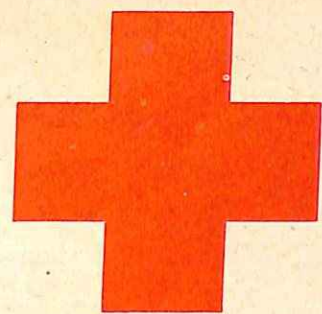


ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ
ΕΡΥΘΡΟΣ
ΣΤΑΥΡΟΣ
ΝΕΟΤΗΤΟΣ



ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1966

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: Η ΠΑΝΑΓΙΑ ΤΩΝ ΧΑΛΚΕΩΝ



ΤΟ ΞΟΚΚΛΗΣΙ

Στίχοι:
Βασ. Χαρωνίτη

Μουσική:
Βασ. Ταμπακοπούλου

ΜΕΤΡΙΩΣ Ρ

Ε - κεί είν κα - τα - πρ - ει - νη κι ό - λο - ορο - ση ρα - χού - λα
βρι - σκε - ται μία πο - λυ - χρο - νη κι ό - στο - λι στη έκ - κλη - σου - λα
φύ - λα - κα όρ - δο παν - το - τει - νο έ χει έ - νο κυ - πα - ρίε - ει
και δι - πλο τρέ - χει χαρ - χα οο και νε - οο μια θρύ - ση
και δι - πλο τρέ - χει χαρ - χα οο και νε - οο μια θρύ - ση

Β. ΚΑΡΑΤΖΑΣ

Δέν λειτουργεί την Κυριακή
κανείς παπὰς στη ράχη.
Μὰ ἡ ἐκκλησιά εἶν' ὁλάνοιχτη:
κάποιος πιστὸς θὰ λάχη,

στὸν ἴσκιο τοῦ κυπαρισσιοῦ
τὸν ἴδρω του νὰ σβήση,
νὰ δροσιστῇ ἀπ' τὴν πηγὴ
κι ἀπλᾶ νὰ γονατίσῃ....

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ

Τοῦ, ὑπὸ τὴν ὑψηλὴν προστασίαν τῆς Α. Μ. τοῦ ΒΑΣΙΛΕΩΣ καὶ τὴν ἐπίτιμον
Προεδρίαν τῆς Α. Μ. τῆς ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ - ΜΗΤΡΟΣ, ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Α' ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1924 - 1941 . Γ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΤΟΣ 22ον . ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1966 . ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 1

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ ΣΠΥΡΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Διευθύνσεις συμφώνως Α. Ν. 1091, ἄρθρον 6 : Διευθύνσεις Περιοδικῶν : ΚΑΛΛΙΡΡΩΗ ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
Δώρα δ' Ἰστρία 22. • Ὑπεύθυνος Τυπογραφείου: ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, Δημοκρίτου 8 καὶ Σόλωνος

Τιμὴ Φύλλου Δρχ. 2 (Διὰ τὰ Σχολεῖα 1,50) — Ἐτησίᾳ συνδρομὴ Ἑσπτ. Δρχ. 12. Ἐξωτ. 10 σελλ. ἢ 2 δολλ.

ΕΞΟΦΛΗΣΙΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ: Παρακαλοῦμεν θερμῶς: α) Τοὺς καθυστεροῦντας τὴν ἐξόφλησιν τῆς πρὸς τὸ περιοδικὸν
ὀφειλῆς των, ὅπως ἐπισπεύσουν ταύτην, β) ὅπως τὰ ἐμβάσματά ἀποστέλλωνται ἀπροσώπως Ε. Ε. Σ. Ν., Λυκαβηττοῦ 1, Ἀθήνας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ — CONTENTS

Σελίς	Page
Ε.Π. ΦΩΤΙΑΔΟΥ: 26 8βρίου 1912 - 26 8βρίου 1940...	2
ΣΠ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ: Ἡ Ἀρετὴ τῶν Ἑλλήνων	3
ΑΝΔ. ΚΑΡΑΝΤΩΝΗ: Ἐνα βιβλίον γιὰ τὸν Μακεδονικὸ Ἀγῶνα	4
Σ.Π. Συνοπτικὴ ἱστορία τῆς Θεσσαλονίκης	5
ΣΤ. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ: Τὸ πρῶτο ὑπερατλαντικὸ καλώδιο	7
Α.Κ.: Ἀπολογισμὸς τοῦ καλοκαιριοῦ	8
ΠΑΥΛΟΥ ΦΛΩΡΟΥ: Στὸ νησί τοῦ Ὀδυσσεύ	9
Λ. ΤΟΛΣΤΟΙ: Ὁ ἄκαρδος φιλοχρήματος (Μετ. ΓΙΟΥΛΙΣ)	10
ΘΑΝ. ΣΠΗΛ. — ΑΧΑΙΟΥ: Φιλαλληλία	11
Ν. ΚΟΝΤΟΥ: Ποίημα	12
ΣΤ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ: Δυὸ διαφορετικὰ παιδιὰ	13
ΘΕΟΔ. Β. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ: Ποίημα	13
Ν. Γ. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗ: Ὁ ἵπποκάμπος	14
Λ. ΠΑΠΑΔΗΜΑ: Ποίημα	14
ΑΛΚ. Ι. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ: Ἀθῶς	15
ΔΡΑΣΙΣ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.: Εἰκόνες	16
ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: } Ἡ ὑγεία } Ἡ φυσικὴ μας	18 19
ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΚΑ ΝΕΑ	21
ΚΙΝΗΣΙΣ — ΔΡΑΣΙΣ Ε.Ε.Σ. καὶ Ε.Ε.Σ.Ν.	22
ΠΑΠΟΥ — ΠΙΑΓΙΑΣ: Ἑμμετρὲς συμβουλές	27
ΜΑΤΙΕΣ Σ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ: Εἰκόνες	28
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ	30
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ — ΠΑΙΔΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ	30
ΕΚΤ. ΜΑΛΟ: Μὲ οἰκογένεια	32
Α.Β., Β. ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, Β. ΧΩΝΙΑΤΗ Μουσική — στίχοι στὰ ἐσώφυλλα	
Ε.Ρ. ΦΩΤΙΑΔΙΣ: 26th October 1912 - 26th October 1940	2
SP. PANAGIOTOPOULOS: The Merit of the Hellenes	3
AND. KARANTONIS: A Book about the Macedonian Struggle	4
S.P.: The Concise History of Thessaloniki	5
ST. SPILIOPOPOULOS: The First Transatlantic Cable	7
A.K.: Summer activities	8
PAVLOS FLOROS: Odysseus' Island	9
L. TOLSTOI: The Heartless Money-lover (Translation: Gioulis)	10
THAN. SPIL. — AHAIOS: Solidarity	11
N. Kontou: Poem	12
ST. SPERANTZA: Two Different Children	13
THEOD. B. KONSTANTINOU: Poem	13
N.P. DIMITROCALLIS: Hippocampus	14
L. PAPADIMAS: Poem	14
ALK. I. PANAGIOTOPOULOS: Mount Athos	15
H.J.R.C. GROUPS ACTIVITIES: Pictures	16
EDITORS: } Health } Physics	18 19
RED CROSS NEWS	21
H.R.C. and H.J.R.C. MOVEMENT — ACTIVITIES	22
GRANDFATHER — GRANDMOTHER: Advice in Verse	27
GLIMPS ALL OVER THE WORLD: Pictures	28
READERS' CONTRIBUTION	30
PUZZLES — CHILDRENS' SKETCHES	30
HECT. MALO: With Family	32
A.V., B. TAMBAKOPOULOS, B. CHONIATIS: Music and Verse in the Innercover	

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΓΕΙΡΟΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧ. ΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

ΔΩΡΕΑ 1 Τόμα

ΗΜΕΡΟΜ. 16.8.85

ΑΡΙΘ. 36199

Ἀλλὰ εἰς τὸν ἑορτασμὸν προστίθεται καὶ ἡ μνήμη

Πῆραν τὴν Πόλι, πῆράν την,
πῆραν τὴ Σαλονίκη!

Η ΑΡΕΤΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

«... μόνη
ἀμάραρος, ὀλόγυμνος, αὐτάγγελτος,
τὸ καθαρόν τοῦ οὐρανοῦ ἀνεβαίνει
ἢ Ἀρετῇ».

Στους παραμένους, ἀσυνάρτητους καὶ γεμάτους ἄγχος καιρούς, ἡ λέξις Ἀρετὴ ἔχει χάσει τὴν πραγματικὴν τῆς ἔννοια. Κι ὅμως δὲν πᾶνε παρὰ εἰκοσιεξὶ μόλις χρόνια ἀπὸ τότε ποὺ εἶδαμε ν' ἀστράφτη ἐμπρὸς στὰ μάτια μας ἡ Ἑλληνικὴ Ἀρετὴ. Ἕνας λαὸς ποὺ δὲν εἶχε καλὰ - καλὰ συνέλθει ἀπὸ τὰ πρόσφατα, συντριπτικὰ θανά, ὑψώθηκε περήφανα γὰρ ν' ἀποκρούσῃ τὴν ἀδικίαν ἐπιθεσίαν ἐπιδρομῶν ἀσύγκριτα πρὸ ἰσχυρῶν. Σύσσωμος ὁ λαός. "Οχι μόνον οἱ ἄνδρες ποὺ μποροῦσαν νὰ κρατοῦν τοῦφεκι, μὰ καὶ τὰ παιδιὰ κ' οἱ γέροντες κ' οἱ γυναῖκες. Τὰ παλληκάρια ρίχνονταν ἀκράτητα στὴ φωτιά «μὲ τὸ χαμόγελο σὺν χεὶρ» κι ὅλος ὁ ἄμαχος πληθυσμός, μὲ τὴν ἱερὰ φλόγα στὴν ψυχὴν, δούλευε γιὰ τὸν Ἀγῶνα· οἱ γυναῖκες τῆς Πίνδου κουβαλοῦσαν στοὺς ὤμους τοὺς τὰ πυρομαχικά· οἱ κυρίες τῶν σαλονιῶν φοροῦσαν τὴν τιμημένην στολὴν τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ καὶ τραβοῦσαν σὲν πρῶτες γραμμές τῆς μάχης γιὰ νὰ προσφέρουν τίς ὑπηρεσίας τοὺς στοὺς πληγωμένους· οἱ γερόντισσες ἔπλεκαν ἀκούραστα, γιὰ νὰ ἐτοιμάσουν ζεστά μάλλινα· οἱ ἄνδρες, ποὺ γιὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλο λόγο δὲν εἶχαν τὴ δυνατότητα νὰ πολεμήσουν, μὲ συμπαραστέχοντες τίς νοικοκυρές τοὺς καὶ τ' ἀνήλικα παιδιὰ, δουλεύανε γιὰ νὰ μὴν ἀφήσουν τὰ χωράφια καὶ τὰ ἐργοστάσια νὰ ρημαῖουν· οἱ πλούσιοι ἄνοιγαν τὰ πουργιὰ τοὺς γιὰ νὰ ἐνισχύσουν τὰ οἰκονομικὰ τοῦ Κράτους. Ὡς καὶ παπάδες ἔγιναν γεωργοί, οἰκοδόμοι, ξυλουργοὶ γιὰ τὸν ἱερὸν Ἀγῶνα. Νὰ ἕνα παράδειγμα ὁμαδικῆς εὐρωστίας καὶ θριάμβου τῆς Ἀρετῆς. Μοναδικὸν στὴν ἱστορίαν τῶν Λαῶν παράδειγμα.

Ἀλλὰ τί εἶναι ἡ Ἀρετὴ, πρὸς κατὰ τὸν ἀρχαῖον σοφὸ πρέπει νὰ θεωρῆται συνάντησις τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὸν Θεόν; Εἶναι μιὰ ἀπλὴ ἡρωϊκὴ πράξις, μιὰ σωματικὴ ἱκανότητα, μιὰ ἀπὸ τίς γνώσεις ποὺ μπορεῖ κανεὶς ν' ἀποκτήσῃ, ὅπως τὰ γράμματα, ἡ ἐπιστήμη, οἱ τέχνες; Δὲν εἶναι τίποτ' ἀπ' αὐτὰ ξεχωριστά, καὶ εἶναι ὅλα μαζί. Χωρὶς ἀμφιβολία ὑπάρχουν περιπτώσεις ποὺ καὶ μόνῃ τῇ ψυχικῇ διάθεσιν, τὸ «ἡθικὸν κάλλος» τῶν Ἀρχαίων, ἢ ἡ φυσικὴ δύναμις ἔκαναν νὰ λάμψῃ ἡ Ἀρετὴ. Μὰ εἶναι τόσο σπάνιες αὐτές, ὥστε ν' ἀποτελοῦν ἐξαιρέσιν τοῦ κανόνα. Ἐπίσης σπάνια ἡ συνήθεια, ποὺ ἔγινε μὲ τὴ συστηματικὴν τὴν ἐπίμονον διδασκαλίαν «ἐξέλις», ὅπως ἔλεγε ὁ Ἀριστοτέλης, συνετέλεσε στὸ νὰ κερδηθῇ, νὰ γίνῃ κύριον στοιχεῖον καὶ κανὼνας ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου ἡ Ἀρετὴ.

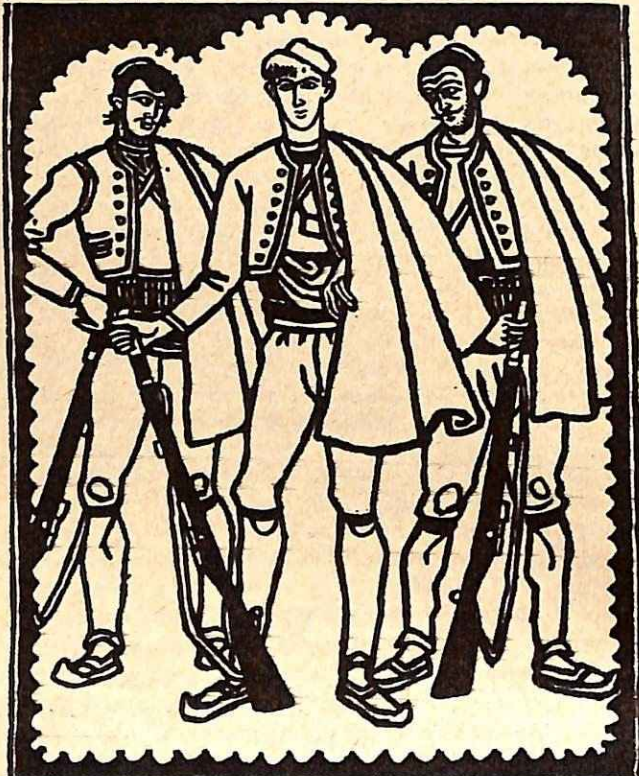
Πλήθος συγκεκριμένα γεγονότα μάς πείθουν ότι ἡ Ἀρετὴ τῶν Ἑλλήνων εἶναι μεγάλη καὶ ἀνεξάντλητη. Δὲν χρειάζεται παρὰ νὰ καλλιεργηθῇ συστηματικὰ καὶ ἐντατικὰ γὰρ ν' ἀποδώσῃ καὶ στὸ μέλλον τοὺς πολυτίμους καρπούς της.

ΕΝΑ ΒΙΒΛΙΟ ΓΙΑ ΤΟΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟ ΑΓΩΝΑ

Η ΠΕΝΤΑΕΤΙΑ 1903 - 1908 είναι σχετικά, λιγοστό διάστημα. Όμως, έλαχε, ή περίοδος αυτή να μείνη στη νεώτερη ιστορία μας ένα κεφάλαιο μυθικό, φωτισμένο από την ανταύγεια του 21 - και μαζί, σαν ένα έωθινό προμήνυμα και ψυχική προετοιμασία των αγώνων του 1912 - 1913, που πραγματικά διπλασίασαν το έθνικό έδαφος της πατρίδας μας και της εξασφάλισαν έναν έπαρκή και άναπνεύσιμο χώρο ζωής για να έπισπευση τον κρατικό και κοινωνικό έκσυγχρονισμό της. Και ή πενταετία αυτή, τιτλοφορείται έπίσημα πιά στην ιστορία μας, «Μακεδονικός Άγών». Και μόνο ή αναφορά στην όνομασία αυτή που ένα όνομα τη λαμπρύνει, (όπως ό Άχιλλέας λαμπρύνει την Ίλιάδα), τό ήρωικό όνομα Παύλος Μελάς, φτάνει για να άναδαυλίση μέσα μας πατριωτικές φλόγες. Άνα- να άναδαυλίση μέσα μας πατριωτικές φλόγες. Άνα- καλεί στην ψυχή μας μία από τις πιο παλ- λέλεις του έθνικού φρονήματος: τότε που παλ- ληκάρια από όλη την Έλλάδα τρέχανε κρυφά στη Μακεδονία την υπόδουλη ακόμα στους Τούρκους, για να την οργανώσουν στρατιωτικά και ψυχολο- γικά, για να την προστατεύσουν από τη σλαυική επίδραση και την αντίστοιχη προπαγάνδα της, έν όψει ενός καθολικού «ξεσηκώμου» τότε που τον άγώνα αυτόν τον έκπροσωπούσαν μεγάλες ήγε- τικές μορφές όπως ό Παύλος Μελάς και ό Ίων Δραγούμης: τότε που ή Πηνελόπη Δέλτα άρχιζε να γράφει τα έθνοπλαστικά μακεδονικά της πεζο- γραφήματα και ό μεγαλύτερος ποιητής της νεώ- τερης Έλλάδος, ό Παλαμάς, με ένθεη έμπνευση συνέθετε τό βυζαντινό έπος της «Φλογέρας του Βασιλιά», όπου κυριαρχεί ή θρυλική αυτοκρατορική μορφή του Μακεδόνα Αυτοκράτορος Βασιλείου του Βουλγαροκτόνου. «Μακεδονίτες ποταμοί, μακεδο- νίτες άντρες - άντρίευσουν του Βούργαρου και τον κρατάν τον Σλαύο», τραγουδούσε ό Παλαμάς. Και οί Μακεδονόμαχοι, παιδιά ψυχωμένα της Μακεδο- νίας κι από άλλα μέρη της Έλλάδας, συγκροτούσαν σώματα ένοπλα, καί θυσιάζονταν σε πολυμέτω- πους άγώνες, ποτίζοντας τό χώμα της θρυλικής γής με τό αίμα τους. Όπως τό πότισε και ό Παύ- λος Μελάς: «Σε κλαίει λαός. Πάντα χλωρό να σείε- ται τό χορτάρι - στον τόπο που σε φύτρεψε τό βόλι, ω παλληκάρι» - έτσι τον ύμνησε αυτόν τον ένδοξο θάνατο ό Παλαμάς.

Και νά τώρα, ύστερ' από τόσα χρόνια, κι άφου πιά ή Μακεδονία, άνεπτυγμένη, άξιοποιημένη, άπο- τελεί τη σπονδυλική στήλη του Έλληνισμού, έρχε- ται ένας άγνός σύγχρονος πατριώτης, ό Άγγελος Άνεστόπουλος και κλείνει σ' έναν τόμο μακεδο- νικών διαστάσεων, δηλ. έξακοσίων σελίδων μεγά- λου σχήματος, ένα μεγάλο μέρος από τό ύλικό, τά στοιχεία και τά περιστατικά του Μακεδονικού Ά- γώνος. Η προίστορία της συγγραφής αυτού του μεγάλου βιβλίου είναι συγκινητική και παραδειγμα- τική μόλις, καθώς μάς την άφηγείται στον πρό- λογό του ό συγγραφέας της. Ό κ. Άνεστόπουλος έτυχε να ύπηρετήσει είκοσι δόκληρα χρόνια, από

τά 1942 ως τά 1961, στη Μακεδονία σαν Ύπα- ξιωματικός της Έλληνικής Βασιλικής Χωροφυλα- κής. Όπως τόσοι άλλοι, θα μπορούσε να περιο- ριστή στην έκτέλεση των καθηκόντων του και στις άλλες προσωπικές άπασχολήσεις που είναι συνδεδεμένες με την καθημερινή ζωή, πρό παντός στην έπαρχία. Μά ό κ. Άνεστόπουλος, είχε συνε- παρθή από ένα όραμα: από την αναπόληση του Μακεδονικού Άγώνος. Η πολύχρονη διαμονή του στην πολύτιμη και τόσο εύπαθή αυτή περιοχή της πατρίδας μας, τον έκαμε να καταλάβη τη γενικότερη σημασία της Μακεδονίας για τον Έλ-



«ΜΑΚΕΔΟΝΟΜΑΧΟΙ»
Σχέδιο ΦΩΤΗ ΚΟΝΤΟΓΛΟΥ

ληνισμό, και να έκτιμήση κατανυκτικά τον προ-δρομικόν άγώνα που με τόση άυταπάρνηση είχαν αναλάβει τά παλληκάρια του 1903 - 1908. Μά δέν περιωρίστηκε σ' έναν παθητικό θαυμασμό. Γρήγορα πιστοποίησε «πως δέν ύπήρχεν βιβλίον έξιστο- ρούν έν λεπτομερεία την Έθνικήν δράσιν ένός έκά- στου των συμμετασχόντων εις τον ένδοξον Μακε- δονικόν άγώνα». Και άμέσως βόλθηκε στη μεγάλη δουλειά, να γράφει αυτό τό βιβλίο, όχι σαν μία συνθετική ιστορική έργασία, αλλά σαν μία αναλυ- τική καταγραφή και περιγραφή όλων των στοι- χείων που με άξιοθαύμαστη έπιμονή, άνιχνευτική ικανότητα και κόπο, μπόρεσε να συλλέξη για να δείξη τη δράση «όλων των άγωνιστών».

Συνήθως, οί άγώνες αυτοί, έκπροσωπούνται
(Συνέχεια στη σελίδα 19)

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

(313 π.Χ. - 1912 μ.Χ.)

ΙΔΡΥΤΗΣ της «ώραίας νύμφης του Θερμαϊκού» είναι ό βασιλεύς της Μακεδονίας Κάσσανδρος, σύζυγος της αδελφής του Μεγάλου Άλεξάνδρου Θεσ- σαλονίκης, προς τιμήν της όποιος έδωσε τ' όνομα της στην πόλη.

Η ίδρυση της νέας πόλεως έγινε (τό 315 π.Χ.) με τη συγχώνευση 26 κωμοπόλεων, κυριώτατα της αρχαίας πελοποννησιακής άποικίας Θέρμης (άπό την όποιαν έπηρε τ' όνομά του ό Θερμαϊκός κόλπος), της Άπολλωνίας, της Γερησκοῦ, της Χαλάστρας, της Αίνειας και του Κισσοῦ.

Με γοργό ρυθμόν άρχίζει ν' αναπτύσσεται ή Θεσ- σαλονίκη και δέν άργεί να γίνη ή μεταξύ του παλαιού κόσμου και του νέου - στον όποιον είχε άπλώσει την ισχύ του ό μεγαλύτερος στρατηγός των αίωνων Μ. Άλέξανδρος - άνεκτίμητη γέφυρα. Φθονούν την τύχη της οί Ισχυροί Ρωμαῖοι, που την άποκαλούν «άνθοῦσαν πόλιν», την όρέγονται φυλές βάρβαρες, ύφίσταται τρομερές έπιδρομές.

Όταν, ύστερα από άγώνες σκληρούς, έπεσε στά χέρια των Ρωμαίων (τό 148 π.Χ.), δέν έξουθενώθη. Οί κατακτητές την έκαναν πρωτεύουσα της Μακεδο- νίας κ' έδωσαν κάποια προνόμια στους κατοίκους.

Στη Θεσσαλονίκη, που είχε διατηρήσει τη φήμη της, έπήγε κ' έμεινε, έξόριστος, ό Κικέρων τό 58 π.Χ. Την ιστορική μοῖρα της Θεσσαλονίκης έμελλε ν' αλλάξουν δυο μεγάλες μορφές της Χριστιανικής θρησκείας: Ό θεόπνευστος Άπόστολος των Έθνών Παῦλος κι ό Μεγαλομάρτυς Δημήτριος.

Ό μεγαλεπίβολος Άπόστολος, φεύγοντας από την Παλαιστίνη, άφου έστάθμευσε στους Φιλίππους, έπήγε εκεί, έκανε τό πρώτο του μεγάλο κήρυγμα και ίδρυσε Χριστιανική κοινότητα. Μετά τρία χρόνια ξαναγύρισε άρρωστος κ' έμεινε πολλούς μήνες όσο να συνέλθη. Ό θεῖος προφορικός και γραπτός (οί δυο «Προς Θεσσαλονικείς» έπιστολές) λόγος του γίνεταί ή ώραία Πύλη από την όποιαν ό Χριστιανισμός μπαί- νει στον εύρωπαϊκό χώρο.

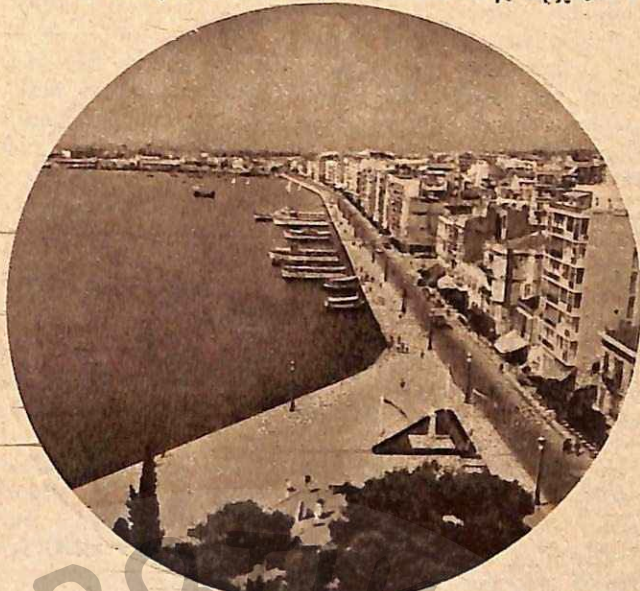
Όταν ό Γαλέριος, που διεδέχθη τό Διοκλητιανό, έγκατεστάθη στη Θεσσαλονίκη (τό 305 π.Χ.) ως «Αύγουστος», και έθανάτωσε τον άξιωματικό του Δημήτριο, που πίστεψε στο Χριστιανισμό, ή θρη- σκεία του άληθινού Θεού, είχε φωτίσει τό πνεῦμα των περισσοτέρων κατοίκων. Ό μαρτυρικός θάνατος του όχι μόνο δέν τους έτρομοκράτησε, αλλά έγινε ά- φορμή τώνωσως του φρονήματός τους και πυκνώ- σως των τάξεών τους.

Η εύλογία του Άγίου Δημητρίου προστατεύει την πόλη από τις έπιδρομές των Ούννων και των Γόθων, που από τους πρώτους αῖνες του Χριστια- νισμού ρίχνονται κατά κύματα για την κατάκτησή της. Είναι ό πολιοῦχος της, ό άταλάνιος της θώρα- κας. Τ' άγρια στίφη συντρίβονται μπρός στα τείχη της.

Τό 392 μ.Χ., ενώ βασιλεύει γαλήνη, ξεσπάει με- γάλο κακό: Ό λαός στασιάζει έναντίον των Βυζαν- τινών άρχόντων του έξ αίτίας ώρισμένων τους λαθών

κι ό αυτοκράτωρ Θεοδόσιος παρασύρεται και προστά- ζει να γίνη σφαγή. Έπτά χιλιάδες άνθρωποι έξοντώ- νονται την ώρα που άμέριμνοι διασκεδάζουν στον ιππόδρομο. Τότε έλαμψε τό μεγαλείον του κλήρου: Ό έπίσκοπος Μεδιολάνου (Μιλάνου) Άμβρόσιος έτι- μώρησε τον άνώτατον άρχοντα μ' έπιτίμιο.

Ό ιστορικός βίος της Θεσσαλονίκης άρχίζει τον



ΣΤ' μ.Χ. αῖωνα, τον ίδιον περίπου καιρό που ό Ίουστινιανός εγκαινιάζει την Άγία Σοφία κι ό στρα- τηγός του Βαλέριος νικάει τους Πέρσες, κατακτᾷ τη Σικελία, καταλύει τό βασίλειο των Βανδάλων και φθάνει θριαμβευτής στην Ίσπανία. Τέσσερες είναι οί σημαντικώτεροι σταθμοί του: 1) πόλεμοι κατά των σλαβικών όρδών, που με λύσσα επιτίθενται για να έκπορθήσουν την πόλη, 2) πρώτη άλωση της Θεσ- σαλονίκης από τους Σαρακηνούς κουρσάρους (904 μ.Χ.), 3) έπιδρομή Νορμανδών (1185) και 4) κατά- κτησή της από τους Τούρκους (1430).

Ουσιαστική βοήθεια στην αντιμετώπιση των πολυ- κύμαντων γεγονότων δίνει στους Θεσσαλονικείς ή συμπαράσταση του Άγίου Δημητρίου, που, κατά τον ιστορικό «με ιδρωτας επί γενεάς γενεών και με τό αίμα της τιμίας αυτού πλευράς έθεμελίωσεν ό υπερέν- δοξος μεγαλομάρτυς άσάλευτον την πίστιν έν τη πόλει αυτού». Οί στρατιώτες τον βλέπουν να διατρέχει τά τείχη με τη λόγχη στο χέρι κ' οί ναῦτες να διασκορ- πίζει τους πειρατές.

Από την πίστη στον Παντοδύναμο, που ό θαυ- μασμός στον πολιοῦχο δυνάμνει, έμπνέονται μεγάλοι δημιουργοί, ζωγράφοι, γλύπτες, ψηφιδογράφοι, και στολίζουν με έργα άθάνατα τους ναούς της Θεσσα- λονίκης. Τόν Θ' αῖωνα με τό μωσαϊκό του τρούλλου της Άγίας Σοφίας (886) γίνεται τό ξεκίνημα της Μακεδονικής Σχολής. Η φωτεινή της διαδρομή θα

συνεχισθῇ καὶ τὰ κατοπινὰ χρόνια γιὰ νὰ φθάσῃ στὸ κορύφωμα τὸ ΙΔ' καὶ τὸν ΙΕ' αἰῶνα μὲ τὸν περίφημο Πανσέληνο, ποὺ ἔδωσε καταπληκτικὰ δείγματα τῆς ἀνακαινιστικῆς, ρεαλιστικῆς τοῦ τέχνης στὸ Πρωτότο καὶ τὸν ἰδεαλιστὴ Θεοφάνη, ποὺ διεκόςμησε τὴ Μονὴ τῆς Λαύρας τοῦ Ἁγίου Ὁρους.

Τὸ θερησκευτικὸ συναίσθημα ἐμπνέει κ' ἓνα πλῆθος πατέρων τῆς ἐκκλησίας, μελωδῶν, συγγραφέων, παιδαγωγῶν, πού τὰ πονήματά τους γίνονται κοινὸ κτῆμα σ' ὅλο τὸ Πανελλήνιο, σ' ὅλη τὴν ὁρθοδοξία ἀκόμῃ.

Παράλληλα με τις καλές τέχνες και τὰ γράμματα ἀναπτύσσονται τὸ ἐμπόριο, ἡ βιομηχανία, ἡ βιοτεχνία, ἰδιαίτερα ἡ σιδηρουργία καὶ ἡ τέχνη τοῦ χαλκοῦ. Τὸ λιμάνι τῆς Θεσσαλονίκης γίνεται κέντρο διεθνoῦς ἐμπορικῆς κινήσεως. Γεμάτοι ἀπὸ ἀνθρώπους ὧν τῶν φυλῶν εἶναι οἱ πάμπολλοι ξενῶνες. Κατὰ τίς ἐορτὲς τοῦ Ἀγίου Δημητρίου, ποῦ διαρκοῦσαν πολλὰς ἡμέρας τοῦ Ὀκτωβρίου, οἱ δρόμοι ἐπλημύριζαν ἀπὸ κόσμο, ἀκόμη καὶ τίς νύχτες, ποῦ ἔλαυπαν ἀπὸ τὰ φῶτα.

Τὴ ραγδαία αὐτὴ πρόοδο ἔρχεται ν' ἀνακόψῃ ἡ λιγύχρονη ἄλωση τῆς Θεσσαλονίκης ἀπὸ τοὺς Σαρακηνούς κουρσάρους (904), ποὺ ἐδιώχθησαν ἐπὶ τέλους, ἀλλὰ μὲ τὴ λεηλασία καὶ τὴν ἀπαγωγή 22000 αἰχμαλώτων ἀνοίξαν μεγάλες πληγές.

Ὁλος ὁ δέκατος καὶ ἓνα μεγάλο μέρος τοῦ ἑνδεκάτου αἰῶνα περνοῦν μὲν σχετικῇ γαλήνῃ. Οἱ ἐπιδρομὲς δὲν λείπουν — ὁ Βασίλειος Β' ὁ Βουλγαροκτόνος ἐπὶ σαράντα χρόνια ἀγωνίζεται ὑπεράνθρωπα γιὰ νὰ τὴν ἐξουδετερώσῃ — ἀλλὰ δὲν θίγουν τὴν πόλιν. Ὅταν τὸ 1040 ὁ Ἀλουσιᾶνος κυκλώνει τὰ τείχη, ὁ Ἅγιος Δημήτριος ἐμψυχώνει τὸ στρατό, τὸν ὀδηγεῖ στὴ νίκη. Οἱ ἐπιδρομεῖς φεύγουν ἀφήνοντας 15000 νεκροὺς καὶ ἄλλους τόσους αἰχμαλώτους.

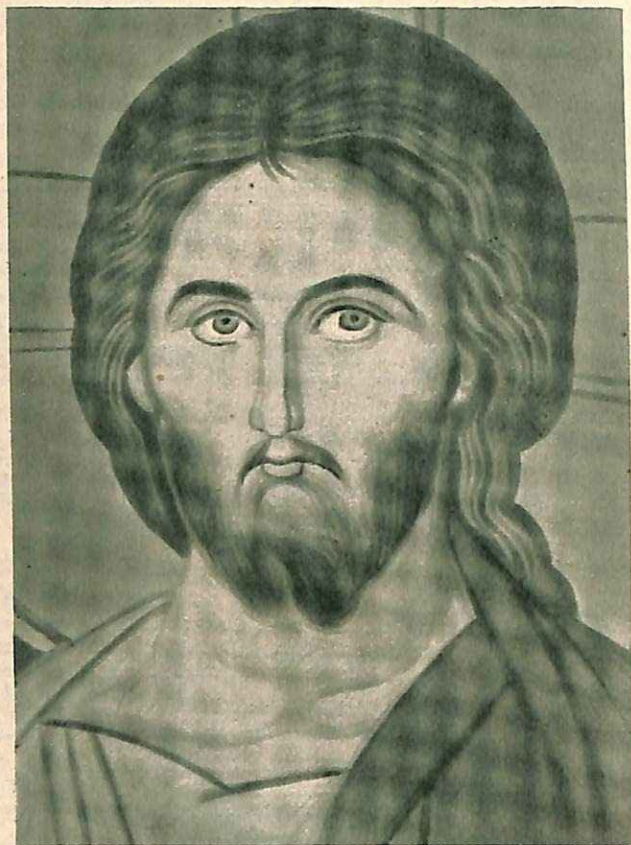
Ἐνάμιση αἰῶνα ἀργότερα ἐπέρχονται οἱ Νορμανδοὶ τῆς Ἰταλίας με 80.000 πεζοὺς καὶ με 200 πλοῖα. Ὑστερα ἀπὸ μιὰ φοβερὴ πολιορκία ἐννέα ἡμερῶν μπαίνουν στὴν πόλη, λεηλατοῦν, σφάζουν. Ἡ παραμονὴ τους εἶναι σύντομη καὶ βαρειά ἢ τιμωρία. Ὁ αὐτοκράτωρ Ἰωάννης Α' Ἀγγελος στέλνει στρατό, αὐτοκράτωρ Ἰωάννης Α', αἰχμαλωτίζει τοὺς δυὸ στρατιώτες τοὺς καὶ ἐλευθερώνει τὴν πόλη (1186). Οἱ δρόμοι τῆς Θεσσαλονίκης εἶναι γεμάτοι ἀπὸ σκοτωμένους Νορμανδούς. Ὅσοι σώθηκαν μπαίνουν στὰ πλοῖα καὶ φεύγουν, ἀλλὰ στὸ δρόμο τους σηκώνεται τρικυμία καὶ ὅλος ὁ στόλος συντρίβεται.

Λίγα χρόνια ἀργότερα οἱ Λατῖνοι τῆς Δ' Σταυροφορίας παίρνουν τὴν πόλιν. Ἡ Θεσσαλονίκη γίνεται πρωτεύουσα τοῦ Βασιλείου τοῦ Βονιφατίου τοῦ Μομφερρατικού, ποὺ κυβερνάει μὲ κάποια σύνεση καὶ ἐπιεικemente. Ἀλλὰ τὸ 1246 ὁ δεσπότης τῆς Ἡπείρου Θεόδωρος Ἀγγελος ὁ Κομνηνός, μὲ τὴ βοήθεια τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Νικαίας Ἰωάννου Βατάτζη διώγει τοὺς Λατίνους καὶ στέφεται αὐτοκράτωρ.

“Όταν τὸ 1261 ὁ Μιχαὴλ Η΄ ὁ Παλαιολόγος
θ’ ἀνακαταλάβῃ τὴν βασιλεύουσαν, ἡ Θεσσαλονίκη
θα περιέλθῃ στὸ Βυζαντινὸ κράτος.

Τὸ 1308 πολιορκοῦν τὴ Θεσσαλονίκη οἱ Καταλα-
νοί, μὰ τοὺς ἀπωθεῖ ὁ γενναῖος στρατηγὸς Χανδρη-
νὸς καὶ τοὺς ἀναγκάζει νὰ καταφύγουν στὴ Νότιο
Ἑλλάδα.

Ἐπὶ σαράντα χρόνια ἐπικρατεῖ ἡσυχία, ἐνῶ ἡ βυζαντινὴ πρωτεύουσα σπαράζεται ἀπὸ τὶς ἐσωτερικὰς ἀνωμαλίας. Εἶναι ζηλευτὴ πόλις πάλι ἡ Θεσσαλονίκη, γι' αὐτὸ καὶ ἡ αὐτοκρατορική οἰκογένεια στρέφεται πρὸς αὐτή. Μέλη τῆς πᾶνε πρόθυμα ν' ἀναλάβουν τὴ διοίκηση (ἡ αὐτοκράτειρα Εἰρήνη ἀρχικά, ἔπειτα ἡ Μαρία ἡ Ἑξην καὶ ἡ Ἄννα Παλαιολογίνα) καὶ ὁ αὐτοκράτωρ παγαίνει ἐκεῖ συχνά ν' ἀναπαυθῇ καὶ νὰ γαληνέψῃ. Κατὰ τὸν ΙΔ' αἰῶνα ἔγιναν κάποιες ἀναταραχὰς ἀπὸ τοὺς «Ζηλωτάς», ποὺ ζητοῦσαν εὐρύ-



ΠΑΝΣΕΛΗΝΟΥ : Ο ΠΑΝΤΟΚΡΑΤΩΡ

τερα πολιτικά δικαιώματα και τούς «Ήσυχαστάς», πού μ' ἐπὶ κεφαλῇς τὸ σοφὸ μητροπολίτη Γρηγόριο Παλαμᾶ ἤθελαν νὰ ἐπιβάλουν τὶς μυστικιστικές τους δοξασίες.

Τὸ 1380 ὁ Μανουὴλ ὁ Παλαιολόγος ἱδρύει στὴ Θεσσαλονίκη δεύτερο βυζαντινὸ κράτος. Τὸν ἴδιον περίπου καιρὸ ὁ σουλτᾶνος Μουράτ ὁ Α΄ κυκλώνει μὲ μεγάλες δυνάμεις τὴν πόλιν, κ' ὕστερα ἀπὸ τετράχρονον ἀγῶνα τὴν κυριεύει (1387). Ἡ κατοχὴ κρατᾷ πέντε χρόνια. Τὸ 1402 ὁ Μανουὴλ ἐλευθερώνει τὴν πόλιν καὶ στέλνει διοικητὴ τὸ γιό του Ἀνδρόνικο. Ἀπὸ τότε ὥς τὸ 1423 οἱ Τοῦρκοι συνεχίζουν τὴς προσπάθειές τους μὲ ὁλοένα καλύπτερα ὅπλα καὶ περισσότερα στρατεύματα. Ὁ Ἀνδρόνικος χάνει τὴς δυνάμεις καὶ τὸ θάρρος του. Παραδίδει τὴ Θεσσαλονικίαν στοὺς Ἑνετοὺς μὲ ὅρους εὐνοϊκοὺς γιὰ τὸν πληθυσμό, πὺν ποτὲ δὲν ἐτηρήθησαν. Ἐπτὰ χρόνια ἀργότερα ὁ Μουράτ ζώνει τὰ τείχη μὲ δυνάμεις ἰσχυρές. Οἱ Ἑνετοὶ προβάλλουν ἄτονη ἀντίσταση, οἱ Ἕλληνες ὁμως ἀγωνίζονται υπεράνθρωπα. Μὰ εἶναι γραφτὸ νὰ τουρκεψῇ ἡ Θεσσαλονίκη, (ὅπως κ' ἡ Πόλις ὕστερῶς).

τερα). Μιά από τις τελευταίες ημέρες του Μαρτίου γίνεται μεγάλος σεισμός τὰ μεσάνυχτα. Ὁ κόσμος πανικοβάλλεται, δημιουργεῖται γενική ἀναστάτωση κ' οἱ ἐχθρικές ὁρδὲς βρίσκουν τὴν εὐκαιρία νὰ κάνουν ἐφοδοί. Δὲν πετυχαίνουν ἀμέσως τὸ σκοπὸ τους, ἀναγκάζονται ν' ἀποσυρθοῦν καὶ ν' ἀνασπασθοῦν. Βάζουν σ' ἐνέργεια μεγάλες πολιορκητικὲς μηχανές καὶ μετὰ ἄγρια ξεφωνητὰ κάνουν νέες ἐφορμήσεις. Εἶναι ἑκατὸ φορές περισσότεροι ἀπὸ τοὺς ἀμυνομένους, ποὺ ἀνὰ μέσά τους εἶναι γυναῖκες ὄλων τῶν τάξεων, ἀκόμη καὶ παιδιὰ. Τὶς πρώτες ἡμέρες, τοῦ Ἀπριλίου τοῦ 1430 οἱ Τούρκοι γίνονται κύριοι τῆς «θαυμαστῆς Θεσσαλονίκης». Ὁρמוῦν μέσα καὶ δὲν ἀφήνουν τίποτα ὀρθιο. Σφάζουν, λεηλατοῦν, αἰχμαλωτίζουν, ξεγυμνώνουν τοὺς ναοὺς. Βγάζουν ἀκόμα καὶ τὰ μάρμαρα, δὲν σέβονται οὔτε τὸ ἅγιο λείψανο τοῦ Μυροβλήτου. Ἡ Θεσσαλονίκη ἐρημώνεται σὲ σημεῖο ποὺ ὁ Μουράτ ἀρχίζει ν' ἀνησυχῇ. Δὲν ἀργεῖ νὰ προσκαλέσῃ τοὺς Ἕλληνας νὰ ξαναγυρίσουν γιὰ νὰ πυκνώσῃ τὸν πληθυσμό.

Τὸ 1492 μέγας ἀριθμὸς Ἰσπανοεβραίων, ποὺ
φεύγουν τὸ διωγμὸ τοῦ Φερδινάνδου καὶ τῆς Ἰσαβέλ-
λας, καταφθάνουν καὶ παίρνουν στὰ χέρια τοὺς το-
ἐμπόριο. Οἱ περισσότεροι ἀπ' αὐτοὺς γίνονται ἀργό-
τερα (17 αἰ.) Ντουμάδες (ἀποστάτες) — ἀκολουθοῦν
φαινομενικὰ τοὺς τύπους τῆς μουσουλμανικῆς θρη-
σκείας γιὰ νὰ ἐξασφαλισθοῦν. Τὸν 18 αἰῶνα σημεῖω-
νεται κάποια πρόοδος. Οἱ τουρκικὲς ἀρχὲς γίνονται
ἡπιώτερες, ὥστε ἀπὸ ὑποδείξεις τῶν εὐρωπαϊκῶν
δυνάμεων. Τὸ ἠθικὸ τῶν Ἑλλήνων τονώνεται, τὸ
βυθισμένον στὸ σκοτάδι πνεῦμα τοὺς φωτίζεται ἀπὸ τὰ
κηρύγματα τῶν σοφῶν τῆς διασποράς καὶ τῆς Φιλι-
κῆς Ἑταιρίας. Ἡ Θεσσαλονίκη γνωρίζει κάποια
εὐημερία.

Ἡ πρόδοδος ἀναγκαιτίζεται ἀπότομα λίγο πρὶν ἀνατεῖλῃ ὁ 19 αἰ. ἐξ αἰτίας τῆς φορολογίας πού ἐπιβάλλει ἡ τουρκικὴ διοίκηση στὶς ἐξαγωγὰς καὶ τὸ διακομιστικὸ ἐμπόριο.

“Όταν ξεσπάει ἡ Ἑπανάσταση τοῦ 21 ἡ Θεσσαλονίκη υποφέρει ἀπὸ τὴν τρομοκρατία. Χιλιάδες Ἕλληνες σφάζονται καὶ φυλακίζονται, ὁ διοικητὴς Γιουσούφ μπέης καὶ ὁ διάδοχός του Ἐμὶν πασᾶς ἀπειλοῦν, ἐκβιάζουν, ληστεύουν τοὺς ἀθώους Ἕλληνες. Ὅταν ἀργότερα ἀναλαμβάνει τὴν διοίκηση ὁ Ἱμπράημ πασᾶς ἀλλάζει ἡ κατάσταση, γιατί αὐτὸς συμπεριφέρεται δίκαια στοὺς Χριστιανούς. Ἀλλά, καθὼς οἱ ὑγεῖνοι, ἐπιδημίες φοβερὲς ξεσποῦν: λέπρα, ψώρα, χολέρα, πανούκλα.

Ὁ Ρωσοτουρκικὸς πόλεμος (1877 - 1878) δίνει φτερά στὶς ἐλπίδες τῶν Ἑλλήνων. Ἐξ ἀφοριῆς τῆς ἀνταρσίας τοῦ Ὀλύμπου σφάζονται χιλιάδες γυναῖκες-παιδιά, γίνονται διωγμοί. Θά συνεχισθοῦν καὶ κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ τετράχρονο ἡρωϊκοῦ Μακεδονικοῦ Ἀγῶνος (1904 - 1908).

1912. Ἐλευθερία! Στις 26 Ὀκτωβρίου ὁ Διάδοχος τοῦ Ἑλληνικοῦ θρόνου Κωνσταντῖνος ἐπὶ κεφαλῇς ἑνὸς στρατοῦ ποῦ ἡ πατριωτικὴ του φλόγα σαράννει κάθε ἐμπόδιο, μπαίνει θριαμβευτικὰ στὴν ὥραία πόλη καὶ ὑψώνει τὴν γαλανόλευκη. Ἡ Ὁσσελονίκη ἑλληνικῇ ξανά — καὶ γιὰ πάντα!

Σ. Π.

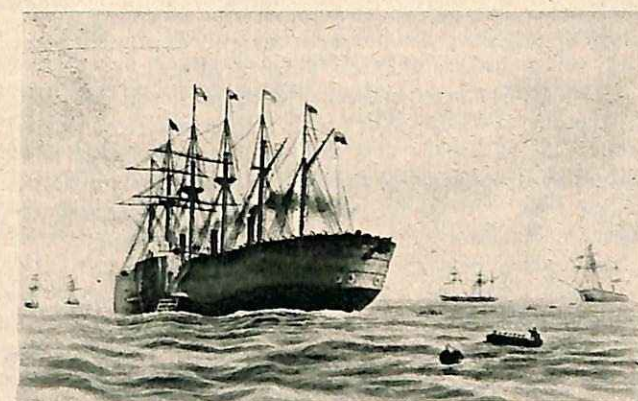
ΣΤΑΘΗ ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΥΠΕΡΑΤΛΑΝΤΙΚΑ ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΑ ΚΑΛΩΔΙΑ

ΑΓΩΝΕΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ

ΕΝΑ ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ από την Ευρώπη για την Ἀμερική μεταδίδεται σήμερα σὲ μερικά δευτερόλεπτα ἢ τὸ πολὺ σὲ μερικά λεπτά τῆς ὥρας, ἀνάλογα μὲ τὴν ἔκτασή του. Τὸ μέσο πὺν χρησιμοποιεῖται γιὰ τὴν μετάδοση, εἶναι τὰ ὑποβρύχια καλώδια πὺν, βυθισμένα στὰ βάθη τοῦ Ἀτλαντικοῦ, συνδέουν τὶς δύο ἡπείρους.

Ἔχουν περάσει ἀκριβῶς ἑκατὸ χρόνια ἀπὸ τότε πὺν ἐγένετο ἡ σύνδεση. Καὶ εἶναι τόσο σημαντικὴ



Πλοῖο ποντίσεως ὑπερατλαντικοῦ καλωδίου, παρελθόντος αἰῶνος

στην ιστορία του πολιτισμού και της οικονομικής ανάπτυξεως αυτή η επέτειος, ώστε να ξέρουμε ποιες περιπτώσεις έζησαν εκείνοι που έκαναν το μεγάλο κατόρθωμα.

Πρωτοεργάτης του ήταν ο Άμερικανός επιχειρηματίας Κύρος Φήλντ. Ο Κύρος, ένας από τους όκτων γιούς του κληρικού και ιστοριογράφου Δαβίδ Ντάντλεϊ Φήλντ, άρχισε νά εργάζεται από δεκαπέντε χρόνων παιδί, μόλις έτελείωσε τς γυμνασιακές του σπουδές. Στά 1854, σέ ηλικία 35 έτων, κάτοχος αξιόλογης άτομικής περιουσίας, επέτρεψε άποκλειστικό γιά 50 χρόνια προνόμιο γιά τήν εγκατάσταση τηλεγράφων στή Νέα Γή, τό μεγάλο νησί πού βρίσκεται στήν άνατολική άκτή τού Καναδά, πολν κοντά στά βορειοανατολικά παράλια τών Ήνωμένων Πολιτειών. Με τό προνόμιο αὐτό στά χέρια καί μέ τήν έμπιστοσύνη πού τού είχαν οί Τράπεζες, ο Κύρος Φήλντ ίδρυσε τήν Τηλεγραφική Έταιρεία Άτλαντικού καί έγινε ο ίδιος Πρόεδρος της. Αὐτό ήταν τό πρώτο τον κατόρθωμα, γιατί ο τηλεγράφος ήταν ακόμη πολν καινούργια έφεύρεση (Μόρος, 1835) καί οί κεφαλαιοχρoι δέν ήταν πολν πρόθυμοι νά υποστηρίξουν έπιχειρήσεις μέ αμφίβολη απόδοση.

Τὴν πρώτη ἀπόπειρα γιὰ τὴν πόνητιση ὑπερατλαν-
τικοῦ ὑποβρυχίου καλωδίου τὴν ἔκαμε ὁ Φήλντ στὰ
1857. Στις 6 Αὐγούστου ἐκείνου τοῦ χρόνου, ξεκί-
νησε ἀπὸ τὰ δυτικά παράλια τῆς Ἰσπανίας μὲ τὸ
ἀμερικανικὸ πολεμικὸ «Νιαγάρα», ὅπου εἶχε φορ-
(Συνέχεια στὴ σελίδα 20)

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΟΥ

Οἱ τρεῖς φίλοι, γυρίσανε ἀπὸ τὴς ἐξοχῆς ποὺ εἶχαν πάει γιὰ νὰ περάσουν τὴς διακοπές τους. Ὁ Ἀντώνης, ἔζησε δυὸ μῆνες σ' ἕνα χωριὸ ὀρευνό. Ὁ Ἀχιλλᾶς, πέρασε τὴς διακοπές του σὲ νησί. Καὶ ὁ Πέτρος, μόλις γύρισε ἀπὸ τὴν Εὐρώπη. Συναντήθηκαν οἱ τρεῖς φίλοι στὸ σπίτι τοῦ Ἀντώνη, ἕνα ἀπόγευμα τοῦ Σεπτεμβρίου. Τὸ πρωτὶ, οἱ γονεῖς τους, τοὺς εἶχαν ἐγγράψει στὸ σχολεῖο, στὴν καινούρια τάξη. Ἦταν καὶ οἱ τρεῖς συνομήλικοι καὶ πήγαιναν στὸ ἴδιο Γυμνάσιο. Ὅστερ' ἀπὸ τὴν ἐγγραφή τους, πέρασαν ἀπὸ τὰ βιβλιοπωλεῖα καὶ ἀγόρασαν τὰ καινούρια σχολικὰ βιβλία. Τώρα, καθισμένοι κι οἱ τρεῖς σ' ἕνα τραπέζι, τὰ ξεφύλλιζαν μὲ περιέργεια.

— Τί λές 'Αντώνη, ρωτάει ξαφνικά ὁ Ἀχλλέας κλείνοντας ἕνα βιβλίο πού ξεφύλλιζε. Δέ θά ἦταν πιό καλὰ νὰ εἰμασταν ἀκόμα στήν ἐξοχή; Ἐγώ στό νησί, ἐπὶ στό βουνό, ὁ Πέτρος στήν Εὐρώπη;

— Α, δὲν ἦταν καθόλου ἐξοχή τὸ ταξίδι μου, εἶπε ὁ Πέτρος. Βέβαια, εἶδα τόσες χώρες πού τις ὀνειρεύε-
μουν ἀπὸ τὰ βιβλία καὶ τὸν κινηματογράφο. Μὰ τί νὰ
σᾶς πῶ! Κουράσστηκα πολὺ! Οἱ δικοὶ μου μὲ τριγύ-
ριζαν ἐδῶ κ' ἐκεῖ, σὲ μουσεῖα, σὲ ἐκκλησιές, σὲ πα-
λάτια... Κι ἔπειτα, ὅλο ἔβρεχε! Κάτι συννεφιάς! Νὰ
ξέρετε πόσο σᾶς ζήλευα!

— Κ' ἐμεῖς σὲ ζηλεύαμε, Πέτρο, πὺ ἔκαμες ἓνα τόσο μεγάλο ταξίδι κ' ἔγινες («Εὐρωπαϊὸς»)! Δὲν εἶναι μόνο πὺ θὰ πέρασες ὠραῖα, εἶναι καὶ πὺ εἶδες τόσα καινούρια πράγματα! Βέβαια, ὠραῖα ἦταν καὶ στὸ βουνό, δὲ λέω· μακάρι νὰ ἤμουν ἀκόμα ἐκεῖ! Μὰ μπορεῖ νὰ συγκριθῇ ἓνα χωρὶν στὸ βουνό ἢ ἓνα νησάκι μὲ τὸ Παρίσι πὺ εἶδες ἐσύ;

Εκείνη τη στιγμή πήγχε στο δωμάτιο ή μητέρα του 'Αντώνη και τους έφερε γλυκό. Είχε άκούσει τίς τελευταίες φράσεις τής συνομιλίας τους. Πήρε μιὰ καρτέλα και κάθησε κοντά τους.

καρέκλα καὶ ἀθήσῃ κοντά τους.
— Παιδιά μου, τοὺς εἶπε, χαμογελώντας, ἄδικα προσπαθεῖτε νὰ βρῆτε ποὺς πέρασε καλύτερα ἀπὸ τοὺς τρεῖς. Καὶ οἱ τρεῖς περάσατε καλά, πολὺ καλά, μὲ τὸν τρόπο τοῦ ὁ καθένας. Ἀντὶ λοιπὸν νὰ προσπαθῆτε νὰ βρῆτε τί ἦταν καλύτερο, θὰ πρέπει νὰ σκεφτόσαστε πῶς εἴσατε πολὺ προνομιούχοι ποὺ μπορέσατε καὶ τὸ φετεινὸ καλοκαίρι νὰ φύγετε ἀπὸ τὴν Ἀθήνα καὶ νὰ ἀλλάξετε περιβάλλον. Πέρασατε ὥραϊα τὸ χρόνον σας στὸ σχολεῖο, προβιβαστήκατε μὲ καλὸ βαθμὸ, κ' ἔτσι ξένοιαιστοὶ χαρήκατε τοὺς μῆνες τῶν διακοπῶν. Ὁ Ἀντώνης ἀνάσανε τὸ ὀξυγόνο τοῦ βουνοῦ, ἤπιε φρέσκο γάλα, χάρηκε τῇ δροσίᾳ τῶν δέντρων, γνῶρισε τὴ δύσκολη καὶ παραγωγικὴ δουλειὰ τῶν χωρικῶν, Ὁ Ἀχιλλέας, γέμισε τὰ στήθη του μὲ τὸ ἰώδιο τῆς θάλασσης. Ψῆθηκε στὸν ἥλιο τοῦ Αἰ-τὸ ἰώδιο τῆς θάλασσης. Ψῆθηκε στὸν ἥλιο τοῦ Αἰ-γαίου. Κι ὁ Πέτρος εἶδε τόσα καινούρια πράγματα ποὺ ἀσφαλῶς θὰ πρέπει νὰ νιώθῃ περήφανος. Γιατὶ πλούτησε τὸ νοῦ του καὶ τὴν ψυχὴ του μὲ παραστάσεις πολιτισμοῦ ποὺ θὰ τίς θυμᾶται γιὰ πάν-τα, μορφώθηκε. Τοῦ χρόνον, μπορεῖ νὰ κάνετε ἐσεῖς αὐτὸ τὸ ταξίδι, κι ὁ Πέτρος νὰ πάη στὴ θάλασσα ἢ τὸ βουνό! Ἐτσι, θὰ εἰσατε ὅλοι ἐξισωμένοι! Μὰ πάλι σᾶς λέω: σκεφθήκατε πόσα παιδιά δὲν πῆγαν ποθενὰ ἐφέτος τὸ καλοκαίρι, γιὰτὶ ἀναγκάστη-

καν να μείνουν σπίτι τους για διάφορους λόγους;

— Μιητέρα, τὸ σκέπτομαι αὐτὸ πολλές φορές, εἶπε ὁ Ἀντώνης, μόνο πῶς δὲν τὸ λέω σὲ κανέναν. Κάθε φορὰ πού νιώθω πᾶς βρίσκομαι σὲ προνομιοῦχο κατὰ-σταση, χωρὶς αὐτὸ νὰ ὀφείλται σὲ μένα, ἔτσι μοῦ φαίνεται πῶς ἀρχίζω νὰ ντρέπωμαι...

— Δὲν πρέπει νὰ ντρέπεται παιδί μου, γιατί δὲν κάνεις κανένα κακό, ἀλλὰ καλὸ εἶναι νὰ σκέπτεσαι χ' ἐκείνους ποὺ εἶτε γιὰ τοῦτον εἶτε γιὰ κείνο τὸ λόγο, δὲ χάρηκαν αὐτὸ ποὺ χαίροσαστε ἐσῆς! Αὐτὸ πρέπει νὰ εἶναι ὁ κανόνας τῆς ζωῆς σας! Αὐτὰ τὰ βιβλία ποὺ ἀγοράσατε καὶ ποὺ θὰ τὰ μελετήσετε ἐφέτος, δὲν εἶναι μόνο γιὰ νὰ σὰς προσθέσουν καινούριες γνώσεις. Φυσικὰ, αὐτὸ εἶναι ἀπαραίτητο. Μὰ αὐτὰ ποὺ μαθαίνειτε γιὰ τὴ φύση, τὸν ἄνθρωπο, τὴν ἱστορίαν, τὴ θρησκείαν, τὴν πατρίδα σας, τίς ἐπιστήμες, ἔχουν κοινὸ σκοπὸ: νὰ καλυτερεύουν τὴ ζωὴ ὅλων μας. Καὶ νὰ μᾶς κάνουν νὰ σκεπτόμαστε πὼς δὲν ὑπάρχουμε μόνο γιὰ τὸν ἑαυτὸ μας, ἀλλὰ καὶ γιὰ ὅλους τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους...

— Μητέρα, λέει ὁ Ἀντώνης, ὠραῖα τὰ λές, ἀλλά... μιλάς λιγάκι σάν τὸν κύριο Θεόφιλο, τὸν καθηγητὴ τῶν θρησκευτικῶν στὸ σχολεῖο μας...

— Αυτό, Ἀντώνη μου, με κολακεύει ἀρκετά, ἀπάν-
τησε ἡ μητέρα του. Ἀλλωστε, δὲν πρέπει καθόλου
νὰ ἔχετε τὴν ἐντύπωση πὼς ὅ,τι σᾶς λένε στὸ σχο-
λεῖο οἱ καθηγητές σας, τὸ λένε γιὰ νὰ τὸ λένε, καὶ
πὼς ἐκεῖ, τελειώνει ἡ διδασκαλία! Οἱ καθηγητές σας
σᾶς λένε ἀλήθειες καὶ σᾶς δίνουν συμβουλὲς ποὺ παν-
τοῦ ἔχουν ἀξία καὶ πέραση. Διαφωνεῖς;

— Κάθε άλλο, είπε ὁ Ἀντώνης, ἐγὼ δὲν σοῦ εἶπα πρὸ ὀλίγου πὼς νιώθω κάτι σὰ ντροπὴ ὅταν αἰσθάνομαι προνομιοῦχος; Μὰ δὲ θέλω νὰ μοῦ τὸ πολυλένε...

— Άσε 'Αντώνη μου στους μεγάλους το δικαίωμα να λένε κάτι περισσότερο! Τους έχει μάθει τόσα η ζωή.

— Καλά, μητέρα, ό,τι θέλεις! Καμμία φορά αισθάνομαι πώς είμαι πνεύμα αντίλογιας, αλλά γιά λίγο. Αμέσως τα καταφέρνω και ξαναγυρίζω στον εαυτό μου.

Ἡ μητέρα τοῦ Ἀντώνη, σηκώθηκε νὰ φύγῃ παίρνοντας τὸ δίσκο τοῦ γλυκοῦ. Χάιδεψε τὰ κεφάλια καὶ τῶν τριῶν παιδιῶν.

— Τὸ καλοκαίρι, πέρασε, πάει κι αὐτό, τοὺς εἶπε. Τώρα, καιρὸς εἶναι νὰ τὸ ξεχάσετε σιγά - σιγά, μὲ τρόπο, καὶ στὴ θέση του νὰ βάλετε τὸν χειμῶνα ποὺ μᾶς ἔρχεται! Νὰ βάλετε τὸν χειμῶνα μέσα στὴ σάκκα τῶν βιβλίων σας! Ἐφέτος τὰ μαθήματα θὰ εἶναι καὶ πιὸ πολλὰ καὶ πιὸ δύσκολα! Εἶναι ὥραϊο γιὰ τοὺς ἄντρες νὰ παλεύουν μὲ τίς δυσκολίες! Εἰμαι βέβαιη, πῶς θὰ τὰ βγάλετε καὶ φέτος καλὰ, — καὶ καλύτερα ἀπὸ πέρσι! Καὶ τὸ καινούριο καλοκαίρι, θὰ εἶναι πάλι ἡ καλύτερη ἀμοιβή σας...

Τὰ παιδιά, σάν ἔμειναν μόνα, ἄρχισαν πάλι νὰ φυλλομετρῶν τὰ νέα βιβλία τους. Εἰς ἀφνου, τὰ μάτια τοῦ Ἀχιλλέα πᾶσαν σὲ κάτι στίχους, στὸ καινούριόν του ἀναγνωστικό. Μιὰ φλόγα τὰ φώτισε. Καὶ διάβασε στυγνὰ ἄλλους: «Δόστε μου χαρὰ τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ φροντίδι, — μπρὸς του νὰ σταθῶ σὰ νὰ εἶναι εἰκοσιπέντε ἔτη, — τὴν ὑπομονὴ νὰ μὲ θερμάνῃ, ἄχτιδα, — τὴν ἐλπίδα κυρὰ νὰ μοῦ χαμογελάσῃ . . ».

ΣΤΟ ΝΗΡΙ ΤΟΥ ΟΔΥΣΣΕΑ

(Ἡ βουλιαγμένη πολιτεία)

Τοῦ ΠΑΥΛΟΥ ΦΛΩΡΟΥ

ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΑ ΙΘΑΚΗ, στην πλευρά που ἀντι-
κρύζει τὴν Κεφαλληνία, εἶναι ἡ «Πόλις», μικρό,
ἀπόκοσμο ψαρολιμάνο σήμερα, στὸ μυχθὸ ὁμώνυμου
κόλπου, στὸ νότιο ἀκρογιαλὶ τοῦ χωριοῦ Σταυρός.
Ἐληρδεντρα, κουτσουπιές, ἀμπέλια, ὅπωροφόρα λο-
γῆς λογῆς, θραψέρα χαμόδεντρα με στυλιπνές φυλλω-
σιές, βαλάντησθ, μ' ὅλο πού λείπουν νερομάνες, πολύ-
σιες καὶ ἀπαλές ἀναδιπλώσεις τοῦ ἐδάφους καὶ συχνὴ
ἐναλλαγὴ φυσικῶν ἀπόψεων δίνουν στὸ τοπίο τοῦ
Σταυροῦ ἰδιαίτερη χάρη. Ἀπὸ τὰ Πηλικάτα, ὅπου οἱ
ἀρχαιολόγοι τοποθετοῦν τὸ «Ἄστυ τοῦ Ὀδυσσεως»
καὶ πού περιμένουν ὑπομονετικὰ τὶς ἀνασκαφές τους,
τὸ ἔδαφος κατηγοροῦν εἰς ἀπάλα πρὸς τὴν Πόλη, πλε-
ρισμένο ἀπὸ δυὸ πλαινιές ποὺ συνχλίνουν συμμετρικὰ



Σχεδιασμός ΗΛΕΚΤΡΑΣ ΓΕΩΡΓΟΥΝΤΖΟΥ

κατὰ τὸ γιαιλό. Τρεῖς θάλασσαι ἀγνάντευε ἀπὸ τὸ
μέγαρό του, στὸ «Ἄστν», ὁ «πολύτροπος» βασι-
λέας τῆς Ἰθάκης: Τὸν κόλπου τῆς «Πόλεως» στὰ
νότια, τὴς Ἀφάλες στὸ βοριά καὶ τὴς Φρίκες στὰ
ἀνατολικά. Βασιλικὴ καθαυτὸ ἐποπτεία. Ἡ Πόλις
αὕτη — τὸ δείχνει δὲ καὶ ἡ ὀνομασία της — θὰ ἦταν
ἡ πρωτεύουσα τοῦ βασιλείου, σήμερα ὅμως στὸ
ἀπὼν της μέρος εἶναι καταπράσινη κοιλάδα καὶ
σπῆν παραθαλάσσια ἄκρη της βουλιγαμένῃ πολιτείᾳ.
Ἄν ἔχῃς γερό μάτι ἡ καλύτης ἀν κοιτάξῃς φορώντας
γυάλιν μάσκα, μπορεῖς νὰ ξεχωρίσῃς στὸ βυθὸ τοί-
χους, χαλασμένα χτίσματα, τὸ μῶλο τοῦ ἀρχαίου
καὶ βυζαντινοῦ λιμανιοῦ, καὶ ἄλλα συντρίμμια. Στῇ
βορεινῇ πλευρᾷ τοῦ κόλπου εἶναι ἡ σπηλιὰ τοῦ Λουτ-
ζου, πιδ σωστά: ὑπῆρχε κάποτε ἐκεῖ σπηλιὰ, κατα-
χωσμένη καὶ αὕτη σήμερα ὕστερα ἀπὸ σεισμοὺς καὶ
καθιζήσεις, ἀλλοτινὸ λατρευτικὸ ἄντρο, ποῦ ἔχει τὴ
γεμάτη περιπέτειες ἱστορία της.

Ἔπειτα ἀπὸ γόνιμες ἀνασκαφές πού ὠφέλησαν περισσότερο, καθὼς σοῦ διηγούνται οἱ Σταυριῶτες, τῇ χώρᾳ τῶν ξένων ἀρχαιολόγων, ἡ σπηλιὰ τοῦ Λουίζου ἐγίνε ἑακουστή στὸν κόσμον τῶν ἐμπόρων

ἀρχαιοτήτων. Ἀλλὰ καθὼς τὸ χρυσάφι ἐρεθίζει τὴ φαντασία, ὁ ἐγχώριος θρύλος στάθηκε κυρίως στὴν τύχη τοῦ νοικοκύρη τοῦ χώρου, τοῦ Λουίζου. Ἀνασκάβοντας καὶ ξεχερσώνοντας τον γιὰ νὰ φυτέψῃ ἀμπελοκλήματα, εἶχε εὑρεῖ πολύτιμα ἀρχαῖα ἀντικείμενα, εἶχε σχολάσει τοὺς ἐργάτες σκαφτιάδες καὶ συνεχίσει μόνος του τὸ σκάψιμο. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν νὰ πλουτίσῃ. Ἀκολούθησαν οἱ ἀρχαιολόγοι, οἱ ἔζενες ἀρχαιολογικὲς ὁμάδες. Καὶ τέλος οἱ ἀρχαιοκάπηλοι.

Ἔτσι, κάθε τόσο, στὰ καλὰ καθούμενα, κάποια θαλάμηγος ἢ κάποιο κόττερο ἐρχόταν νὰ ρίξη ἀγκυρὰ στὸ μικρὸ κόλπο. Ἀσήμαντο καταφύγιο γιὰ ψαρό- βαρκες ἢ Πόλις, δὲν εἶχε μήτε λιμεναρχεῖο, μήτε χωροφύλακα. Οἱ ξένοι φωταγωγοῦσαν τὴ θάλασσα τὸ ἀπόβραδο καὶ κατὰβράζαν βουτηχτάδες πού ἔψα- χαν στὸ βυθό. Τὴν αὐγὴ τὸ πλεούμενο εἶχε γίνεи ἄφαντο.

Οἱ συχνὲς ἐκεῖνες ληστρικὲς ἐπιδρομὲς σκανδαλίζαν τοὺς ἐντοπίους. Περισσότερο ὅμως δυσανασχετοῦσε γιὰ τὴν κατάστασιν ἐκεῖνη ὁ Τηλέμαχος Λελοῦδας, γεννημένος στὸ Σταυρὸ μὰ κοσμογυρισμένος πλοίαρχος μεγάλων φορτηγῶν ἀρχικά, δεξαμενοπλοῖων ὑστερότερα, ποὺ εἶχε χτίσει ἓνα ἀπὸ τὰ λιγιστὰ καλοκαιρινὰ σπιτάκια στὸ ἀκρογιάλι. Αὐτὸς εἶχε γνωρίσει τὰ ἔθνη τῆς γῆς καὶ δὲν τὸν ξεγελοῦσε εὐκολὰ. Ὁρμήνεψε λοιπὸν τοὺς ψαράδες καὶ τοὺς ξωμάχους τῆς «Πόλεως» νὰ προσέχουν τί γίνεται στὸν κόλπο καὶ νὰ τὸν εἰδοποιοῦν εὐθὺς μόλις θὰ ἔβλεπαν τίποτε ὑποπτό.

— Ἐννοια σας καὶ θὰ τοὺς ἀλλάξω τὸν ἀδόξαστο.
τοὺς κλεφταράδες, ἔλεγε ὁ καπετὰν Τηλέμαχος.

Ἔτσι, μιαν ἡμέρα, ἕνας ψαράς πού σήκωνε τὰ δίχτυα του πρὸς τὸ μέρος τῆς σπηλιᾶς, εἶδε στὸ κατὰστροφμα ἐνὸς κόττερου, ἀγκυροβολημένου ἐκεῖ κοντά, ἀσυνήθιστη κίνηση. Πονηρεύτηκε καὶ ζύγωσε τὸ ξένο πλεούμενο μὲ τὸ κουπί. Ὅποτε παρατήρησε μιὰ στιγμή ἐνα κεφάλι νὰ ξεχωρίζη καὶ νὰ φωνάζη κατὰ τὸ κατὰστροφμα κάτι πού αὐτὸς δὲν κατάλαβε. Ἦταν βουτηχτής. Ὁ ψαράς εἶδε ὕστερα νὰ ρίχνουν σκοινὶ τοῦ δῦτη καὶ τοῦτος νὰ τυλίγῃ σὲ μιὰ σακκούλα κάτι σὰν στάμνα. Εὐθὺς ὕστερα ξενέρισε καὶ ἄλλος βουτηχτής μὲ μιὰ στάμνα κι αὐτὸς στὴν ἀγκαλιά. Πιστὸς στὸ λόγο του ὁ ψαράς, ἔφερε τὸ μαντάτο στὸν καπετὰν Τηλέμαχο.

— Αὐτοὶ δὲ θὰ σαλπάρουν πρὶν ἀπὸ αὐριο πρωί. Γλυκαθῆκανε καὶ θὰ ἐξακολουθήσουν, εἶπε αὐτός. Σῦρε νὰ εἰδοποιήσης τὸ λιμεναρχεῖο, στὸ Βαθύ. Ἄν δὲν εὑρῆς τὸν τηλεφωνητὴ τοῦ ταχυδρομείου, στὸ Σταυρό, ἔμπα στὸ πρῶτο ταξὶ καὶ πῆγαινε στὸ Βαθύ. Νὰ γιὰ τὸν σιφὲρ. Νὰ καὶ γιὰ σένα. Καὶ τώρα δρόμο!

Με τὸ ἴδιο αὐτοκίνητο, πρὶν νυχτώσῃ, ἔφερε ὁ
(Συνέχεια στὴ σελίδα 27)

πόλεις και τὰ χωριά ξεσηκώθηκαν σὰν μιὰ ψυχή. Τρομοκρατημένος ὁ ἔχθρος, ζήτησε βοήθεια ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο.

Ἐφτασαν τὰ μαντάτα στ' αὐτιά τοῦ Νίκου κι ἀμέσως ζήτησε ἀπὸ τὸν πατέρα του τὴν ἀδεια νὰ πάη νὰ πολεμήσῃ δίπλα στοὺς ἄλλους γενναίους. Σὲ λίγες μέρες, ἀφοῦ ἀποχαιρέτησε τοὺς δικούς του, πήδησε στὸ καΐκι ποὺ θὰ τὸν πῆγαινε στὴν Κρήτη. Τὸ ὄνειρό του τὸσων χρόνων γινόταν πραγματικότητα!

*

... Ἡ μάχη εἶχε ἀνάψει γιὰ καλὰ. Ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος τὰ ξεσηκωμένα Ἑλληνόπουλα κι ἀπὸ τὸ ἄλλο τὸ κόκκινο φέσι: Τούρκοι καὶ Αἰγύπτιοι. Ὁ Νίκος εἶχε πέσει στὴ φωτιά μὲ τὴν ψυχή του. Δὲν λογάριαζε τὸν κίνδυνο. Ἦταν εὐτυχισμένος γιατί βοηθοῦσε κι αὐτὸς νὰ σπάσουν οἱ μισητὲς ἀλυσίδες. Ὁ ἐνθουσιασμός του τὸν παράσχερε καὶ δὲν φυλαγόταν καθόλου. Καὶ σὲ μιὰ στιγμή τὸ κακὸ ἐγινε: Μιὰ σφαῖρα τὸν βοήκε στὸ λαιμό, ἐνῶ τὸ δεξί του χέρι, χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ πῶς, κόπηκε πέρα γιὰ πέρα. Ἐπεσε. Πιὸ πέρα βογγοῦσε, βαριὰ τραυματισμένος, ἓνας νεαρὸς Αἰγύπτιος. Σὲ λίγο πλησίασε τὸν τελευταῖο ἓνας θεόρατος Κρητικὸς καὶ ἦταν ἐτοιμὸς νὰ τὸν ἀποτελειώσῃ. Θλιμμένο καὶ τρομαγμένο ἔστρεψε τὸ δόστυχο παιδί τὸ βλέμμα του στὸ πεσμένο Ἑλληνόπουλο. Μεγαλόφυχος ὁ Νίκος ὅπως ἦταν, τὸν λυπήθηκε.

— Μὴν τὸν σκοτώνῃς, κοπέλι, παρακάλεσε μὲ θέρμη τὸν Κρητικὸ, ποὺ ἔτuche νὰ τὸν γνωρίζῃ λίγο, εἶναι γνωστός μου καὶ καλὸ παιδί. Χάρισέ του τὴ ζωή.

Σὰν ἔφυγε ὁ καλόφυχος Κρητικὸς, σόρηκε βογγώντας ὁ Νίκος ὡς τὸν μελαγχρινὸ νέο, κι αὐτὸς τὸν εὐχαρίστησε μὲ τούτα τὰ λόγια:

— Σοῦ χρωστάω τὴ ζωή μου, παλληκάρι μου. Εἶμαι ὁ πρίγκιπας Χ. Ἄν ζήσουμε καὶ βρεθῇς καμιά φορὰ στὴν Αἴγυπτο, ἔλα νὰ μὲ βρῇς. Σ' εὐχαριστῶ. Δὲν θὰ ξεχάσω ποτὲ τὴν εὐγένεια τῆς ψυχῆς σου.

Ἦταν γραφτὸ καὶ τῶν δυὸ νὰ μὴν πεθάνουν. Γύρισε ὁ πρίγκιπας στὴν πατρίδα του κι ὁ Νίκος στὴ Δέρο, τὴν δευτέρη πατρίδα του. Ἀνάτηρος, μ' ἓνα χέρι τώρα, λογαριάζει νὰ ζητήσῃ τὴν τύχη του στὴν Αἴγυπτο. Δέεται στὸ Χριστὸ καὶ τὴν Παναγία, τὸ ἀποφασίζει. Ἄλλη μιὰ φορὰ ξεντετέεται καὶ φτάνει στὴν Ἀλεξάνδρεια. Δὲν ἔχει λεφτά, καὶ περπατώντας διακόσια τόσα χιλιόμετρα πηγαίνει στὸ Κάιρο. Μαθαίνει τὴν διεύθυνση τοῦ πρίγκιπα καὶ βρίσκει τὸ παλάτι του. Κεῖνῃ τῇ στιγμῇ φτάνει τυχαῖα μὲ τὸ ἄμαξι τῆς ἡ ἀρχόντισσα μητέρα του κι ὅταν τῆς λέει ποιὸς εἶναι, τοῦ σφίγγει τὸ χέρι συγκινημένη καὶ σὲ λίγο τὸν ρίχνει στὴν ἀνοιχτὴ ἀγκαλιά τοῦ ἀγαπημένου της.

Δὲν ξέρουν πῶς νὰ τὸν περιποιηθοῦν καὶ νὰ τὸν εὐχαριστήσουν στὸ παλάτι. Ἡ εὐγνωμοσύνη εἶχε τὸ θρόνο τῆς σ' αὐτό. Τοῦ ἔφτιασαν ἓνα ὠραῖο μαγαζί καὶ τὸν ὠνόμασαν χρηρηγητὴ τους. Σὲ λίγο γινόταν προμηθευτὴς καὶ τῶν ἄλλων πριγκιπικῶν παλατιῶν ἀργότερα τοῦ ἴδιου τοῦ Σουλτάνου.

Σὲ λίγα χρόνια τὸ ἀγνὸ Ἑλληνόπουλο, ὁ θερμὸς πατριώτης, τίμιος καὶ ἐργατικὸς ὅπως ἦταν, ἐγινε πλούσιος. Καὶ θυμήθηκε τοὺς δικούς του καὶ τὸ νη-σάκι ὅπου ψωμοζοῦσαν. Ἐνα καλοκαίρι γύρισε κοντὰ

τοὺς. Οἱ γονεῖς του, οἱ φίλοι του, δλόκληρο τὸ νησί ἐνωσαν ζωντανή τὴν παρουσία του. Τὸ χρυσάφι, ποὺ τόσο γρήγορα τὸν βοήθησε ὁ Θεὸς νὰ ἀποκτήσῃ, τὸ σκόρπαγε ἀνάμεσά τους. Τὰ βογγητὰ τῶν δυστυχισμένων ἄρχισαν νὰ λιγοστεύουν.

Καὶ τὸ ἄλλο καλοκαίρι κι ὅλα τὰ καλοκαίρια, πολλὸ πλούσιος τώρα, γύριζε ὁ Νίκος στὸ γραφικὸ νησί. Ὁ ἐρχομὸς του σήμαινε πάντα τὴν ἀνακούφιση γιὰ τοὺς φτωχοὺς καὶ τοὺς πονεμένους. Ἐφτιασε ἓναν δλόκληρο στόλο ἀπὸ παροκάικα καὶ ὅ,τι ἔπαινε κάθε μέρα τὸ μοίραζε, δωρεάν, στὴν φτωχολογιά. Ἐχτισε μιὰ ὠραία βίλλα, καὶ τὰ ἄφθονα φρούτα ἀπὸ τοὺς κήπους τῆς, μπανάνες, μανταρίνια, πορτοκάλια, τόσα ἄλλα ἀκόμη, τὰ ἔτρωγε ὅλα ἡ φτωχολογιά. Ἐφτιασε φαρμακεῖο ποὺ τὸ ἐπιχορηγοῦσε ὁ ἴδιος, ὥστε ὁ κάθε ἄπορος νὰ ἔχῃ τὰ φάρμακά του δωρεάν. Ἐχτισε ἐκκλησίες, ὠραία βιβλιοθήκη, ἀγορὰ μὲ τὴν πλατεία τῆς, ἐπιβλητικὸ κτίριο γιὰ Δημαρχία, δρόμους καὶ τόσα ἄλλα.

Ἡ φλόγα ποὺ ἔκαιγε μέσα στὰ στήθια τοῦ νέου ἄντρα ἦταν θεῖα φλόγα καὶ οἱ ἀνταγνείες τῆς θέρμαιναν παρήγορα ὅλους ἐκείνους ποὺ πρὶν παράδερναν μέσα στὰ κρύα τῆς ἀπάνθρωπης φτώχειας.

Τόσο συγκινητικὴ ἦταν ἡ ἀνθρωπιστικὴ δραστηριότητα τοῦ ἄλλοτε πᾶμφτωχου ἀγοριοῦ καὶ τόσο ἔντονα ζωντανὲς οἱ ἐκδηλώσεις εὐγνωμοσύνης ἐκείνων ποὺ δεχόντουσαν τὰ ἀγαθὰ τῆς, ὥστε κι ἄλλα πλούσια, ξεντεμένα παιδιὰ τοῦ νησιοῦ, συνεπαρμένα ἀπὸ τὸ ὠραῖο παράδειγμα, ἄρχισαν νὰ τὸν μιμοῦνται. Ἀλλὰ καὶ οἱ κάτοικοι ἀναβάρεθσαν κι ἀνασκουμπώθηκαν κι αὐτοὶ καὶ ρίχτηκαν μὲ καινούργιες δυνάμεις στὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς.

Ἡ εὐτυχία κάθησε στὸν θρόνο ποὺ πρὶν κατεῖχε μόνιμα ἡ δυστυχία. Ἡ καρδιά τοῦ νησιοῦ ἐπαλλε τώρα ζωερὰ, χαρούμενα. Τὸ νησί ἦταν εὐτυχισμένο!

Ἀλλὰ ἡ ζωὴ κυλάει ἀσταμάτητα καὶ τὰ χρόνια πέρασαν. Κι ὁ Νίκος ὁ Τσιγαδᾶς, ὁ δημιουργὸς αὐτῆς τῆς εὐτυχίας, φορτωμένος τιμὲς καὶ παράσημα ἀπὸ τὴν τρίτη του πατρίδα, γιατί τὴν ὑπηρετήσε κι αὐτὴ πιστὰ καὶ ἀφοσιωμένα, εἶναι σήμερα μιὰ ἐπιβλητικὴ ζωγραφιὰ κρεμασμένη στὸ πιὸ διαλεχτὸ σημεῖο τῆς Δημαρχίας, μὲ τὸ ζωερὸ, γεμάτο ἀνθρωπιά βλέμμα του στραμμένο πρὸς τὸ κάστρο καὶ τὸν κεντρικώτερο δρόμο τῆς μικρῆς πρωτεύουσας τοῦ νησιοῦ, τὴν ὁδὸ Τσιγαδᾶ Πασᾶ.

ΘΑΝ. ΣΠΗΛ., - ΑΧΑΙΟΣ

Ντυνὰν

Ἀστὲρι λαμπερὸ ἡ ἰδέα σου
ρίζωσε στὶς ἀγνὲς ψυχές,
τὸ πολὺκλωνο δένδρο τοῦ Ε.Σ.
Οἱ ρίζες του βαθεῖες, οἱ καρποὶ
τοῦ ἔδωσαν μύρο,
ποὺ σὰν χρυσὲς μέλισσες
οἱ Σαμαρεῖτες κ' οἱ ἀδελφές
ἐκάλυψαν τὸν γήινο πόνο
μὲ τὸν ἀνθῶνα τοῦ λυτρωμοῦ...

ΝΑΝΑ Π. ΚΟΝΤΟΥ
Θεσσαλονίκη

ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ

ΔΥΟ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΑ ΠΑΙΔΙΑ

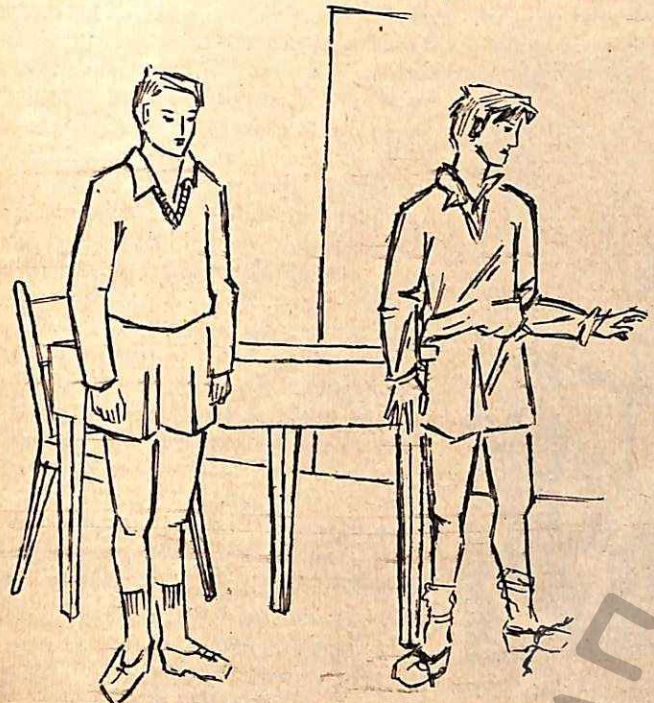
ΑΝΕΚΔΟΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

ΧΘΕΣ, ποὺ ὁ δάσκαλος ἐμοίρασε τὰ τετράδια τῶν ἐκθέσεων, εἶπε:

— Καὶ αὐτὴ τὴ φορὰ, παιδιά, ὁ Γιώργος ἔγραψε καλύτερα ἀπὸ ὅλους σας.

Ὁ Γιώργος ἐκατέβασε τὸ κεφάλι, ντροπαλός. Πολλὰ παιδιά ἐγύρισαν καὶ ἐκοίταξαν τὸν Κώστα, ποὺ πάλι εἶχε ἀλλάξει τὸ χρῶμα του.

Ἀ, ὁ Κώστας ἐζήλευε πολλὸ τὸ Γιώργο, γιατί δὲν ἠμποροῦσε νὰ τὸν συναγωνισθῇ. Ὅσο πολὺ καὶ



Σχεδιασμὸς ΗΛ. ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ

ἂν μελετοῦσε, ὁ Γιώργος πάντοτε τὸν ξεπερνοῦσε σὲ ὅλα. Καὶ ὁ Θανάσης βέβαια ἐζήλευε λίγο τὸ Γιώργο, μὰ ἦταν τόσο ὑπερήφανος, ποὺ ποτὲ δὲν ἐκαταδέχθηκε ν' ἀφήσῃ νὰ φανῇ ἡ ζήλεια του. Μόνο προσπαθοῦσε πάντοτε νὰ τὸν μιμῆται ὅσο μποροῦσε.

Ἡμέρα μὲ τὴν ἡμέρα ὁ Κώστας ἐπροδίνετο περισσότερο. Ὅλο παραπονιότανε καὶ ἔλεγε πῶς ὁ δάσκαλος ἔκανε ἀδικίες στὴ βαθμολογία. Ὅταν ὁ Γιώργος ἀπαντοῦσε γρήγορα σὲ κάθε ἐρώτηση τοῦ δασκάλου, ὁ Κώστας ἔκανε τάχα πῶς δὲν ἄκουγε, ἢ ἔβαζε τὰ γέλια.

Χθές, τὴ στιγμῇ ποὺ ὁ δάσκαλος ἐπαينوῦσε τὸν ἐκθεση τοῦ Γιώργου, ὁ Κώστας ἄρχισε κάτι νὰ σιγομουρμουρίζῃ. Ὁ δάσκαλος τὸν κατάλαβε, καὶ τοῦ εἶπε:

— Κώστα, μὴν ἀφήνῃς, παιδί μου, τὸ φίδι τῆς ζήλειας νὰ μπαίνει μέσα σου. Τὸ ἐρπετὸ αὐτὸ καταστρέφει τὴν καρδιά καὶ τρώει σιγὰ - σιγὰ καὶ τὸ μυαλό.

Ὁ Κώστας θέλησε ν' ἀπαντήσῃ, μὰ δὲν μπόρεσε καὶ ἔμεινε σὰν ἀπολιθωμένος, μὲ τὸ πρόσωπο κατὰ-χλωμο. Ὑστερα, ἔπιασε μὲ τρόπο ἓνα χαρτί καὶ ἔγραψε ἐπάνω: «Δὲν ζηλεύω ὅσους παίρνουν καλοὺς βαθμούς, χωρὶς νὰ τὸ ἀξίζουν».

Μερικὰ παιδιά, ποὺ ἀγαποῦσαν πολλὸ τὸ Γιώργο, ἐσχέδιασαν σ' ἓνα κομμάτι χαρτί ἓνα μαῦρο φίδι καὶ ἐτοιμάζονταν νὰ τὸ δώσουν στὸν Κώστα. Τὸ εἶδε ὁ Γιώργος καὶ ἐφώνηξε:

— Δόστε μου γρήγορα αὐτό, ποὺ κρατᾶτε.

— Καλύτερα, εἶπαν τὰ παιδιά. Ἐσὺ πρέπει νὰ τοῦ τὸ δώσης.

Ὁ Γιώργος ἐπῆρε τὸ χαρτί καὶ τὸ ἔκανε χίλια κομμάτια.

Ὁ Κώστας ἔγινε κατακόκκινος. Ἐπῆρε καὶ αὐτὸς τὸ χαρτάκι, ὅπου εἶχε γράφει ἐκεῖνα τὰ λόγια, καὶ κρυφὰ τὸ τσαλάκωσε μέσα στὸ χέρι του. Τὸ ἔκανε σὰν μιὰ μπαλίτσα καὶ τὸ πέταξε, χωρὶς νὰ τὸν ἰδῇ κανεὶς, ἔξω ἀπὸ τὸ παράθυρο.

Τὴν ὥρα ποὺ ἐσχόλαγαν, ἔπεσε τοῦ Κώστα ἓνα στυπόχαρτο. Ὁ Γιώργος, ποὺ ἐκεῖνῃ τῇ στιγμῇ περνοῦσε ἀπὸ κοντὰ, ἔσκυψε, τὸ σήκωσε, τοῦ τὸ ἔβαλε μέσα στὴ σάκκα καὶ τὸν ἐβοήθησε μάλιστα νὰ τὴν κλείσουν μαζί.

Ντροπιασμένος ὁ Κώστας, δὲν ἐτόλμησε οὔτε νὰ τὸν κοιτάξῃ.

Ο ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΔΥΡΙΣΜΟΣ

«Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπείραι!»

Τοὺς σπόρους τοῦ ἔσπειρε ὁ σπορεύς, ποὺ λόγοι Θεοῦ ἐρμηνεύονται, κι ἄλλοι τοὺς πέφτουν εἰς τὴν ὁδὸν — καρδιά σκληρὴ, ποὺ κλέφτουν οἱ δαίμονες καὶ τὸ κοράκι τρώγει.

Ἄλλοι εἰς «πετρῶδη». ἀνθρώπους εὐχολόγι, ψηλὰ θωρώντας, ποὺ φλυαροῦν καὶ γνέφουν ὅλοι νὰ ἀκούν, μὰ εἰς πρώτη θλίψι στρέφουν χόρτου τὸν θροῦν σὲ ξέρας μοιρολόγι.

Ἄλλοι σ' ἀγροὺς γιομάτους σπόρο ἀγκάθι, κι ὡς τούτους πνίγει πρὶν νὰ βγάλουν τὰ ἀνθη ἴδια τὸ λόγο πνίγει κόσμου ἡ ἀπάτη.

Μὰ ἂν σὲ καλὴ θὰ πέσῃ γῆ, μωσχάτη καρδιά κι ἀκόμαντη σὲ γῆνινα πάθι, πλούσιο ἔργο δίνει, ἀσκήωτο δαμάτι.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ Β. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Ο ΙΠΠΟΚΑΜΠΟΣ

(Από τα παράδοξα του ζωϊκού βασιλείου)

ΟΣΟΙ κατοικούν σε παραθαλάσσια μέρη ή έτυχε να παραθερίσουν κοντά στη θάλασσα, θα ξέρουν το άλογάκι της θάλασσας ή — όπως είναι ή επιστημονική ονομασία του — τον ιππόκαμπο. Πολλοί ιππόκαμποι πιάνονται με την τράτα, που ψαρεύουν τις γόπες και τις μαρίδες ή βρίσκονται ανάμεσα στα φύκια, που ρίχνει ή θάλασσα έξω στην άμμουδιά.

Ο ιππόκαμπος είναι ένα μικρό παράξενο ψάρι, το πολύ - πολύ 15 - 20 πόντους, που μπορεί να είπ' κανείς, πώς δεν είναι καλά - καλά ψάρι. Το κεφάλι του μοιάζει με το κεφάλι αλόγου, το ρύγχος του είναι μακρουλό, ο λαιμός του καμπυλωτός. "Αν τον προσέξουμε καλύτερα θα ιδούμε ότι ακόμη και ή χείτη δεν του λείπει. Η κοιλιά του προεξέχει και το σώμα του καταλήγει σε μακριά ουρά, διαρκώς κουλουριασμένη προς τα κάτω, σαν κάμπια. Η εμφάνισή του αυτή έγινε αίτια να ονομάσουν οι άνθρωποι το παράξενο αυτό ζώο ιππόκαμπο. "Όσο για τα πετεργιά του δεν μοιάζουν με των άλλων ψαριών. Έχει δυο μικρά κοντά στο κεφάλι, ένα από κάθε πλευρά και ένα μεγαλύτερο στη ράχι του. Θα έλεγε κανείς πώς είναι ή σέλλα του. Τα λέπια του είναι σκληρά και άντι να σκεπάζουν το σώμα του, όπως και στα άλλα ψάρια, σχηματίζουν γωνίες, έσοχές και προεξοχές, ώστε το παράξενο αυτό ψάρι δίνει την εντύπωση ότι φορεϊ θώρακα.

Με τέτοια κατασκευή που έχει το σώμα του, ο ιππόκαμπος δεν μπορεί να κολυμπά εύκολα ούτε και γρήγορα. Γι' αυτό προτιμά να ζή στο βυθό της θάλασσας, ανάμεσα στα φύκια και τα χόρτα, όπου μάλιστα δεν διακρίνεται εύκολα. Έκεί βρίσκει κάποιο θαλασσόχορτο, τυλίγει την ουρά του γύρω, και περιμένει να πλησιάση κανένα άλλο μικρότερο ζώακι, να το αρπάξη και να το φάη. Δεν του είναι δε και δύσκολο να εξουικονομήση την τροφή του, γιατί ούτε λαίμαργος είναι και ό,τι του τύχει δεν το περιφρονεί.

"Αν όμως ή έξωτερική εμφάνισή

του ιππόκαμπου είναι τόσο παράξενη και τόσο διαφορετική από τη συνηθισμένη μορφή των ψαριών, ακόμα πιο παράξενος είναι ο τρόπος του πολλαπλασιασμού του. Και ο ιππόκαμπος βέβαια πολλαπλασιάζεται με αυγά, όπως όλα τα ψάρια, αλλά ή μόνη φροντίδα της μητέρας είναι να γεννήση τα αυγά. Ένώ ο πατέρας είναι εκείνος που αναλαμβάνει όλες τις φροντίδες για το κλώσσημα των αυγών και τη γέν-



Ιππόκαμποι στηριγμένοι με τις ουρές των στα κλαδιά ενός θαλασσίου φυτού

νησι των μικρών. Κατά την άνοιξη, δηλαδή, όταν πια ή θερμοκρασία του νερού είναι κατάλληλη, ή μητέρα - ιππόκαμπος γεννά 200 - 300 μικροσκοπικά αυγά. Τα αυγά όμως αυτά δεν μένουν απροστάτευτα. Τα παραλαμβάνει ο πατέρας ιπποκαμπος, ο οποίος τα τοποθετεί μέσα σε μια ειδική σακκούλα, που σχηματίζεται στο κάτω μέρος της κοιλιάς του κατά την εποχή αυτή, ειδικά γι' αυτό το σκοπό. Μέσα σ' εκείνη τη σακκούλιτσα τα αυγά θα μείνουν περίπου δυο μήνες, όσο χρειάζεται για να τα κλώσσηση και να αναπτυχθούν μέσα τα μικρά ιπποκαμπάκια.

Κατά το διάστημα αυτό ο πατέ-

ρας φροντίζει να τρέφεται όσο μπορεί καλύτερα, γιατί δεν έχει να θρέψη μονάχα τον εαυτό του, αλλά και την πολυμελή οικογένειά του. Το ίδιο φυλάγεται και από τους έχθρους του. Γιατί, αν δεν προφυλαχτή όσο πρέπει, μαζί μ' αυτόν θα χαθούν και τόσα παιδιά. "Όταν πια το κλώσσημα φθάση στο τέλος του, τότε ο ιππόκαμπος κατεβαίνει στο βυθό και στηρίζεται σταθερά με την ουρά στη ρίζα κάποιου θαλασσίου φυτού. Στηριγμένος έτσι αρχίζει να στρίβει το σώμα του δεξιά και αριστερά, όποτε ή σακκούλιτσα σχίζεται, τα αυγά από μέσα σκάζουν και τα μικρά ιπποκαμπάκια βγαίνουν ένα - ένα και αρχίζουν άμέσως να κολυμπούν, αναζητώντας τροφή. Είναι μικρά, πολύ μικρά, ώστε μόλις διακρίνονται με γυμνό μάτι. "Αν τα κοιτάξη όμως κανείς με ένα φακό, θα διακρίνη καθαρά ότι μοιάζουν με τον ιππόκαμπο. "Αφού τα μικρά βγούν από τα αυγά, ή σακκούλιτσα, όπου έγινε το κλώσσημα εξαφανίζεται και ο πατέρας ιππόκαμπος συνεχίζει τη ζωή του, ευχαριστημένος ότι έκαμε το καθήκον του, όπως έπρεπε.

Οι ιππόκαμποι ζούν εύκολα σε ένυδρεϊα. "Ακόμη είναι εύκολο να τους ξεράνωμε στον ήλιο και να τους διατηρήσωμε.

ΤΟ ΣΚΟΥΦΙ

Η γιαγιά, από μέρες τώρα, το κεφάλι δε σηκώνει άπ' το πλέξιμο, και ώρα δεν αφήνει το βελόνι.

Στο σκαμνί της καθισμένη ξετυλίγει το μαλλί, κ' είναι τόσο εύτυχισμένη ή γιαγιάκα ή καλή.

Πέρα δώ τα δυό της χέρια και το μάτι δε σφαλαί. Τρία έκανε νυχτέρια εκείδ'α στο τζάκι πλάι.

Πώπω, Θε μου, πόση βιάση, και χαρά τώχει κρυφή: Τ' άγγονιού της έχει φτιάσει ένα μάλλινο σκουφι!

ΔΑΚΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ

Α Θ Ω Σ

ΜΕ ΓΕΜΙΖΑΝ άγωνία οι βυζαντινοί ψαλμοί μέσα στο σκοτάδι της εκκλησίας. Μερικά κεριά φώτιζαν τα ιερά βιβλία και αντιφέγγιζαν μαύρους καλογήρους, σκυμένους στους τοίχους, με νεκρική έκφραση χυμένη στα πρόσωπά τους, άπ' την αγρύπνια. Και οι φωνές τους, στριγγές, παραπονιάρικες, ύψωνονταν, πλημμύριζαν τον χώρο, κούφαιναν τ' άφτιά σου, ζητώντας την σωτηρία από τον Θεό. Κι ο Θεός πάνω στον θόλο, μάς κοίταζε με τ' απόκοσμο βλέμμα του.

Πάρα κάτω, σε μια μαυρισμένη εικόνα, στηριγμένη στον ένα πεσσο, βρισκόνταν ή Παναγιά ή Γλυκοφιλούσα, θαμμένη μέσ' στην πολυκαιρία μονάχα τα μάτια της σε κοίταζαν άπαλά όπου κι αν βρισκόσουν και σε χαιδολογούσαν τρυφερά σαν νάσουν έσύ ή γλυκειά άνοιξη, που περιμένει μάταια αιώνες τώρα.

Σήκωσα θαρρετά την ματιά μου κι αντίκρισα την ματιά της Παναγιάς. Η καρδιά μου πήγε να φτερουγίση χαρούμενη, μα πάλι ξαναλούφαξε ντροπισμένη στο παγωμένο κιβούρι της. "Όμως τούτο το βλέμμα το θλιμμένο, το γεμάτο άγάπη, ένωθα να βρίσκεται πάνω μου. Με γέμιζε άγχος, πλάκωνε τα σωθικά μου, δε μ' άφηνε να πάρω ανάσα. Ξάφνου φούσκωσε ή ψυχή μου και πλημμύρισε από αίσθημα δύναμης και τρόμου μαζί. Ύψωσα ξανά τα μάτια μου και σε κείνο το άσπρο βλέμμα συναντηθήκαμε π' αντίκρισαμε ολοκάθαρα την μοναξιά μας και την μοναξιά του κόσμου.

*

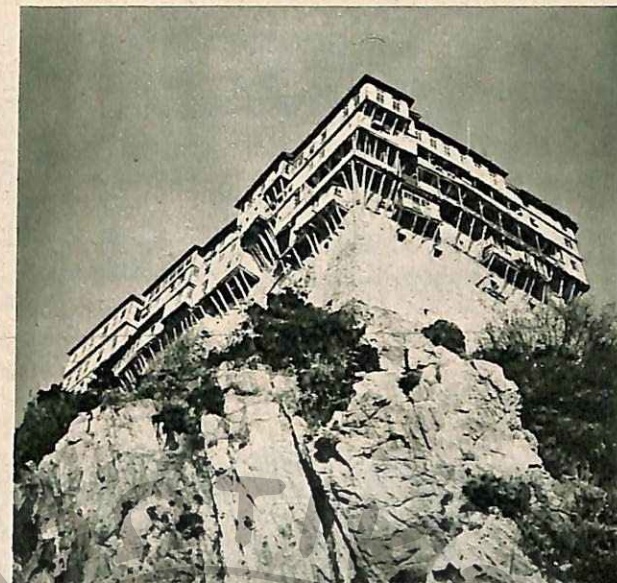
Εύνησα, λίγο περασμένα μεσάνυχτα, άπ' τα ούρλιαχτά των τσακαλιών, που ακούγονταν σαν κλάμα ανθρώπινο, σπαραχτικό, προμήνυμα θανάτου. Το νεκρικό φώς του φεγγαριού έλουζε τον "Αθω ή κορφή του χάνονταν μεσ' σ' άψηλό σκοτάδι, κι ή θάλασσα κάτω λαμπύριζε παγωμένη. Στην πρωτόγονη αυτή φεγγαροβραδιά, ένωσα μια ψύχρα να κυκλοφέρη τον κορμί μου, να τ' άγκυλιάζει κατάσαρκα. "Αναρρίγησα. "Όλα θύμιζαν το έρεβος της δημιουργίας: "Ο άχραντος σπόρος έγκυμονούσε την δημιουργία του καινούριου κόσμου. "Αναστατωμένος χώθηκα στο καβούκι μου.

*

Την επομένη πορευθήκαμε ανάμεσα στην Φύση. Πήραμε κακοτράχαλα μονοπάτια, ανεβήκαμε σε βραχοτοπιές, κατεβήκαμε σε ρεματιές. "Αγρια ξεφύτρωναν τα θαμνόδεντρα, οι όξυές, και μάς τραβολόγαγαν με τ' άγκυλωτά κλαριά τους. "Ολάκερη ή φύση αναδυόταν με την άπιστευτη όμορφιά της. Σε πλημμύριζε το πράσινο, αίσιοδοξία διαχεόταν μέσα σου, ανακούφιζε το κορμί και την ψυχή. Κοίταξα χάμω την γή κι ένωθα να με τραβάη στην ύγρη άγκυλιά της. "Ανασήκωνα τα μάτια μου και μαγευόμουν από την γλαυκή άπλα του ουρανού. Κι έμπρός όρθωνόταν ο "Αθως γυμνός, γκρίζος, σχηματικά ζωγραφισμένος

στο γαλάζιο βάθος, σα σε βυζαντινή άγιογραφία. "Αγριος κι άπρόσιτος, έκλινα εύλαβικά το κεφάλι μου μπροστά του. Και πάλι σηκώνόμουν, με την όρμη που μουδινε ή ίδια φύση, να παλαίψω μαζί του, να ξεσκίσω τα βράχια του, να τον ύποτάξω.

Βρέθηκα στην πιο ψηλή παρυφή του. Κάθησα αποκαμωμένος στη ρίζα μιας έλιάς. "Από κάτω μου ξετυλίγονταν ή θάλασσα. "Αμέσως πάνω από το κεφάλι μου κρέμονταν ή κορφή του κι είδα από κοντά τώρα την βιβλική έρημιά του.



ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ : Μονή Διονυσίου

Καθώς ο ήλιος έπαιρνε να βασιλέψη, την έβαφε με μενεξεδιά πένθιμα χρώματα. Και σου πλάκωνε την καρδιά αυτός ο ψηλόκορμος άγριος, που δέσποζε σ' ολάκερο το γύρω τοπίο κι άπειλούσε την ήσυχη θάλασσα, που άργοκουνιόταν άντανακλώντας τις τελευταίες άκτίνες. Κι όπως κοίταξα τον μισοσβησμένο ήλιο, αίσθάνθηκα ξαφνικά να προβαίνει έμπρός μου το τέλος ολοζώντανο, πελώριο, αιώνιο κι άνατρώμαξα. Κι άναλογίστηκα μ' έναν τρελλό πόθο, τότε άραγε θα ξαναβρισκόμουν σ' ένα λευκό νησί της "Ασπρης θάλασσας. Η καρδιά μου λούφαξε φοβισμένη θέλησα να κολλήσω κατάσαρκα στα βράχια του "Αθω, για ν' αποφύγω, μέσ' στην έρημιά, την μοναξιά που μάς συντρόφευε.

ΔΑΚ. Ι. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΥΣΤΑΣΙΣ

Οι Έρυθροσταυρίτες μας που στέλνουν χειρόγραφα για τη στήλη συνεργασίας, δεν πρέπει να γράφουν από τις δυο όψεις του χαρτίσ, γιατί δυσκολεύουν τους τυπογράφους. Διαβάζομε μόνο τον δσα κείμενα είναι γραμμένα από την μίαν όψη.

Χόρτα και Φρούτα

Είναι ανεκτίμητη ή αξία της χορτοφαγίας και της φρουτοφαγίας για τη ζωή του ανθρώπου. Σπουδαίοι συγγραφείς του αρχαίου κόσμου έχουν ασχοληθεί με το θέμα αυτό, και έχουν μάλιστα αφήσει οδηγίες χρησιμοποίησεως πολλών προϊόντων της γης, που και η σημερινή επιστήμη παραδέχεται.

Το λάχανο, αϊφνης, ξεθεωρείτο από τους αρχαίους σοφούς σπουδαιότατο, όχι μόνον ως τροφή, αλλά και ως φάρμακο. Είναι πλουσιώτατο σε βιταμίνες Α, Β, Γ, περιέχει άρσενικό, ωφελεί το δέρμα και δίνει δύναμη. Γι' αυτό πρέπει να το τρώνε όσοι έχουν αδύνατο οργανισμό. Έπειδή δε έχει άλατα ποτασίου, απολυμαίνει και ωφελεί τα έντερα.

Είναι όμως, όπως και το κουνουπίδι, δυσκολοχώνευτο, γι' αυτό πρέπει να βράζεται αρκετά, ώσπου να λυώσει. Το περίεργο είναι ότι με το ζουμί του περνά το μεθύσι! Επίσης το χρησιμοποιούν στις νευραλγίες του προσώπου, βάζοντας σ' αυτό κομπρέσες με βρασμένο λάχανο.

Το κοκκινογούλι είναι πλούσιο σε βιταμίνες Β και Γ, δροιστικό, θρεπτικό και περίφημο για το στομάχι, όχι όμως με πολύ άλατι.

Η πιπεριά, για την οποία έγραψαμε σε προηγούμενο τεύχος, το ραδίκι, ή μελιτζάνα, ή ντομάτα, ή πατάτα, τα φασόλια, το σέλινο, το καρότο, ο στύφνος, το αντίδι, το βλήτο, τόσα άλλα ακόμη χορταρικά, αποτελούν υγιεινότερες τροφές για τους ανθρώπους που δεν υποφέρουν από ασθένειες που δεν επιτρέπουν την χρήση τους. Τα φασόλια αϊφνης τ' απογορεύουν οι γιατροί σ' όσους πάσχουν από αρθριτικά, καθώς και τα σέλινα, τα συνάτια κ.λ., που πιστεύεται ότι βλάπτουν όσους έχουν παθήσεις των νεφρών. Ιδιαίτερη αξία για τη χώνευση και τη θρέψη έχουν τα πικρά χόρτα (αγγυροραδίκι, ζοχός, στύφνος κλπ.). Ο λαός μας λέει: «πικρό του στομάτου, γλυκό του αιμάτου».

*

Τα φρούτα αποτελούν την πιο ευχάριστη και την πιο υγιεινή τροφή γι' αυτό, έκτος σπανίων εξαιρέσεων, όλοι πρέπει να τρώνε φρούτα. Ευτυχώς ο ελληνικός λαός, που χάρις στο εξαίσιο κλίμα της χώρας, τον ήλιο της και τη γη της έχει τα γευστικότερα φρούτα του κόσμου, κάνει μεγάλη κατανάλωση του εύλογημένου από τον Πλάστη είδους αυτού. Έρχονται πρώτοι οι Έλληνες στη σειρά των φρουτοφάγων.

Από το πλήθος των φρούτων που καλλιεργούνται στον τόπο μας, αναφέρουμε μερικά σημειώνοντας την περιεκτικότητά τους σε βιταμίνες και τ' άλλα τους πολύτιμα συστατικά:

Το μήλο είναι πλούσιο σε βιταμίνες, κ' έχει την ιδιότητα να διαλύει το ούρικο οξύ και άλλες τοξίνες

του οργανισμού, καθαρίζοντας το αίμα. Γι' αυτό συνιστάται σ' όσους ζουν κλεισμένοι στα γραφεία και στο σπίτι, στους αρθριτικούς και σ' όσους υποφέρουν από παχυσαρκία, σιχότι και νεφρά. Έπειδή δε έχει φώσφορο, είναι δυναμωτικό του νευρικού συστήματος και ωφελεί τους εργαζομένους πνευματικά και τους πάσχοντας από άυπνίες.

Το κεράσι έχει βιταμίνη Α, που κάνει καλό στην όραση και δεν είναι καθόλου βαρύ για το στομάχι, αλλά διουρητικό, δροιστικό και ενεργητικό για τους δυσκοιλιούς.

Το αμύγδαλα, που διαιτολόγοι σοβαροί θεωρούν ως μία από τις κύριες τροφές, συνιστώνται ιδιαίτερα στις έγκυες γυναίκες γιατί δυναμώνουν το έμβρυο. Συνδυασμένα με ζάχαρη ή γάλα τα δίνουν στις κλινικές ως δυναμωτικά (σουμάδες κλπ.).

Τα μούρα περιέχουν βιταμίνες Γ και διάφορες άλλες ουσίες, που καθαρίζουν τους βρόγχους. Επίσης ωφελούν τους δυσκοιλιούς και τους πάσχοντας από στομαχικά.

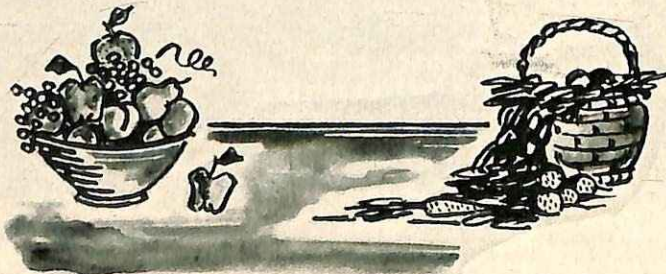
Το σταφύλι είναι ενεργητικό και αφομοιώνεται πολύ εύκολα. Ο χυμός του είναι θρεπτικός σαν το γάλα. Συνιστάται ιδιαίτέρως στους εργαζομένους σωματικώς και στους πάσχοντας από τα νεφρά των.

Το ροδάκινο έχει επίσης βιταμίνες Α, Β και Γ, είναι διουρητικό και εύκοιλο και ωφελεί στις αδενίτιδες, όπως και το δαμάσκηνο.

Τα βερίκοκα περιέχουν βιταμίνες Β, ζάχαρη, και είναι θρεπτικά και δροιστικά, πρέπει όμως να τρώγονται πολύ ώριμα, να έχουν πιή δηλαδή πολύ ήλιο.

Η φράουλα είναι πλουσιώτατη σε βιταμίνες Α, Β και Γ, μπορούν δε να την φάγουν άφοβα οι διαβητικοί. Είναι διουρητική, καθαρίζει το αίμα, ωφελεί τους πάσχοντας από αρθριτισμούς, ρευματισμούς, σιχότι και χολή.

Το πορτοκάλι είναι ένα από τα πλουσιότερα σε βιταμίνες όπωρικά, καθαρίζει το αίμα, τονώνει και δεν βλάπτει κανένα, καθώς και το αχλάδι, που στην Ελλάδα καλλιεργούνται σπάνιες ποικιλίες του.



Σχεδιασμός ΗΛ. ΓΕΩΡΓΙΟΥΤΖΟΥ

ΠΩΣ ΣΧΗΜΑΤΙΖΟΝΤΑΙ ΤΑ ΣΥΝΝΕΦΑ

Όλα τα σύννεφα δεν βρίσκονται στον ουρανό. Αναπνέοντας και εκπνέοντας, ένα παγωμένο πρωινό, σχηματίζετε λεπτά μικρά σύννεφα. Αυτό γίνεται γιατί η αναπνοή μας έχει πολλούς υδρατμούς και διότι ο αέρας τον όποιον εκπνέετε είναι πολύ θερμότερος από τον αέρα που σας περιβάλλει. Ο αέρας αυτός παγώνει μόλις εξέλθει από το στόμα σας. Μόλις οι υδρατμοί του παγώσουν αρκετά, μεταβάλλονται σε σταγόνες νερού. Όταν συμβεί αυτό λέμε ότι έχουμε συμπύκνωση των υδρατμών.

Η εκπνοή σας παγώνει από το ψύχος, δεν μπορεί να συγκρατήσει τους υδρατμούς, ένα μέρος από αυτούς συμπυκνώνεται και το ελαφρό σύννεφα που βλέπετε μπροστά σας δεν είναι άλλο παρά νερό.

Μια χύτρα με βραστό νερό παράγει επίσης ένα τέτοιο σύννεφο κατά τον ίδιο ακριβώς τρόπο. Έτσι σχηματίζονται και τα μεγάλα σύννεφα. Φανταστείτε σε μια καλοκαιρινή ημέρα, μια μεγάλη μάζα αέρος να περνά πάνω από την λίμνη. Ένα μέρος του νερού της λίμνης εξατμίζεται. Κατά τον αυτό χρόνο ο αέρας πάνω από την λίμνη θερμαίνεται, διότι εγγίζει την ζεστή επιφάνεια της λίμνης. Ο ζεστός αέρας αρχίζει να αραιώνεται, και αραιώνοντας γίνεται



πάλι ψυχρότερος. Τελικά η θερμοκρασία του αέρα κατέρχεται τόσο, ώστε οι υδρατμοί είναι αδύνατον να συγκρατηθούν: Συμπυκνώνονται και σχηματίζουν τα σύννεφα.

Μπορείτε εύκολα να αντιληφθείτε πώς σχηματίζεται η βροχή κάνοντας το εξής: Βράστε νερό σε μια χύτρα. Κρατήστε ένα παγωμένο κύπελλο κοντά στο άνοιγμα της χύτρας απ' όπου βγαίνει ο ατμός. Τι θα συμβεί; Σταγόνες νερού θα φανούν πάνω στο κύπελλο. Οι σταγόνες αυτές, σιγά-σιγά μεγαλώνουν και μετά αρχίζουν να πέφτουν. Κατ' αυτό τον τρόπο έχουμε φτιάξει μια μικρή βροχή μέσα στο δωμάτιό μας.

Και η πραγματική βροχή δημιουργείται πάνω στην αυτή περίπου αρχή. Σύννεφα σχηματίζονται όταν θερμός αέρας με υδρατμούς γίνεται τόσο παγωμένος, ώστε είναι αδύνατος πλέον να συγκρατήσει όλη την υγρασία. Τότε οι υδρατμοί συμπυκνώνονται γύρω από τα μόρια της σκόνης που υπάρχει πάντοτε στην ατμόσφαιρα.

Γενικότερα πρέπει να ξέρουμε ότι, όταν ο αέρας έρχεται σε επαφή με υγρή επιφάνεια, ένα μέρος της υγρασίας εξατμίζεται μέσα στον αέρα. Ότι ο θερμός αέρας διατηρεί περισσότερη υγρασία από τον κρύο αέρα. Ότι το ζεστό νερό εξατμίζεται ταχύτερα από το κρύο νερό. Η ποσότης της υγρασίας την οποία συγκρατεί ο αέρας, εξαρτάται από την θερμοκρασίαν του.

(Συνέχεια από τη σελίδα 4)

στην ιστορία από τους αθηντικούς αρχηγούς των και από μερικούς που διέπρεψαν ώστε να θεωρηθούν ήρωες. Μά το έργο, το γενικό αποτέλεσμα, είναι καρπός ενός «αγωνιζομένου συνόλου», και συχνά μέσα στο σύνολο αυτό έχουν δράσει άτομα που για τον ένα ή τον άλλο λόγο, παρέμειναν «άγνωστοι στρατιώτες». Μια ανώτερη ήθική της ιστορίας επιβάλλει την αποκατάσταση της παρουσίας και της δράσεως του καθενός, όταν μάλιστα, σε περιπτώσεις σαν του Μακεδονικού αγώνα, η δράση δεν είναι τόσο πλατειά ομαδική, όσο «συντροφική», «εθελοντική», «εκλεκτική». Και απ' αυτή την ήθική παρακινήθηκε ο κ. Άνεστόπουλος για να ξεύρη και να καταγράψει, συνοδεύοντάς το και με φωτογραφίες αγωνιστών, το σχεδόν άκαταμετρητο υλικό του. Σύγχρονα, ο κ. Άνεστόπουλος αποδεικνύεται τέλειος κάτοχος του Μακεδονικού ζητήματος, που είναι πολύπλευρο. Το έζησε σαν από μέσα, και μās κάνει να το ζήσουμε κ' εμείς. Οι κοιμητοί ήθεις, το γενικό συνοματικό πνεύμα, οι κατάσκοποι, οι ενέδρες, οι παγίδες, οι διάφοροι χαρακτήρες, τα επεισόδια, τα γεγονότα, διαδέχονται το ένα το άλλο, αλληλοσυμπλέκονται μέσα στο πλατύ μακεδονικό τοπίο, και δημιουργούν μια ατμόσφαιρα. Μελετούν, εξονυχίζουν τον θρύλο, όχι για να τον διαλύσουν άλλα για να τον αναδείξουν περισσότερο. Φυσικά, ο κ. Άνεστόπουλος, έχει και το αίσθημα της ιστορικής δικαιοσύνης και ξέρει να στέκεται όπως πρέπει μπροστά σε κάθε προσωπικότητα, όπως στον Παύλο Μελά, τον Τέλλο Άγρα, και άλλους, που τα ονόματά τους γίνουν εθνικά και ποιητικά σύμβολα. Γιατί ήταν τότε η εποχή που η ποίηση, δεμένη με τις εθνικές αξίες, τις μετουσίωσε με συγκίνηση σε ωραίους στίχους, που τους έγραφαν όχι μόνον οι μεγάλοι ποιητές, αλλά και άλλοι, με πιο μέτρια ταλέντα, μα που ήταν αληθινοί και σαν άνθρωποι και σαν Έλληνες και σαν τεχνίτες. Και πώς να μη συγκινήθη κανείς, συναπαντώντας στη σελίδα 341 του έργου αυτού του κ. Άνεστόπουλου, κάποιους στίχους που έγραψε ο αείμνηστος ποιητής και κριτικός Ρήγας Γκόλφης, όταν έπεσε στο πεδίο της τιμής ο θρυλικός Μακεδονομάχος Τέλλος Άγρας, τραγικό θύμα των κοιμητοί ήθεις:

«Τα νιάτα σου αρματώθηκαν και ζώστηκες το θάρρος, Άστροπελέκι μέσα σου ο πόθος σου ο κρυφός κι αν σ' έγειρε, παλλήκαρε, στο πανηγύρι ο χάρος. Τώρα η ζωή σου είν' όνειρο κι ο θάνατός σου φώς».

ΑΝΔ. ΚΑΡΑΝΤΩΝΗΣ

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

- * «Φιλῶ τέκν' ἀλλ' ἐμὴν πατρίδα μᾶλλον φιλῶ». ΠΑΟΥΤΑΡΧΟΣ
- * «Δὲν ὑπάρχει ὁμοία δόξα μ' ἐκείνου πού ἔσωσε τὴν πατρίδα του». ΣΕΕΤΟΣ
- * «Ὅποιος δὲν ἀγαπᾷ τὴν πατρίδα του, τίποτε δὲν ἀγαπᾷ». ΤΖΩΝΣΟΝ
- * «Ἐν γὰρ τοῖς πόνοις ἀβέσται ἡ πατρίς». ΕΠΙΧΑΡΜΟΣ

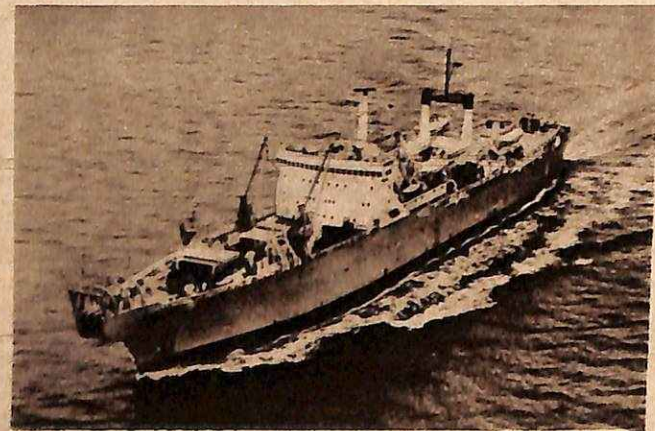
ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΥΠΕΡΑΤΛΑΝΤΙΚΟ ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΟ ΚΑΛΩΔΙΟ

(Συνέχεια από τη σελίδα 7)

τωθή το μισό καλώδιο. Το άλλο μισό το μετέφερε το βρετανικό πολεμικό «Αγαμέμνων».

Αρχισαν άμέσως να ποντίζουν το καλώδιο. Αλλά ο «Νιαγάρας» δεν είχε ακόμη απομακρυνθεί 300 μίλια από τις Ιρλανδικές ακτές, όταν το καλώδιο έσπασε και, όσο είχε ποντισθεί, χάθηκε στα βάθη του ωκεανού. Πεντακόσιες χιλιάδες δολάρια ήταν η ζημία της Εταιρείας και οι μέτοχοί της έδειξαν απροθυμία να καταθέσουν άλλα κεφάλαια για να ξαναρχίσει η προσπάθεια. Μία μεγάλη επιχείρηση χαρτοποιίας που είχε ο Φήλντ στην Αμερική, κινδύνευσε να πτωχεύσει. Όλα αυτά όμως δεν τον έκαναν να χάσει το θάρρος του. Έπεισε άλλους κεφαλαιούχους να καταθέσουν χρήματα και ξανάρχισε τον αγώνα.

Αυτή τη φορά τα δύο πλοία, φορτωμένα με το μισό καλώδιο το καθένα, έπλευσαν ως ένα σημείο του ωκεανού που βρισκόταν σε ίση απόσταση από την Ιρλανδία και τη Νέα Γη. Εκεί ένωσαν τα δύο κομμάτια του καλωδίου και, στις 26 Ιουνίου 1858, ξεκίνησαν το καθένα προς αντίθετη κατεύθυνση. Τρεις φορές έσπασε πάλι το καλώδιο την ώρα που το ποντίζαν, αλλά οι τεχνικοί είχαν λάβει τώρα τα μέτρα τους για να μη το χάσουν. Ύστερα από αδιάκοπους αγώνες, ανάμεσα σε φοβερές ατλαντικές καταιγίδες, τα δύο πλοία κατόρθωσαν να ποντίσουν το καλώδιο σε όλη τη διαδρομή και, στις 5 Αυγούστου 1858, έφθασαν με τις δύο άκρες του καλωδίου στον προορισμό τους: το «Αγαμέμνων» στο Νάιτςτάουν της Ιρλανδίας και το «Νιαγάρας» στο Τρίνιτυ Μπέι της Νέας Γης. Την ίδια ημέρα η βασίλισσα της Αγγλίας Βικτωρία έστειλε το πρώτο υπερατλαντικό τηλεγράφημα στον Πρόεδρο των Ηνωμένων Πολι-



Σύγχρονο πλοίο ποντίσεως καλωδίου

τειών Τζέιμς Μπιούκαναν. Αγγλοι και Αμερικανοί πανηγύρισαν το γεγονός, κόντεπε μάλιστα να καταστραφεί το Δημαρχείο της Ν. Υόρκης από πυρκαϊά που άναψαν τα πυροτεχνήματα. Ακολούθησαν μερικές εκατοντάδες τηλεγραφήματα, αλλά την 1 Σεπτεμβρίου το καλώδιο παρουσίασε ανωμαλίες από κακή μόνωση και στις 20 Οκτωβρίου η λειτουργία του σταμάτησε.

Εκείνοι που, λίγες εβδομάδες πριν, είχαν αποθεώσει τον Φήλντ για το κατορθωμά του, τώρα τον έλεγαν τυχοδιώκτη και απατεώνα. Η μεταστροφή της κοινής γνώμης έκανε πολύ δύσκολη τη συγκέντρωση των τριών εκατομμυρίων δολλαρίων που ήταν αναγκαία για να ξαναρχίσει το έργο. Και η έκρηξη του έμφυλλου πολέμου ανάμεσα στις Βόρειες και Νότιες Πολιτείες της Αμερικής (1861-1865) ανάγκασε τον Φήλντ να σταματήσει κάθε ενέργεια.

Ξανάρχισε όμως στα 1865. Για την καινούργια του προσπάθεια εναύλωσε το αγγλικό ατμόπλοιο «Μέγας Ανατολικός», το μεγαλύτερο σκάφος εκείνου του καιρού: 210 μέτρα μήκος, 22.500 τόννοι εκτόπισμα, με κινητήρια δύναμη όχι μόνον τον ατμό που κινούσε δύο πλευρικούς τροχούς και μία έλικα, αλλά και τον άνεμο που φούσκωνε πανιά με 5.400 τ.μ. έμβადόν. Εξ κατάρτια και 5 καπνοδόχοι συμπλήρωναν τον κινητήριο όπλισμό του πλοίου, και 500 άτομα αποτελούσαν το πλήρωμά του. Στα άμπάρια του είχε ζωά σφαγείου για ναωπό κρέας — δεν υπήρχαν τότε ψυγεία — και μία αγελάδα για φρέσκο γάλα.

Ο «Μέγας Ανατολικός» εσήκωσε άγκυρα από την Ιρλανδία, φορτωμένος με όλο το καλώδιο που χρειαζόταν για να καλύψει τα 1.600 ναυτικά μίλια, ως τη Νέα Γη. Χρειάστηκε μάλιστα, για να χωρέσει το καλώδιο στο κατάστρωμα, να αφαιρέσουν μία από τις πέντε καπνοδόχους του. Το πλοίο είχε διανύσει περισσότερη από τη μισή απόσταση, όταν το καλώδιο που δεν είχε ποντισθεί ακόμη γλίστρησε από το κατάστρωμα και βυθίστηκε σε 3.660 μέτρα βάθος. Ένα μήνα κράτησαν οι προσπάθειες για την ανέλκυσή του, αλλά στάθηκαν μάταιες.

Τον επόμενο χρόνο, ο ακατάβλητος Φήλντ καταπιάστηκε πάλι με το έργο, που είχε γίνει η μεγάλη φιλοδοξία της ζωής του. Ο «Μέγας Ανατολικός» άφησε την Ιρλανδική ακτή στις 13 Ιουλίου 1866, φορτωμένος με καινούργιο καλώδιο. Δεκαπέντε ημέρες αργότερα, στις 27 Ιουλίου, έρχοι άγκυρα στο Τρίνιτυ Μπέι της Νέας Γης. Αυτή τη φορά, η επιτυχία είχε στεφανώσει την αποστολή του. Και η επιτυχία έγινε διπλή με την ανέλκυση και του καλωδίου που, τον περασμένο χρόνο, είχε βουλιάξει στα βάθη του ωκεανού. Στις 7 Σεπτεμβρίου ο «Μέγας Ανατολικός» που το ψάρεψε, έφερε την άλλη άκρη του στο Τρίνιτυ Μπέι. Έτσι, εκείνο το ιστορικό καλοκαίρι του 1866, δύο τηλεγραφικά καλώδια ένωσαν την Εξόρπη με την Αμερική και άνοιξαν ένα καινούργιο κεφάλαιο στην ιστορία του πολιτισμού. Λίγα δευτερόλεπτα ήταν πλέον αρκετά για να μεταδώσουν ανάμεσα στις δύο ηπείρους ένα μήνυμα που ως τότε χρειαζόταν 15-20 ημέρες για να περάσει τον Ατλαντικό με πλοίο.

Το Κογκρέσο των Ηνωμένων Πολιτειών έτιμωσε τον Κύριο Φήλντ με το χρυσό του μετάλλιο «διά το θάρρος, την προορατικότητα και την αποφασιστικότητά του».

ΣΤ. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Τα ιστορικά στοιχεία ελήφθησαν από το Δελτίο «Informations UNESCO» Ιουλίου 1966 και από την Encyclopedia Americana.

ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΚΑ ΝΕΑ ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΕΝΙΑΣ

ΜΑΘΗΤΑΙ και μαθήτριαι, μέλη του Καναδικού Ερυθρού Σταυρού Νεότητος, προετοιμάζονται δια μίαν έσκαρτειαν κατά της πείνας.

Περί τις εκατόν χιλιάδες εξ αυτών θα προσφέρουν



ΓΑΛΛΙΑ : Έρυθροσταυρίται σπεύδουν να προσφέρουν πρώτας βοηθείας έθελοντικώς ύπηρεσίας εις συμαθητάς των οι οποίοι παρουσιάζουν καθυστέρησιν εις τας σπουδάς των.

«Οι νέοι των δεκατριών με είκοσι ετών γνωρίζουν καλώς και κατανοούν τα παιδιά», εδήλωσεν ο Γενικός Διευθυντής του Καναδικού Έρυθρού Σταυρού κ. Ralph E. Wendeborn. Συχνά οι νέοι αυτοί επέτυχαν να καθοδηγήσουν τα παιδιά προς ώρισμένας αρχάς όπου οι μεγάλοι είχαν αποτύχει, να τους τας επιβάλουν.

ΚΑΝΑΔΙΚΟ ΑΙΜΑ ΣΩΖΕΙ ΜΙΑΝ ΖΩΗΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΟΛΩΝΙΑΝ

Το αρχεϊον αίμοδοτών σπανίων ομάδων αίματος των εργαστηρίων του Καναδικού Έρυθρού Σταυρού, απήντησεν εις ένα επείγον τηλεγραφικόν μήνυμα προερχόμενον από την Πολωνίαν. Διά του μηνύματος έζητείτο σπανία ομάς αίματος απαιτητήτων δια την σωτηρίαν κινδυνεύοντος ασθενούς.

Το αρχεϊον περιελάμβανε τα όνόματα τριών αίμοδοτών αυτής της ομάδος, απάντων κατοίκων του Τορόντο.

Δυστυχώς οι δύο εξ αυτών είχαν ήδη προσφάτως προσφέρει το αίμα των, ο τρίτος όμως ευντυχώς απήντησεν άμέσως εις την έκκλησιν του Έρυθρού Σταυρού και προσέφερεν αίμα, το όποιον απέστάλη κατευγμένον εις την Πολωνίαν.

Ο Διευθυντής των εργαστηρίων του Καναδικού Έρυθρού Σταυρού εξήγησεν ότι η κατηγορία αυτή του αίματος απαντάται εις ένα αίμοδοτήν επί δύο χιλιάδων, και κατά συνέπειαν δεν δύναται να θεω-

ρηθή ως απολύτως σπάνιον. Η δυσκολία εγκείται εις τα αντίσωματα, τα όποια πρέπει να είναι ανάλογα με εκείνα του ασθενούς ο όποιος έχει ανάγκην αυτού του αίματος.

ΤΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΠΟΜΟΝΩΜΕΝΟΥΣ ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΤΕΣ

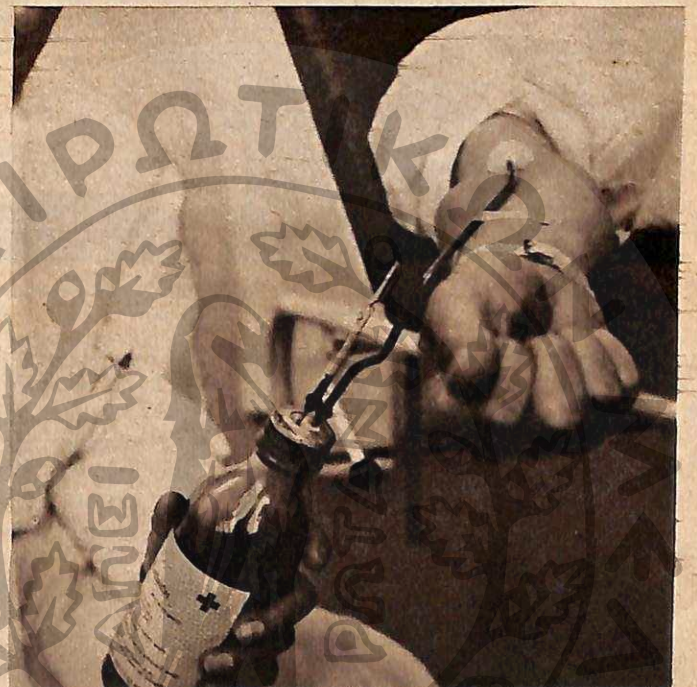
Εις την Αυστραλίαν το έσωτερικόν της χώρας έχει αποκλειστικά αφιερωθή εις την ανάπτυξιν της κτηνοτροφίας. Χιλιάδες εκτάρια γης καταλαμβάνουν οι βοσκότοποι.

Χάρις στο ραδιόφωνο τα μέλη του Έρυθρού Σταυρού Νεότητος της Αυστραλίας, απομονωμένα εις διαφόρους φάρμας και μικρούς οικισμούς αυτών των περιοχών, θα δύνανται να ενημερώνονται επί της δραστηριότητος των άλλων ομάδων της χώρας.

Το ραδιόφωνο τους έχει αφιερώσει μίαν εκπομπήν κάθε Δευτέραν εις τας 5 μ.μ., όπου οι Έρυθροσταυρίται μπορούν να πληροφορηθούν τα έρυθροσταυρικά νέα όλου του κόσμου και να πάρουν οδηγίας σχετικές με την δρασιν των ομάδων των.

ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΗ

Ο Έρυθρός Σταυρός Νεότητος κερδίζει έδαφος στην Λατινική Αμερική, αρκετές χώρες της οποίας αποβλέπουν μέσω του προγράμματος αναπτύξεως του



ΟΛΛΑΝΔΙΑ : Προσφορά αίματος εις κέντρον αίμοδοσίας

Έρυθρού Σταυρού, εις την δημιουργίαν τμημάτων Έρυθρού Σταυρού Νεότητος. Ο Άγιος Δομήνικος, η Βολιβία και το Σαλβαδόρ επιθυμούν την αποστολήν ενός ειδικού εις τα ζητήματα του Έρυθρού Σταυρού Νεότητος και Πρώτων Βοηθειών.

Οι πληροφορίες και οι εικόνες ελήφθησαν από το περιοδικό της Ένώσεως Συνδέσμων Ε.Σ. «Πανόραμα»

ΚΙΝΗΣΙΣ - ΔΡΑΣΙΣ ΕΛΛΗΝ. ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Ο Ε.Ε.Σ. ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ ΤΟ ΑΣΚΛΗΠΕΙΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΚΑΣ ΕΞΟΧΑΣ

Ο Έλληνας Έρυθρος Σταυρός, ο οποίος δεν περιορίζει τις προσπάθειές του υπέρ της ελληνικής νεότητας, διέθεσεν έφετος το εις Ν. Μηχανιώνα Θεσσαλονίκης άνεγειρόμενον «Ασκληπείον» του ίνα χρησιμοποιηθῇ ὡς ἐξοχή διὰ τὰ παιδιά τοῦ ἐκεῖ Σωματείου «Μέριμνα τοῦ Παιδιοῦ». Τὰ ἐγκαίνια τῶν ἐξοχῶν ἐγένοντο τὴν 20ην Ἰουλίου ἐ.ἐ. Εἰδικῶς διὰ τὴν τελετὴν αὐτῶν μετέβησαν εἰς Θεσσαλονίκην ὁ Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακόπουλος καὶ ὁ Γεν. Γραμματεὺς κ. Ε. Σπηλιωτόπουλος. Ἀφοῦ ἐπεσκέφθησαν τὰ Γραφεῖα τοῦ Προϊσταμένου

παιδιῶν τῶν περιθαλπομένων ὑπὸ τοῦ τόσον γνωστοῦ καὶ δραστηρίου Σωματείου τῆς Θεσσαλονίκης. Ἀκολούθως ὠμίλησεν ὁ Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακόπουλος, ὁστις ἀνέπτυξε τὸ ἱστορικὸν τῆς ἰδρύσεως τοῦ Ἀσκληπείου εἰς τὸ πλέον ὑγιεινὸν τμήμα τῆς Μακεδονικῆς πρωτευούσης, καὶ τὰς δυσχερεῖας τὰς ὁποίας ἀντιμετώπισεν ὁ Ε.Ε.Σ. διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν του καὶ εἶπεν ὅτι ὁ Ε.Ε.Σ. σκοπεύει νὰ καταστήσῃ τὸ Ἀσκληπείον Ν. Μηχανιώνας ἕνα κέντρον μοναδικὸν εἰς τὰ Βαλκάνια, διότι θὰ εἶναι ἄρτιον ἀπὸ ἀπόψεως διατροφῆς, ἀνέ-



Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Κ. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ὁμιλῶν κατὰ τὰ ἐγκαίνια τῶν παιδικῶν ἐξοχῶν.

Τμήματος Ε.Ε.Σ. Θεσσαλονίκης, μετέβησαν τὸ ἀπόγευμα εἰς Ν. Μηχανιώνα, ὅπου ἐγένετο ἡ τελετὴ τῶν ἐγκαίνιων. Εἰς αὐτὴν παρέστησαν ὁ Ὑπουργὸς Βορ. Ἑλλάδος κ. Μανωλόπουλος, ὁ Μητροπολίτης κ. Παντελεήμων, ὁ Νομάρχης κ. Κούρναβος, ὁ Γεν. Γραμματεὺς τοῦ Δήμου Θεσσαλονικέων, κωλυομένου τοῦ κ. Δημάρχου, ἐκπρόσωποι τῶν λοιπῶν ἀρχῶν, πολλοὶ ἀδελφοὶ Ε.Ε.Σ. καὶ τὸ Διοικητ. Συμβούλιον τῆς «Μερίμνης τοῦ Παιδιοῦ». Ὁ Παναγιώτατος Μητροπολίτης ἐτέλεσεν ἐν ἀρχῇ ἁγίασμόν μετ' ὃν ὠμίλησεν ὁ Πρόεδρος τοῦ Προϊσταμένου Τμήματος Ε.Ε.Σ. Θεσσαλονίκης καθηγητῆς κ. Ἀλεξανδρίδης, ὁστις ἐξέφρασε τὴν χαρὰν του διὰ τὴν χρησιμοποίησιν τοῦ κτιρίου καὶ τῶν ἐγκαταστάσεών του δι' ἐξοχὰς τῶν

σεων καὶ ὑγιεινῆς. Ἀλλὰ μέχρι τότε δύναται νὰ φιλοξενήσῃ τὰ ἀγαπημένα παιδιά τῆς Θεσσαλονίκης. Ἡ Πρόεδρος τῆς «Μερίμνης τοῦ Παιδιοῦ» δις Μπουζάνη ἠὺχαρίστησε θερμῶς καὶ εἶπεν ὅτι ὁ Ε.Ε.Σ. παρέστη πάντοτε παραστάτης εἰς τὸ ἔργον τῆς Μακεδονίας. Τέλος ὁ Ὑπουργὸς Βορ. Ἑλλάδος λαβὼν τὸν λόγον ἀνεφέρθη εἰς τὸ πολυσχιδὲς ἔργον τοῦ Ε.Ε.Σ. ἐν καιρῷ πολέμου καὶ εἰρήνης καὶ ἐτόνισεν ἰδιαίτερος τὴν βοήθειαν τοῦ Ε.Ε.Σ. εἰς τὴν νοσηλείαν τῶν πασχόντων καὶ ὄλων τῶν ἐχόντων ἀνάγκην. Μετὰ τοὺς ὁμιλητὰς τὰ παιδάκια τῆς Μερίμνης ἐτραγοῦδῃσαν διάφορα ἄσματα, τέλος δὲ οἱ κεκλημένοι ἐπεσκέφθησαν τὸ κτίριον καὶ τὰς ἐγκαταστάσεις, καὶ ἔμειναν μετὰς καλυτέρας ἐντυπώσεως.

Ο ΠΑΡΑΚΤΙΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΠΡΩΤ. ΒΟΗΘ. ΛΟΥΤΡΑΚΙΟΥ

Ἀπὸ τὸ 1964 εἰς τὸ Λουτράκι λειτουργεῖ κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον Παράκτιος Σταθμὸς Πρώτων Βοηθειῶν, ποὺ στεγάζεται εἰς οἷκημα ἰδιοκτησίας Κας Παναγιώτας Κ. Κουλούκη, παραχωρηθὲν ὑπ' αὐτῆς εἰς τὸν Ε.Ε.Σ. δωρεάν.

Ὁ Σταθμὸς, ποὺ παρέχει εἰς τοὺς λουομένους ὄχι μόνον πρώτας βοήθειας ἀλλὰ καὶ ποικίλας ἄλλας ἱατρικὰς συνδρομὰς, ἐξυπηρετεῖται ἀπὸ ἕνα ἐντόπιον Ἰατρόν, μίαν Ἑθελ. Ἀδελφὴν καὶ δύο Σαμαρείτας καὶ εἶναι ἐφωδιασμένος μετ' τηλεφωνικὴν συσκευὴν καὶ ὀξυγόνον.

Μέχρι τοῦδε ἐξυπηρετήθησαν 4291 ἄτομα, ἤτοι: Τὸ 1964 ἄτομα 1449, τὸ 1965 ἄτομα 1519, τὸ 1966 (5)7 ἕως 25)9) ἄτομα 1323.

Ὑπὲρ τῆς λειτουργίας τοῦ Παράκτιου Σταθμοῦ προσέφερον:

α) Ἡ κ. Παν. Κουλούκη ἀνὰ 5.000 δρχ. διὰ τὰ ἔτη 1964, 1965 καὶ 1966.

β) Ὁ Δῆμος Λουτρακίου ἀνὰ 15.000 δι' ἕκαστον τῶν ἐτῶν 1964 καὶ 1965.

γ) Ὁ κ. Δημ. Ταμπόσης ἀνὰ 3.000 δι' ἕκαστον τῶν ἐτῶν 1964 καὶ 1965.

ΠΡΩΤΑΙ ΒΟΗΘΕΙΑΙ

Ὁ Σταθμὸς Πρώτων Βοηθειῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἐξυπρέτησε διὰ τῶν διαφόρων Ὑρεσιῶν του κατὰ τὸν λήξαντα μῆνα Αὐγούστου 11.105 ἀσθενεῖς καὶ τραυματίας, ἐκ τῶν ὁποίων 1.163 ἐξηκριβωμέναι περιπτώσεις ἡσφαλισμένων Ι.Κ.Α.

Οἱ ἐξυπηρετηθέντες κατὰ κατηγορίαν ἔχουν ὡς ἑξῆς:

α) Τραύματα, κατάγματα κλπ. 5.129. β) Παθολογικὰ νοσήματα 3.663. γ) Λοιπαὶ περιπτώσεις (δηλητηριάσεις, ἐγκαύματα κλπ.) 2.313.

Χ α ρ α κ τ η ρ ι σ τ ι κ α ἰ π ε ρ ι π τ ὼ σ ε ι ς :

Δηλητηριάσεις τροφικαί, φαρμακευτικαὶ 134. Δηλητηριάσεις διὰ μονοξειδίου τοῦ ἄνθρακος 4. Καρδιολογικὰ νοσήματα 340. Λοιμώδη νοσήματα 39. Ἐγκαύματα 169. Μέρη 30. Ἡλεκτροπληξίαι 5.

Παροχὴ διὰ τοῦ ἀσυρμάτου ἱατρικῶν ὁδηγιῶν εἰς ποντοπόρα πλοῖα δι' ἀσθενούντα μέλη τῶν πληρωμάτων των 36.

ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΒΡΕΤΑΝΝΙΚΗ ΔΩΡΕΑ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΣΕΙΣΜΟΠΑΘΩΝ



Ἡ Α.Ε. ὁ Πρεσβευτῆς τῆς Μεγ. Βρεταννίας κ. Ρ. Μάρραιη, ὑπὸ τὴν ιδιότητα τοῦ Προέδρου τῶν «Βρεταννῶν Φίλων τῆς Ἑλλάδος», εἰς σεμνὴν τελετὴν ἡ ὁποία ἐγίνε τὴν 18-9-66 εἰς τὸν περίβολον τῆς Δρακοπουλείου Σχολῆς Νοσοκόμων τοῦ Ε.Ε.Σ., παρέδωσε πρὸς τὸν Πρόεδρον τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ κ. Κ. Γεωργακόπουλον καινούργες αὐτοκίνητον τύπου Λάντρόβερ.

Τὸ αὐτοκίνητον τοῦτο θὰ χρησιμοποιηθῇ εἰδικῶς διὰ τὴν εἰς τὰς ὀρεινὰς περιοχὰς μετάβασιν ἀποστολῶν τοῦ Ε.Ε.Σ. πρὸς διανομὴν ἐφοδίων εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις.

Κατὰ τὴν τελετὴν παρίστατο καὶ τὸ Συμβούλιον τοῦ ἐνταῦθα Συλλόγου τῶν Βρεταννῶν Φίλων τῆς Ἑλλάδος.

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ. ΕΙΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΝ

Συνεπεῖα προσκλήσεως τοῦ Βουλγαρικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἀντιπροσωπεῖα τοῦ Ε.Ε.Σ. ἀποτελουμένη ἐκ τῶν κ. Ε. Σπηλιωτοπούλου, Γ. Γραμματέως τοῦ Ε.Ε.Σ., Καθηγητοῦ κ. Β. Κούρια, Συμβούλου, καὶ διδος Σταμ. Παπαμικρούλη, Διπλ. Ἀδελφῆς, μετέβη τὴν 20-6-66 εἰς Βουλγαρίαν, ἔνθα παρέμεινεν ἐπὶ 10 ἡμέρας. Ἡ ἀντιπροσωπεῖα ἐγένετο δεκτὴ εἰς τὰ Γραφεῖα τοῦ Β.Ε.Σ. ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς του, ἐξεναγῆθη δὲ μ' ἐγκαρδιότητα ἀπὸ ἐπίλεκτα μέλη της. Ἀκολούθως ἐπεσκέφθη Ἐρυθροσταυρικὰς ἐγκαταστάσεις, παιδικοὺς σταθμοὺς, νοσοκομεῖα κλπ. Ἰδιαίτεραν ἐντύπωσιν ἐνεποίησεν

εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ Ε.Ε.Σ. ἡ ὁργάνωσις Σταθμοῦ Πρώτων Βοηθειῶν εἰς παραλίαν τοῦ Εὐξείνου Πόντου, ποὺ εἶναι ἐφοδιασμένος μετ' ὄργανα τεχνητῆς ἀναπνοῆς κλπ. Καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν μιᾶς διεθνούς ἀκτῆς 4 1/2 χιλιομέτρων δεκάδες «σωτήρων» Ἐρυθροσταυρικῶν ἐπιβλέπουσιν τὴν κίνησιν τῶν λουομένων καὶ εἶναι ἑτοιμοὶ νὰ σώσουν τοὺς κινδυνεύοντας.

Ὁ ἀρχηγὸς τῆς Ἀποστολῆς κ. Σπηλιωτόπουλος, κατόπιν τηλεγραφικῆς ἐγκρίσεως τοῦ Προέδρου κ. Κ. Γεωργακοπούλου, ἐδήλωσεν εἰς τὸν προεδρεύοντα τοῦ Β.Ε.Σ. κ. Νίτσωφ ὅτι ὁ Ε.Ε.Σ. εἶναι πρόθυμος νὰ φιλοξενήσῃ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος ἐν Ἑλλάδι 5 μέλη Βουλγαρικῶν Ἐρυθροσταυρ. Ὁμάδων. Ἡ πρότασις ἐγίνε ἐνθουσιᾶδως δεκτὴ.

Οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ Ε.Ε.Σ. ἐγίναν δεκτοὶ ὑπὸ τοῦ Βουλγαρικοῦ ὑφυπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν, τοῦ ὑπουργοῦ Λαϊκῆς Ὑγείας καὶ ἐδέχθησαν 20άδα ἀντιπροσώπων τοῦ τύπου. Ὅλοι αἱ συζητήσεις ἐγίναν εἰς λίαν φιλικὴν ἀτμόσφαιραν. Πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως, ἐντολῇ τοῦ Προέδρου κ. Γεωργακοπούλου προσέφερον εἰς τὸν Πρόεδρον τοῦ Β.Ε.Σ. κ. Κολάραφ ἀντίγραφον τῆς Κεφαλῆς Ὑγείας φέρον ἐπὶ ἀργυρᾶς πλακίδ τὴν ἀφιέρωσιν «Ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς τῷ Βουλγαρικῷ, εὐ πρᾶττειν», καὶ ἐξέφρασαν τὰς εὐχαριστίας των διὰ τὴν θερμὴν ὑποδοχὴν, ἧς ἔτυχον. Ἐπίσης παρεκάθησαν εἰς γεῦμα παρατεθὲν πρὸς τιμὴν των ὑπὸ τοῦ ἐν Σόφια Ἑλλήνος Πρεσβευτοῦ κ. Φ. Καβαλλιεράτου.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΕΛΛ. ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ κ. Κ. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΕΚΗΡΥΧΘΗ ΕΠΙΤΙΜΟΣ ΔΗΜΟΤΗΣ ΡΟΔΟΥ

Ρόδος: 15-9-66. Κατὰ τὴν διάρκειαν ἐπισήμου τελετῆς εἰς τὸ Δημαρχιακὸν μέγαρον, εἰς ἣν παρέστη καὶ ὁ Νομάρχης κ. Παπακώστας, ἀνεκηρύχθη Ἐπίτιμος Δημότης Ρόδου ὁ Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. καὶ πρῶην Πρωθυπουργὸς κ. Κ. Γεωργακόπουλος διὰ τὸ ἐνδιαφέρον του πρὸς ἀνέγερσιν εἰς τὴν πόλιν μας μεγάλου ἀναρρωτηρίου. Τὸ ἱδρυμα θὰ κατασκευασθῇ μετ' ἐξοδα τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νορβηγίας, Δανίας καὶ Σουηδίας καὶ θὰ παραχωρηθῇ εἰς τὸν Ε.Ε.Σ. Εἰς εὐχαριστήριον ἐπιστολὴν του πρὸς τὸν κ. Δήμαρχον ὁ κ. Γεωργακόπουλος γράφει: «Ὅπως ἐτόνισα κατὰ τὴν ἐν τῷ Δημαρχεῖῳ ὑμῶν τελετὴν, ἡ διάκρισις αὐτῇ ἀναφέρεται πρωτίστως πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν διὰ τὸ ἔθνικόν καὶ Ἀνθρωπιστικὸν του ἔργον, τὸ ὁποῖον εὐηρεστήθητε νὰ τιμήσητε, καὶ πρὸς ἐμὲ ὡς ἐκπρόσωπόν του».

ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΗΜΕΡΑΣ Ε.Σ.



Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ εορτασμοῦ τῆς Παγκοσμίου Ἡμέρας τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ (8 Μαΐου) φοιτῆται τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν μετ' ἐπικεφαλῆς τὸν Καθηγητὴν τῆς Ὀδοντοιατρικῆς κ. Θ. Λουρίδην, προσελθόντες τὴν 7-5-1966 εἰς τὸ Δρακοπουλείον Κέντρον Αἰμοδοσίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, προσέφερον αἷμα ὑπὲρ τῶν ἀπορῶν πασχόντων.

ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΞΕΝΩΝ Ε.Σ.Ν.

Κατά τὸ διάστημα τοῦ θέρους ἐπεσκέφθησαν τὰ Κεντρικὰ Γραφεῖα τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος καὶ ἐνημερώθησαν ἐπὶ τῆς δραστηριότητος αὐτοῦ:

α) Ὁ κ. Foiles Δ)ντῆς τοῦ Ἀμερικανικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος εἰς Στουτγάρδην, Δ. Γερμανίας.

β) Ἡ Δίς Helen Hall τοῦ Καναδικοῦ Ε.Σ.Ν. καὶ ἡ Δίς Evelin Dunning τοῦ Βρετανικοῦ Ε.Σ.Ν. Νεότητος καὶ

γ) Ὁμάς τοῦ Βουλγαρικοῦ Ε.Σ.Ν. Νεότητος.

ΟΙ ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΤΑΙ ΜΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 1965 - 1966

Τὰ ἀξίεπαινα ἀποτελέσματα τῆς δράσεως τῶν Ἑλλήνων Ἐρυθροσταυριτῶν κατὰ τὸ ἔτος 1965 - 1966 μᾶς ἐνθαρρύνουν νὰ ἀναμένωμεν κατὰ τὸ ἀρξάμενον σχολ. ἔτος 1966 - 67 πῶς ἐν ἑνὶ δραστηριότητα καὶ εἰς τοὺς τρεῖς Ἐρυθροσταυρικοὺς τομεῖς, δηλ. τῆς υγείας, τῆς ἀλληλεγγύης καὶ τῆς διεθνούς φιλίας.

Ὁ Ε.Ε.Σ.Ν. ἐδημιούργησε εὐτυχῶς παράδοσιν δράσεως μεταξὺ τῶν Ἐρυθρῶν Σταυρῶν Νεότητος ὅλον τοῦ κόσμου.

Οἱ συνεργάται μας Ἕλληνες ἐκπαιδευτικοὶ καὶ Ἐρυθροσταυριταὶ δικαίως δύνανται νὰ σεμνύνονται, διότι, χάρις εἰς τὴν προθυμίαν καὶ ἐργατικότητά των, ὁ Ε.Ε.Σ.Ν. κατέχει σταθερῶς τιμητικὴν θέσιν ἐπὶ διεθνoὺς ἐρυθροσταυρικοῦ ἐπιπέδου.

Ἐφέτος εἴμεθα βέβαιοι ὅτι θὰ ἐπιτευχθοῦν ἀποδόσεις, αἱ ὁποῖαι θὰ δώσουν τὸ δικαίωμα εἰς ὅλους νὰ ὑπερηφανεύονται.

ΒΟΗΘΗΣΑΤΕ ΤΟΥΣ ΣΕΙΣΜΟΠΛΗΚΤΟΥΣ

Οἱ τελευταῖοι καταστρεπτικοὶ σεισμοὶ εἰς τὴν χώραν μας ἐδημιούργησαν μεγάλας ἀνάγκας εἰς τὰς περιοχάς, ποὺ ἐδοκιμάσθησαν. Τὸ Κράτος, ὁ Ε.Ε.Σ. καὶ ἄλλοι Ὄργανισμοὶ ἀντιμετωπίζουν τὰ ἐκ τῶν καταστροφῶν τεράστια ὄλικά βάρη. Οἱ σεισμόπληκτοὶ θὰ ἀνακουφισθοῦν ψυχικῶς μὲ τὰς ἀποστολάς μικρῶν δώρων ἐκ μέρους τῶν Ἑλληνοπαίδων. Τὰ δῶρα των θὰ εἶναι ἢ καλλιτέρα ἀπόδειξις αἰσθημάτων εὐγενείας καὶ ἀλληλεγγύης. Καὶ αὐτὸ λέγει πάρα πολλὰ σ' ἐκείνους ποὺ ἐπόνεσαν καὶ ἐδοκιμάσθησαν σκληρά.

Οἱ Ἕλληνες Ἐρυθροσταυριταὶ μὲ στοργικὴν ἐπιμέλειαν ἄς ἐτοιμάσουν δέματα μὲ μικρὰ χρήσιμα ἀντικείμενα (σχολικὰ εἶδη, φαρμακευτικὸν ὕλικόν, ἱματισμὸν καὶ ὑπόδησιν, εἰς καλὴν κατάστασιν, κλπ.), τὰ ὁποῖα νὰ φέρουν εἰς τὴν Κεντρικὴν Ἀποθήκην τοῦ Ε.Ε.Σ. (Πειραιῶς 81) διὰ νὰ ἀποσταλοῦν τὸ ταχύτερον εἰς τοὺς σεισμόπληκτους συναδέλφους των.

ΟΜΑΣ Ε.Ε.Σ.Ν. ΕΙΣ ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΚΑΣ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΕΙΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ - ΣΟΥΗΔΙΑΣ

Ὁμάς τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν. ἀποτελούμενη ἐκ τεσσάρων Ἐρυθροσταυριτῶν μὲ ἀρχηγὸν τὴν Ἑθελοντὴν Ἐπιθεωρητὴν Ἀδελφὴν Ε.Ε.Σ. Δίδα Ἀγγέλαν Οἰκονόμου, μετέβη, κατόπιν προσκλήσεως, τὸ ἀ' δεκαήμερον τοῦ Ἰουλίου εἰς Γερμανίαν πρὸς συμμετοχὴν εἰς τὴν ἐν Edersee Διεθνῇ Κατασκήνωσιν τοῦ Γερμανικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος.

Εἰς τὴν ἐν λόγω κατασκήνωσιν μετέσχον ἀντιπροσωπεῖαι τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν. 7 χωρῶν, ἤτοι: Αὐστρίας, Ἑλ-



Ἡ κατασκήνωσις τοῦ Edersee

βετίας, Ὁλλανδίας, Φινλανδίας, Σουηδίας, Γερμανίας καὶ Ἑλλάδος.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς παραμονῆς των εἰς τὴν κατασκήνωσιν παρηκολούθησαν μαθήματα Πρώτων Βοηθειῶν, χειροτεχνίας, διασώσεως πνιγόμενων καὶ ἔλαβον σχετικὰ διπλώματα κατὰ τὰς ἐπιδείξεις αὐτῶν.

Ἡ ἑλληνικὴ ὁμάς ὠργάνωσε ἐθνικὴν βραδυάν, κατὰ τὴν ὁποίαν μεταξὺ ἄλλων ἀνέπτυξε καὶ τὴν δράσιν τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν.

Τὴν 22/7/66 ἡ ὁμάς Ε.Ε.Σ.Ν. ἀνεχώρησεν ἐκ Γερμανίας διὰ τὴν Σουηδίαν, ὡς προσκεκλημένη τοῦ Σουηδικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, πρὸς συμμετοχὴν εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ ὀργανωθεῖσαν Διεθνῇ Κατασκήνωσιν. Εἰς ταύτην παρέμεινεν ἐπὶ 6 ἡμέρας, παρηκολούθησε τὸ πρόγραμμα δράσεως καὶ ἔλαβε μέρος εἰς διαφό-

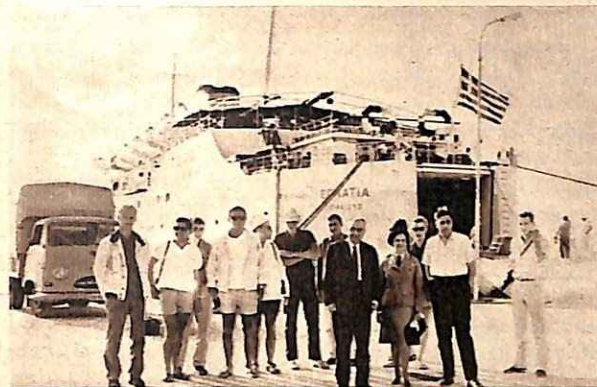


Ξενοὶ καὶ Ἕλληνες Ἐρυθροσταυριταὶ εἰς τὴν κατασκήνωσιν τῆς Σουηδικῆς Scalderviken

ρους ἐκδηλώσεις. Ἐν συνεχείᾳ ἔλαβε μέρος εἰς ἄλλην, πρωτοποριακὴν κατασκήνωσιν, ὅπου στελέχη τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν. ἐφρόντιζον καθ' ὅλον τὸ 24ωρον δι' ἀνάπτυξιν διανοητικῶς καὶ σωματικῶς παιδιᾶ. Ἡ κατασκήνωσις αὕτη εἶχε ἀπόλυτον ἐπιτυχίαν. Τὰ μέλη τῆς Ἑλληνικῆς ὁμάδος ἐφιλοξενήθησαν ἐπὶ 14 ἡμέρας εἰς Σουηδικὰς οἰκογενείας, ἐχοῦσας σχέσιν μὲ τὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν.

Τὴν 21/8/66 οἱ Ἐρυθροσταυριταὶ μας ἀνεχώρησαν δι' Ἑλλάδα ἐνθουσιασμένοι ἀπὸ τὴν λαμπρὰν ὑποδοχὴν, ἧς ἔτυχον καὶ εἰς τὰς δύο χώρας καὶ τὸ πλούσιον πρόγραμμα, τὸ ὁποῖον τοὺς ἐπέτρεψε νὰ γνωρίσουν τὴν ὀργάνωσιν καὶ δράσιν τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν. τῶν χωρῶν αὐτῶν.

ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ ΓΕΡΜΑΝΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ



Τὴν 26-8-66 ἀπεβιβάσθησαν εἰς Πάτρας 11 Γερμανοὶ μαθηταὶ τοῦ Γυμνασίου μετὰ τοῦ καθηγητοῦ των δρος P. Bung ὡς προσκεκλημένοι τοῦ Ε.Ε.Σ. Τοὺς ὑπέδεχθησαν ὁ διευθυντὴς τοῦ Παραρτήματος Σταθμοῦ Πρώτων Βοηθειῶν κ. Λουκάς καὶ ἡ Ἑθελ. Προϊσταμένη Ἀδελφὴ δνίς Μαρ. Φιλίνη, ἡ ὁποία καὶ τοὺς ἐξενάγησεν. Ἐπεσκέφθησαν τὴν Ὀλυμπίαν, τὴν Ἀρχαίαν Κόρινθον, τὰς Μυκήνας, καὶ τὴν μεθεπομένην ἐφθάσαν εἰς Ἀθήνας καὶ κατέλυσαν εἰς τὸ Ἀσκληπιεῖον Βούλας. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς παραμονῆς των οἱ Γερμανοὶ ξένοι μας, συνοδευόμενοι ὑπὸ τῆς δ. Φιλίνης ἐπεσκέφθησαν ἀρχαιολογικοὺς χώρους, μουσεῖα, ἱατρεῖα, ἐγκαταστάσεις τοῦ Ε.Ε.Σ. (Κέντρον Αἱμοδοσίας, Ἀσκληπιεῖον κλπ.), παρηκολούθησαν θεάματα, ὁμιλίας ἐπὶ ἱστορικῶν καὶ ἀρχαιολογικῶν θεμάτων, καὶ μετέβησαν εἰς Δελφοὺς, Ἀράχωβα, Μαραθῶνα, Ν. Μάκρην καὶ Δαφνί.

Ὁ δρ. Bung μετέβη εἰς τὰ Κεντρικὰ Γραφεῖα τοῦ Ε.Ε.Σ., γενόμενος δεκτὸς ὑπὸ τοῦ Ἀντιπροέδρου κ. Σ. Μαλασπίνα καὶ τοῦ Γ. Γραμματέως κ. Ε. Σπηλιωτοπούλου. Κατὰ τὴν ἀποχαιρετιστήριον συνάντησιν τῶν ἀνωτέρω, ὁ Γερμανὸς καθηγητὴς ἐξέφρασε τὴν εὐγνωμοσύνην του πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν, εἰπὼν χαρακτηριστικῶς ὅτι ὁ Πρόεδρος του κ. Κ. Γεωργακόπουλος αὐτοὺς ἐφρόντισε σὰν ἑνας πατέρας, καὶ προσθέσας ὅτι αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ του δὲν θὰ ξεχάσουν ποτὲ τὴν εἰς τὴν Ἑλλάδα παραμονὴν των καὶ τὴν ἐξαίρετον φιλοξενίαν τοῦ Ε.Ε.Σ. Τὴν 6-9-66 ἀνεχώρησαν εἰς Πάτρας, ἐκεῖ δὲ τοὺς κατεψώδωσεν ὁ κ. Λουκάς.

ΑΙ ΥΙΟΘΕΣΙΑΙ ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ

(Ἀποστολαὶ ἀπ' εὐθείας)

- 1) Τὸ Δημ. Σχολ. Βυρωνείας Σιντικῆς, εἶδη βοηθείας εἰς Εὐρυτανίαν.
- 2) Τὸ Δημ. Σχολ. Βελβεντοῦ Κοζάνης, εἶδη βοηθείας εἰς Εὐρυτανίαν.
- 3) Τὸ Δημ. Σχολ. Δοξαρά Λαρίσης, εἶδη βοηθείας εἰς σεισμόπληκτους.
- 4) Ἡ Σχολὴ Β. Σταυρώσης Γλυφάδας Ἀττικῆς, εἶδη βοηθείας εἰς ἄπορον.
- 5) Τὸ Λύκειον Θηλέων Σάμου, εἶδη βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Ὁρειοκάστρου Ἰωαννίνων καὶ Εὐρυτανίαν.
- 6) Τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν, εἶδη βοηθείας εἰς Εὐρυτανίαν καὶ Λευκάδα.
- 7) Τὸ 16ον Δημ. Σχολ. Περιστερίου Ἀθηνῶν, εἶδη βοηθείας εἰς Εὐρυτανίαν.

8) Τὸ 48ον Δημ. Σχολ. Θεσ/νίκης, εἶδη βοηθείας εἰς Εὐρυτανίαν.

9) Τὸ Δημ. Σχολ. Ἐσολησιαστικῆς Σχολῆς Θεσ/νίκης, εἶδη βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Μηλέας Φιλιατῶν.

10) Τὸ 2ον Δημ. Σχολ. Πόρου, εἶδη βοηθείας εἰς σεισμόπληκτους.

11) Τὸ Δημ. Σχολ. Μαγγανίτου Ἰκαρίας, εἶδη βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Ἀμάλου.

12) Τὸ Δημ. Σχολ. Ἀγ. Θεοδώρων Κορινθίας, εἶδη βοηθείας εἰς σεισμόπληκτους.

14) Τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Ἀγ. Βαρβάρας, εἶδη βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Ἀνηφόρας Εὐρυτανίας.

15) Τὸ Δημ. Σχολ. Ἀλονήσου, εἶδη βοηθείας εἰς Εὐρυτανίαν.

16) Τὸ Δημ. Σχολ. Λουτρῶν Αἰδηψοῦ, εἶδη βοηθείας εἰς σεισμόπληκτους.

17) Τὸ Δημ. Σχολ. Λεσσίας Τροιζηνίας, εἶδη βοηθείας εἰς σεισμόπληκτους Εὐρυτανίας.

18) Τὸ Δημ. Σχολ. Καστελλίου Πεδιάδος, εἶδη βοηθείας εἰς ἀπόρους καὶ σεισμόπληκτους.

19) Τὸ 30ον Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν, 295 δρχ. εἰς Ἀσὺλον Ἀνάτων.

20) Τὸ 3ον Γυμν. Θηλέων Πειραιῶς, εἶδη βοηθείας εἰς σεισμόπληκτους.

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΧΑΜΑΙΜΗΛΟΥ

Μᾶς ἀπέστειλαν χαμαιμήλων:

- 1) Τὰ Δημοτικὰ Σχολεῖα: Βελλίων Μολάων, Μύλων Ἀργολίδος, Βελανιδιάς Καλαμών, Βερβεράτου Χίου, Ἀγ. Ἀποστόλων Λακωνίας, 7ον Χίου, Παπαδικῶν Λακωνίας, Λουρῶν Κρήτης, Νεα-

Ὅχι πιά βουβοὶ μπροστὰ στοὺς ξένους

Ὅχι πιά σύμπλεγμα κατωτερότητος!



«Ἡ ἀξία τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἀνάλογη πρὸς τὴν γλῶσσάν του γινώριζι».

CHARLES - QUINT, 1500 - 1558

TO LINGUAPHONE

- Διδάσκει 34 γλώσσας μὲ πρωτότυπες καὶ πλήρεις σειρὰς μορφῶν, χορογμένους σὲ δίσκους ὁδοντοστούς, ποὺ συναδεύονται καὶ ἀπὸ διάλλα ὁδηγίων, κεμένων κλπ.
- Εἶναι Σύστημα πρακτικὸ καὶ ἀποδοτικὸ γιὰ ἐπιτρέπει ὅσες ἐπανάληψεις θέλετε, μέρους ἢ ὁλοκληρῶν μορφῶν, ἢ ἀκόμη καὶ μᾶς φράσεις ποὺ θέλετε νὰ ἐνακούστετε.
- Μὲ τὸν ἐλάχιστον ὀγκο του, εἶναι σὲ κάθε στιγμὴ πρόχειρο γιὰ ὅς, γιὰ τὴν οἰκογενείαν σας, τοὺς φίλους σας — καὶ ὁ χρησιμεύει γιὰ δόξα καὶ ἀκμή καὶ ἐνὶ ἐγγόνι σας.
- Ἐξοικονομεῖ χρόνο, δὲν κουράζει, δὲν ἀπογοητεύει, γιὰ ὅρκε ἀκρόασης 30 ὥρων (ἀπὸ ἑνὸ τέταρτο καὶ ὅτε φορὰ, σὲ ὅρε πρὸς ὅτε δολοῦσαν καλύτερο) γιὰ νὰ μιλήτε, νὰ γράψετε καὶ — τὸ δυσκολώτερο — νὰ καταλαβαίνετε ὅταν ἀκούτε μιὰ ξένη γλῶσσα.

Συμπληρώστε καὶ στείλτε μας τὸ ἐρωτηματολόγιό αὐτὸ καὶ τὸ δελτίο.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Γνωρίζετε ἤδη ξένες γλώσσες;		
Ὁ δάσκαλός σας εἶπε ποτὲ μὲ ἑνὴ γλῶσσα μᾶς σὲ 3 μῖνες;		
Μπορεῖτε νὰ ἀκούσετε 15 λεπτὰ τὴν ἑνὴ γλῶσσά σας;		
Ἔχετε ἡλεκτρόφωνο εἰς τὸ σπίτι;		
Δοκίμασατε ποτὲ νὰ μιλήτε ξένες γλώσσες μὲ τὸ ποίον σύστημα;		
Ἔχετε ἤδη μιλήσει πρὸς ξένον ἄνθρωπον;		
Θέτε μὲ τὸ σύστημα τοῦ LINGUAPHONE νὰ μιλήτε ξένες γλώσσες;		

ΠΡΟΣ ΤΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΝ LINGUAPHONE
Πανεπιστήμιον τῆς Ἀθήνας
Παρακαλῶ στείλτε μου δωρὸν καὶ χωρίς ὑποχρέωσιν μου τὸ ἀναλυτικὸν σας τεύχος. Ἡ γλῶσσα ποὺ μ' ἐλπίσεται εἶναι: _____
Με ἐλπίσεται γιὰ τὸ ἀντικείμενόν τῆς περὶ: _____
Ἐπερώστες ποὺ δὲν εἶναι ὁμογενεῖς: τὰ ὅλα, ὁλοκληρῶς, μέρους, ἢ ἀποσπαστικά, ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὴν θέσιν τοῦ ἀντικειμένου, γιὰ νὰ μιλήτε ἑνὸς ἑκάστου ἐκ τῶν 34 γλωσσῶν τοῦ LINGUAPHONE.

ΟΝΟΜΑ: _____
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ: _____
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: _____

Θεσσαλονίκη 1 Τελευτῆ 48

ΔΡΑΣΙΣ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.

ΑΙ ΟΜΑΔΕΣ Ε.Ε.Σ.Ν. τών ἀκολούθων Σχολείων ἀνέπτυξαν, ὡς ἐξάγεται ἐκ τών ληφθεισών ἐκθέσεων δράσεως τών ὑπευθύνων διὰ τὸν Ε.Ε.Σ.Ν. Ἐκπαιδευτικῶν καὶ τών Διευθυντῶν τών Σχολείων, ἐπαινετὴν δραστηριότητα καὶ εἰς τοὺς τρεῖς τομεῖς τών ἐπιδιώξεων τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν. ἦτοι τὴν ἀλληλοβοήθειαν, τὴν προστασίαν τῆς υγείας καὶ τῆς ζωῆς ὡς καὶ τὴν καλλιέργειαν τοῦ πνεύματος τῆς διεθνoῦς φιλίας.

ΑΤΤΙΚΗ: Λύκεια Ἀθηνῶν: 1ον καὶ 3ον Θηλέων, Οἰκονομικὸν Θηλέων, Οἰκονομικὸν Θηλέων Ν. Ἰωνίας καὶ Οἰκονομικὸν Καλλιθέας. Γυμνάσια Ἀθηνῶν: 1ον, 2ον, 4ον, 15ον καὶ 16ον Θηλέων Καλαμακίου καὶ 2ον Ἀρρένων Καλλιθέας. Δημοτ. Σχολεῖα Ἀθηνῶν: 1ον, 34ον, 40ον καὶ 101ον, 3ον Ἡλιουπόλεως, 6ον Καλλιθέας. Ἰδιωτ. Σχολεῖα: «Ἑλληνικὸ Σπίτι», «Ἀγ. Παῦλος», Σμαράγδαιον Κ. Πεῦκης, Λύκειον καὶ Γυμνάσιον Θηλέων «Ἑλληνισμός» Κ. Σταυριανοῦ.

ΗΠΕΙΡΟΣ: Λύκειον Θηλέων Ἀρτης καὶ Γυμνάσιον Παραμυθίας. Δημοτ. Σχολεῖα: Κομποτίου Ἀρτης, Ἰτέας Ἰωαννίνων, Κοντινῶν καὶ 2ον Μιχαλτισίου, Ἀμαράντου καὶ Καστανέας Κονίτσης. Δροσπηγῆς καὶ 1ον Ἡγουμενίτσης Παραμυθίας, Δρυοφύτου καὶ Ν. Σινώπης Πρεβέζης.

ΘΕΣΣΑΛΙΑ: Δημοτ. Σχολεῖα: Περιφ. Ἐλασσόνας: Δεσκάτης, Κλεισούρας, 2ον Λειβαδίου, 1ον καὶ 2ον Ἐλασσόνας. Περιφ. Καλαμπάκας: Ἀγ. Θεοδώρας, Ἀγ. Νικολάου, Ἀγ. Τριάδος, Ἀγιοφύλλου, Ἀγναντιᾶς, Ἀηδόνας, Ἀμαράντου, Ἀμπελίων, Αὔρας, Ἀχελυάδος, Ἀχλαδέας, Βλαχάδας, Γλυκομηλέας, Διάβας, Θεοπέτρας, Κακοπλευρίου, Καλλιρρόης, Καλομοίρας, Καλοχωρίου, Καστανέας, Καταφύτου, Κερασούλας, Κονίσκου, Κορυδαλλοῦ,

πόλεως Βοιῶν, Λαμποκάμου Μολάων, Πλατάνου Καλυβίων Ἀγρινίου, Θεοπέτρας Καλαμπάκας, Σαρκουνᾶ Πατρῶν, Ἀγ. Νικολάου Βοιῶν, Ἐλαφονήσου Λακωνίας, Ἀσκηλίου Ἰστιαίας, 3ον Χίου, Τρύφου Ξηρομέρου, Ἀμπελοχωρίου Μολάων, 1ον Κρηνίδων Καβάλας, Σοκαρᾶ Μονοφατισίου, Χάρακος Μολάων, Πισαμάτων Μολάων, Ἀγ. Γεωργίου Βοιῶν, Λουσικῶν Ἀχαΐας, Ἐξω Διδύμας Χίου, Λαλίου Βοιῶν, Δεσκάτης Ἐλασσόνας, Καστανέας Πιερίας, Φαρκαλοῦ Λακωνίας, Ἀγγελῶνας Μολάων, Ἐλαῖας Μολάων, Ἑλληνικοῦ Μολάων, Δουνετίων Θέρμου Τριχωνίδος, Ἀπιδέας Μολάων, Ἀγ. Ἰωάννου Μονεμβασίας, Φλόκας Μονεμβασίας.

Κρύας Βρύσης, Ματονερίου, Μαρελίου, Μηλέας, Μηλοτόπου, Μουργκανίου, Μπούρσιανης, Ξηροκάμπου, Ὁξυνείας, Παναγιᾶς, Περιστεράς, Πλατανίτου, Σαρακίνης, Σκεπαρίου, Σταγιάδων, Τσαγκάρου, Φλαμπουρίου, Φωτεινοῦ, Ψηλώματος καὶ 2ον Καλαμπάκας. Περιφ. Καρδίτσης: Ἀμπελικοῦ, Ἀνθηροῦ, Καταφυλλίου, Ξυνονερίου, Πευκοφύτου καὶ 7ον Καρδίτσης. Περιφ. Λαρίσης: Ἀμπελώνος, Ζαππείου, Πυργακίων, Τυρνάβου καὶ 4ον Λαρίσης. Περιφ. Μαγνησίας: Ἀφειτῶν, Γλώσσης, Κλήματος, Μουρεσίου, Προμυρίου, Περιβλέπτου, Τρικέρων, 4ον, 5ον καὶ 20ον Βόλου, Σκοπέλου καὶ Λουτρακίου Σκοπέλου. Περιφ. Τρικάλων: Γοργογυρίου, Κρήνης, Νεράιδας, Παραμέρου, Πηνειάδος, Πολυνερίου, Ράξης καὶ 8ον Τρικάλων.

ΘΡΑΚΗ: Δημοτ. Σχολεῖα: Σουφλίου Ἀλεξανδρουπόλεως, Πυθίου καὶ 4ον Διδυμοτείχου, 6ον καὶ 7ον Ξάνθης καὶ Κομάρων Ὁρεστιάδος.

ΚΡΗΤΗ: Λύκεια: Ἀγ. Νικολάου Λασηθίου, Σητείας καὶ Παλαιοχωράς Χανίων. Γυμνάσια: Θηλέων Ρεθύμνης, Σητείας καὶ Παλαιοχωράς Χανίων. Δημοτ. Σχολεῖα: Περιφ. Ἡρακλείου: Γαρυπάς, Γέρμερης, Δαμανίων, Λαύρων, Συκαρᾶ, Χάρακας καὶ 17ον Ἡρακλείου. Περιφ. Ἐραπέτρας: Ἀνατολῆς, Βαϊνιάς, Γρᾶ Λυγιάς, Πρίνας καὶ 1ον Ἐραπέτρας. Ἀγ. Γεωργίου Λασηθίου. Περιφ. Μεραμβέλου: Κρητῶς καὶ Ὀμφαλίας. Περιφ. Πεδιάδος: Καλλονῆς, Καλοῦ Χωριοῦ καὶ Σγουροκεφαλίου. Περιφ. Ρεθύμνης: Θρόνου Ἀμαρίου, Φουρφουρᾶ καὶ 3ον Ρεθύμνης. Περιφ. Χανίων: Ἀγ. Πάντων, Ἀρμένων, Ζουρβᾶς, Λίμνης, Μάζης, Φωτακάδων. Ἰδιωτ. Δημ. Σχολ. Α.Κ.Ι.Π. Σούδας.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ: Λύκεια: Ἀρρ. Γιαννιτσῶν, Ἐδέσσης, Κάτω Πορτοῖων Σιντικῆς καὶ Θηλέων Σεργῶν. Γυμνάσια: Θηλέων Καβάλας, Κατερίνης καὶ Σεργῶν. Δημ. Σχολεῖα: Περιφ. Ἀλμωπίας: Θηριοπέτρας, Πιπεριάς καὶ Σωσάνδρας. Περιφ. Βεροίας: Καμποχωρίου, Ν. Σκυλιτισίου, 6ον καὶ 8ον Βεροίας, Κερδυλλίου Βισαλτίας. Περιφ. Βοῖου: Ἀνθοχωρίου, Ἀπιδέας, Μολόχας, Νεαπόλεως, Πολυκαστάνου καὶ Πυλωρίου. Περιφ. Γιαννιτσῶν: Ἀγ. Λουκᾶ καὶ Γυμνῶν. Περιφ. Δράμας: Ν. Ἀμισοῦ καὶ 12ον Δράμας. Ἀναρράχης Ἐορδαίας. Περιφ.

Θεσσαλονίκης: Ἀρδαμερίου, Ἐμβόλου, 4ον, 6ον καὶ 43ον Θεσσαλονίκης καὶ Δημοτ. Σχολεῖον Ἀνωτέρας Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς Θεσσαλονίκης. Περιφ. Καβάλας: Ἐλαιοχωρίου καὶ Λυκοστόμου. Μπακαϊκῶν Κιλκίς, Κάμπου Κοζάνης, Καλοχωρίου Νεστορίου, Δογάνης Παιονίας. Περιφ. Σεργῶν: Ἀλυστράτης καὶ Καλῶν Δένδρων, Λιβαδίας Σιντικῆς. Περιφ. Σταγείρων: Ἰερισσοῦ, Κρήμνης, Παλαιοχωράς καὶ Πλατοχωρίου.

ΝΗΣΟΙ ΑΙΓΑΙΟΥ: Λύκεια: Μήλου καὶ Πυθαγόρειον Σάμου. Γυμνάσια: Ἀμοργοῦ, Θηλέων Μυτιλήνης, Πυθαγόρειον Ἀρρένων Σάμου, Θηλέων Σάμου. Δημοτ. Σχολεῖα: Γιαννισαίων Ἀνδρου, Ἀκαμάτρας καὶ Κοσσυιῶν Ἰκαρίας, Φιλίας καὶ 1ον Ἀγιάσου Μυτιλήνης, Μυκόνου, Μελάνων Νάξου, Μασάρων Ρόδου, Βαθέως, 2ον Καρλοβασιίου, 1ον καὶ 2ον Μαραθοκάμπου, 2ον Μυτιληνῶν, Τσουρέδων καὶ 1ον Σάμου, Κινίου καὶ Φανερωμένης Σύρου, Σκαλάδου Τήνου, Βερβεράτου, Βέσσης, Βροντάδου Καλλιμασιᾶς, Οἰνουσῶν, 6ον, 7ον καὶ 9ον Χίου.

ΕΥΒΟΙΑ: Δημοτ. Σχολεῖα: Ἀλιβερίου, Κάτω Μονοκαρυᾶς καὶ Ὠρεῶν Ἰστιαίας.

ΝΗΣΟΙ ΙΟΝΙΟΥ: Γυμνάσιον Ἀρρένων Λευκάδος. Δημοτ. Σχολεῖα: Ἀγροῦ, Καβαλλουρίου καὶ Μαγουλάδων Κερκύρας. 1ον Ληξουρίου Κεφαλληνίας.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ: Λύκειον Κροκεῶν Σπάρτης. Γυμνάσια: Γερακίου Λακεδαιμόνος, Δάφνης Καλαβρύτων. Δημοτ. Σχολεῖα: Τεμένης καὶ 5ον Αἰγίου. Σωστίου Ἀμαλιάδος, Σταυροδρομίου Γορτυνίας, Δάφνης Καλαβρύτων, Κάμπου Καλαμάτας, Ἰσθμίας Κορινθίας, Βασκίνης Κυνουρίας, Λεήμονος Λακωνίας, Ἀγ. Μαρίνης καὶ Ἀρετῆς Λεχαινῶν, Λουκᾶ καὶ Μηλιᾶς Μαντινείας, Βλαχιώτῃ, Κυπαρισσίου καὶ Νομίων Μολάων, Ἐπταλίου Ὀλυμπίας, Κάτω Ἀχαΐας, Λουσικῶν, Πορτῶν, Ρίου, Ροϊτίκων, Σικαδᾶ, Χαλανδρίτσης καὶ 5ον Πατρῶν, 2ον Ευλοκάστρου καὶ Στενοῦ Σικυῶνος.

ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΣ: Λύκειον καὶ Γυμνάσιον Θηλέων Θηβῶν, Γυμνάσιον Πελασγίας Φθιώτιδος. Δημ. Σχολεῖα: Πλατανιάς, Σπολαΐτης, καὶ Ταξιαρχῶν Θέρμου Ἀγρινίου, Ἀλευραδίου, 2ον Ἰτέας καὶ Πύλης Ἀμφιλοχίας, Μολόχας Εὐρυτανίας, Ἀμπελοχωρίου Θηβῶν, 3ον Ναυπάκτου, Λαδικοῦ Φθιώτιδος.

ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΟΥ ΟΔΥΣΣΕΑ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 9)

ψαράς τὸ λιμενάρχῃ τοῦ Βαθείου μὲ ἓναν ἐνωματάρχη τῆς χωροφυλακῆς. Δίχως νὰ χάσουν καιρὸ ἀνέβηκαν ὅλοι στὸ ξένο κότερο καὶ ὁ λιμενάρχης ἀπαίτησε νὰ τοῦ παραδοθοῦν τὰ ἀρχαιολογικὰ εὐρήματα. Θέλοντας καὶ μὴ οἱ ἀρχαιοκάπηλοι παραδώσανε τὰ δυὸ ἀγγεῖα, δυὸ ἀμφορεῖς ἀπείραχτους:

— Ἡ πρόθεσή μας ἦταν νὰ παραδώσουμε στὶς ἐλληνικὲς ἀρχὲς ὅ,τι θὰ βρίσκαμε, δήλωσαν γλυκομίλητοι οἱ ξένοι. Καὶ μόνο πού δὲ ζήτησαν συγγνώμην οἱ γαντοφορεμένοι ὑποκριτές.

Ἄλλῃ μιᾷ φορὰ, καθισμένοι στὴ βεραντούλα τοῦ σπιτιοῦ τοῦ ὁ Καπετὰν Τηλέμαχος εἶδε ἓνα κότερο νὰ προβαίνει ἀπὸ τὸν κάβο καὶ νὰ μπαίνει στὸν κόλπο. Μόλις ἔκανε νὰ σουρουπῶνῃ. Ἦταν Σεπτέμβρης, ἀπαλὲς αὖρες ἔκαναν νὰ ρυτιδώνεται ἐλαφρὰ τὸ νερὸ. Ὁ καπετάνιος δὲν χάνει καιρὸ, πηδάει στὴν ψαρόβαρκά του, τὴν ἀραγμένη ἐκεῖ ἐμπρός, καὶ τραβάει κατὰ τὸ μέρος ὅπου εἶχε ρίξει ἄγκυρα τὸ ξένο πλεούμενο. Τοῦ ἔκανε ἐντύπωση πὼς ὁ προβολέας πού εἶχε φωτίσει στὴν ἀρχὴ τὸ κατάστρωμα, τώρα ἦταν γυρισμένος κατὰ τὴ θάλασσα.

— Ἀ... μουρμούρισε ὁ Καπετὰν Τηλέμαχος. Τὸ ξέρουνε καλὰ τὸ μάθημά τους. Τώρα θὰ κατεβάσουν τοὺς βουτηχτάδες.

Κάνοντας πὼς ψαρεύει, γυρόφερνε τὸ κότερο. Καθὼς πέρασε ἀπὸ τὴν πλευρὰ πού τὴν φωτίζε ὁ προβολέας, εἶδε νὰ τὸν διευθύνουν κατὰ τὸ μέρος του. Τυφλώθηκε καὶ τοῦ ξέφυγε βαρεῖα βλαστήμια. Καί, ἐρεθισμένος, σηκώθηκε ὀρθιος μέσα στὴ βάρκα του καὶ φώναζε ἐγγλέζικα:

— Δὲν ἔχετε τὸ δικαίωμα νὰ ψάχνετε ἐδῶ γιὰ ἀρχαιοτῆτες!

Τὸ φῶς τοῦ προβολέα ἀποτραβήχτηκε. Κάτι ἀόριστες ὁμιλίες ἔφτασαν στὰ αὐτιά τοῦ Καπετὰν Τηλέμαχου. Δὲν πέρασε πολλὴ ὥρα καί, κάνοντας πάντα πὼς ἦταν ἀπασχολημένος μὲ τὰ παραγάδια του, εἶδε τὸ κότερο νὰ σηκώνῃ ἄγκυρα. Στὴν ἡρεμὴ βραδυὰ ἄκουσε μάλιστα καὶ τὰ προστάγματα τοῦ πλοίαρχου ἀπὸ τὴ μικρὴ γέφυρα. Ἀγναντεύοντας τὸ πλεούμενο νὰ σαλπάρῃ καὶ νὰ πλῆ κατὰ τὸν κάβο, αἰσθάνθηκε ἰδιαίτερη ἱκανοποίηση:

— Νὰ πᾶτε στὸν ἀγύριστο. Ἐτσι σᾶς θέλω! μούγκρισε.

Καὶ ὁ Καπετὰν Λελοῦδας κοιμήθηκε τὴ νύχτα ἐκείνη μὲ τὴ συναίσθησιν πὼς εἶχε κάνει τὸ χρέος του. Πὼς τὸ εἶχε κάνει ἀντίκρυ ὅχι μόνο στὴ σημερινὴ πατρίδα του, παρὰ καὶ στὴν Ἑλλάδα τῶν προγόνων του πού δὲν ἔπαψαν, καὶ σήμερὰ ἀκόμα, ὁ ἓνας κι ὁ ἄλλος, νὰ τὴν σουρομαδοῦν.

Π. ΦΛΩΡΟΣ

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ ΜΗ ΛΗΣΜΟΝΗΤΕ ΟΤΙ:

- 1) Πρέπει νὰ συμπληρωθοῦν καὶ νὰ μᾶς σταλοῦν τὸ ταχύτερον: τὸ Γενικὸν Δελτίον ἐγγραφῆς τοῦ σχολεῖου εἰς τὸν Ε.Ε.Σ.Ν. καὶ ἐν συνεχείᾳ αἱ καταστάσεις ἐγγραφῆς Ἐρυθροσταυριτῶν.
- 2) Ἐπιστροφαὶ φυλλαδίων Περιδικῶν γίνονται δεκταὶ μόνον μέχρι τέλους τοῦ ἐπομένου μηνός· δηλ. τευχὴ Ὀκτωβρίου 1966 θὰ γίνονται δεκτὰ μόνον μέχρι τέλους Νοεμβρίου 1966.
- 3) Τὰ ἐμβάσματα διὰ τὸ Περιδικὸν νὰ μὴ στέλλονται προσωπικῶς, ἀλλὰ ἀπροσώπως: «Ἑλληνικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν Νεότητος», ὁδὸς Λυκαβηττοῦ 1, —διότι ἄλλως δυσχεραίνεται ἡ εἰσπραξις.

ΕΜΜΕΤΡΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

ΠΩΣ ΝΑ ΠΡΟΛΑΜΒΑΝΕΤΕ ΤΑ ΔΥΣΤΥΧΗΜΑΤΑ

— Χειροβομβίδες —

Νέο προχθὲς δυστύχημα διαβάσαμε καὶ πάλι, μὲ λύπη μας μεγάλη, ἀπὸ ἐκεῖνα πού συχνὰ γράφει ἡ ἐφημερίδα: "Ἐνα παιδάκι ἔπιασε μία χειροβομβίδα, πού βρέθηκε στὸ δρόμο του, τὴ σκάλισε λιγάκι, μὰ ξάφνου ἐκείνη ἔσκασε καὶ πάει τὸ καημενάκι...



Ποτέ

Γι' αὐτό, ἐὰν καμμιά φορὰ, ἐκεῖ πού περπατεῖτε, ἓνα ἄγνωστο ἀντικείμενο χάμου στὸ χῶμα ἰδῆτε,

ποτέ σας μὴν τὸ πιάσετε, γιὰ νὰ τὸ ἐξετάσετε, εἴτε καὶ γιὰ νὰ παίξετε.

Ποτέ! Κίνδυνος—θάνατος. Μὰ πρέπει εὐθὺς νὰ (τρέξετε

καὶ νὰ τὸ πῆτε γρήγορα στὴ Χωροφυλακὴ, γιὰ νὰ τὸ πάρῃ ἀπὸ κεῖ

Ο ΠΑΠΟΥΣ (Α. Β.)

ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΣΑΣ

Ὅταν ὑπάρχουν κρούσματα γρίπης

Μὴ πλησιάζετε ποτὲ κάποιον πού ἔχει γρίπη.

Μὴ κάνετε τὸν τολμηρὸ. Τὸ νόσημα εἶναι σοβαρὸ, καὶ τέτοια τόλμη, φίλοι μου, καλύτερα νὰ λείπη.

Γαργάρες μ' ἀλατόνερο κάντε συχνὰ στὸ σπίτι. Ἐπίσης ἀντισηπτικὸ νὰ βάζετε στὴν μύτη.

Σε χώρους πολυσύχναστους, παιδιὰ μου, μὴ ζυγώνετε. Καὶ στὸ κρεβάτι σας νωρὶς τὸ βράδυ νὰ ξαπλώνετε.

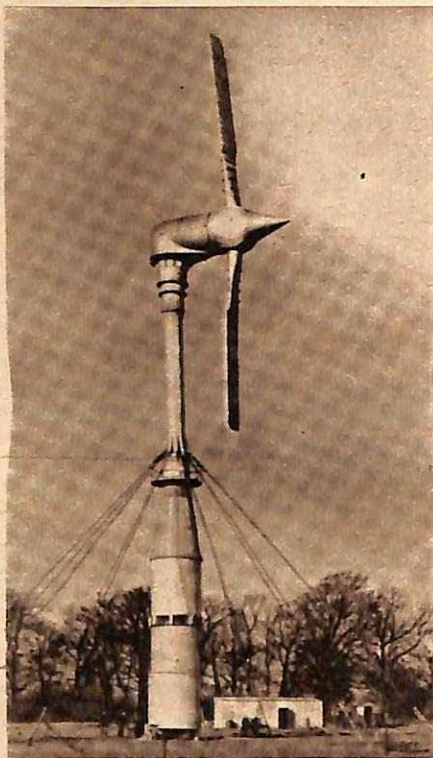


Μ' ἂν γριπωθῆτε ξαφνικά, — τὸ λέω γιὰ καλὸ σας — εὐθὺς, χωρὶς ἀναβολή, καλέστε τὸ γιατρό σας.

Η ΓΙΑΓΙΑ

ΜΑΤΙΕΣ Σ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΑΝΕΜΟΜΥΛΟΙ



"Ένας από τους πιο μεγάλους ανεμομύλους του κόσμου. Είναι αγγλικής κατασκευής κ' έχει δύναμη 200.000 κιλοβάτ

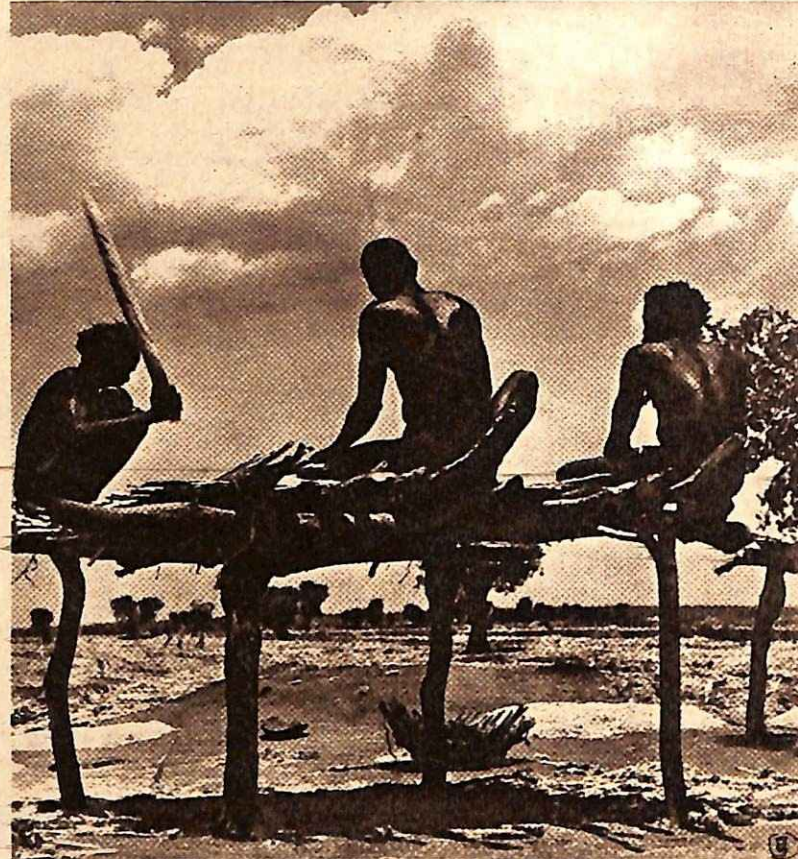
★

ΚΟΛΟΜΒΙΑ



Μεταφορά ξυλείας δια του ποταμού

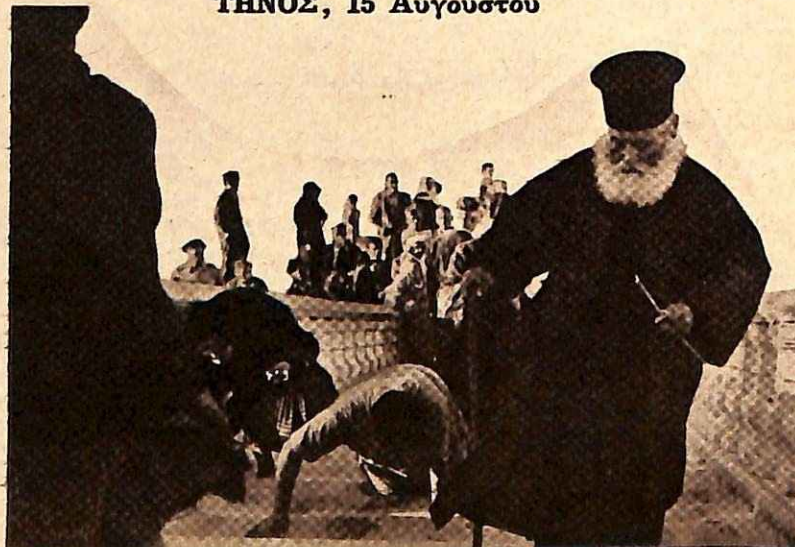
ΜΕ ΤΑ ΠΡΩΤΟΓΟΝΑ ΜΕΣΑ



Στην εποχή της μηχανής οι ιθαγενείς της Δυτ. Αιθιοπίας, για να βγάλουν τους κόκκους των δημητριακών, εφαρμόζουν αρχαίες μεθόδους

★

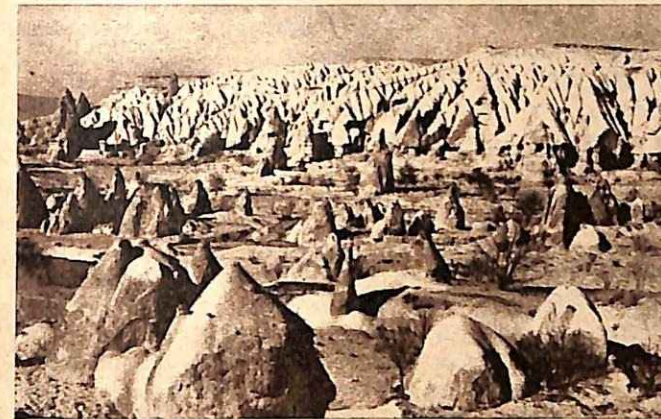
ΤΗΝΟΣ, 15 Αυγούστου



Εύλαβες προσκύνημα στο Ναό της Μεγαλόχαρης

ΜΑΤΙΕΣ Σ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΣΤΗΝ «ΚΟΙΛΑΔΑ ΤΩΝ ΘΑΥΜΑΤΩΝ»



Φυσικοί πέτρινοι κῶνοι στην αρχαία Καππαδοκία

★

ΓΚΑΝΑ



Η γέννησις μιᾶς νέας, έντελῶς συγχρονισμένης πόλεως

ΤΥΦΛΟΣ ΓΛΥΠΤΗΣ



"Έργον ένδεκάχρονου παιδιοῦ, που έτυφλώθη όταν ήταν 7 ετών

ΑΦΓΑΝΙΣΤΑΝ



"Έργα οδοποιίας

(ΟΙ φωτογραφίες ελήφθησαν από διάφορα τεύχη του περιοδικού της ΟΥΝΕΣΚΟ «Ο Ταχυδρόμος»)

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

ΤΟ ΕΡΗΜΟΚΚΛΗΣΙ



Σχεδιασμός ΡΑΛΛΗ ΚΟΥΤΙΑΝ

Τὸ δειλινὸ πέφτει ἐλαφρὰ μενεξεδένιο· ὁμορφάνει τὶς πλαγιὲς καὶ σκορπᾷ καινούργια χρώματα σὲ ὅλη τὴν πλάση. Τὰ ἀέρινα περιγράμματα

28 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Τώρα, πὺν χινοπώριασε κ' ἤρθε τὸ πρωτοβόρχι στὴ σκέψη μας οἱ θύμησες ζυπνοῦν ἀράδα - ἀράδα. Μᾶς λούζει μὲ τὸ φέγγος τῆς σπαθάτη μιὰ λαμπάδα πὺν καίει χωρὶς νὰ σώνεται στοῦ Κυβερνήτη τὸ «ΟΧΙ». Ψηλά, στῆς Πίνδου τὶς τραχεῖες κορφές, ὁ νοῦς πετάει καὶ τὴν ψυχὴ μας ἐθνικὴ γεμίζει περηφάνεια. Δακρύζουνε τὰ μάτια μας στ' ἀμάραντα στεφάνια τῆς νιότης τῆς ἀσύγκριτης πὺν χάθηκε καὶ πάει...

ΠΑΝΟΣ ΚΑΨΑΛΗΣ

Η ΜΙΚΡΟΥΛΑ ΜΑΣ Η ΝΤΟΡΑ

Ξέρω κάποιον κοριτσάκι ζωηρὸ σὰν κατσικάκι. Δὲν τὴν σύστησα ὡς τώρα: Εἶν' ἡ φίλη μου ἡ Ντόρα. Γιὰ κοιτάξετε τὴν καὶ σεῖς: Στὸ σκαμνάκι τῆς αὐλῆς, κάθεται ἐκεῖ καὶ παίζει μὲ τὴν κούκλα τῆς τῆ Νταίτζ. Τὰ χρυσὰ τῆς τὰ μπουνιλάκια πὺν κυλοῦν στὰ μαγουλάκια, συνταιριάζουνε στὸ χρῶμα μὲ τὸ ρόδινο τῆς στόμα. Κι ἡ ζωὴ γοργὰ κυλᾷ, καὶ ἡ Ντόρα ὅλο γελᾷ, καθὼς κάθεται καὶ παίζει μὲ τὴν κούκλα τῆς τῆ Νταίτζ. Α. ΓΑΤΟΠΟΥΛΟΥ Γυμνάσιον Χαλκίδος

ΚΑΘΕ ΑΝΘΡΩΠΟΣ
- ΜΕΓΑΛΟΣ ΕΙΤΕ ΠΑΙΔΙ -
ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΣΧΕΔΙΑΣΕΙ

δοκεῖ νὰ καλλιεργήσῃ μὲ τὸ κατάλληλο σύστημα αὐτὴ τὴν ἐμφυτὴ ἱκανότητά του. Ἐγγραφεῖτε, λοιπόν, τὸ ταχύτερο καὶ σείτε στὴ Σχολὴ Α.Β.Σ. Σχεδίου - Ζωγραφικῆς, ὅποια καὶ ἂν εἶναι ἡ ἡλικία σας. Σπουδὴ στὸ σπίτι σας, ὅπου καὶ ἂν μένετε. Καὶ μὴν ξεχνᾶτε ὅτι τὸ σχέδιο, ἐνῶ εἶναι μιὰ θαυμάσια ἀναψυχὴ, βοηθεῖ ἰδιαίτερα τὰ παιδιὰ στὶς σχολικὲς ἐπιδόσεις, δίδοντάς τους καὶ ἕνα πολὺτιμο ἐφόδιο γιὰ πλῆθος σταδιοδρομιῶν. Γιὰ πληροφορίες καὶ ἀναλυτικὸ τευχὸς δωρεάν, κῶπτε καὶ στείlate μὲς τὴ δημοσίευσή αὐτὴ ἡ γράφτε μὲς, χωρὶς καμιάν ὑποχρέωσή σας, ἀναφέροντας καὶ ὅτι εἶθε ἀναγνώστης τοῦ περιοδικοῦ τοῦ Ἑλληνοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ. (Ἐσώκλειστε καὶ στὶς δύο περιπτώσεις ὄρχ. 3 σὲ γραμματόσημα γιὰ ἔξοδα ἀποστολῆς κλπ.). Ἄν μένετε στὰς Ἀθήνας, μπορεῖτε καὶ νὰ μᾶς ἐπισκεφθεῖτε, γιὰ νὰ δῆτε καὶ ἔργα μαθητῶν μας

Ἐκφραστικώτατη καὶ ἐξυπνα ἐπινοημένη ἡ "μονοκοντυλιά", νεαρὴς μαθήτριάς μας. Δοκιμάστε νὰ ὁρῆτε καὶ σεῖς πῶς ἐγίνε.

ΣΧΟΛΗ Α.Β.Σ.

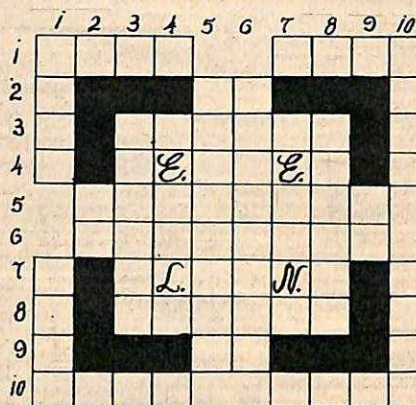
ΣΧΕΔΙΟΥ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ

Πανεπιστημίου 10 - Τηλ. 628.904

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΔΡΑ: ΠΑΡΙΣΙ



ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ
ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ



ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ - ΚΑΘΕΤΩΣ : 1. Πρωτεύουσα εὐρωπαϊκοῦ κράτους - Θεὸς τῶν κεραυνῶν. 2. Ἐπιφώνημα. 3. Ἐνεργὸν ἡφαίστειον ἐν Ἰταλίᾳ (γενικὴ). 4. Μουσικὴ νότα. 5. Ἡ χαμένη ἡπειρος. 6. Ὁ στερούμενος ἀνδρείας. 7. ΤΡ. 8. Τὰ 5)7 δνόματος μικροῦ ζώου γνωστοῦ ἀπὸ τὴν γούνα του. 9. Δύο ὅμοια συριστικὰ σύμφωνα. 10. Ὁ σκελετὸς τοῦ αὐτοκινήτου (ξενικὸ) - Τὸ ἐκ τοῦ νᾶω (ρέω) παράγωγον.

Κ. ΠΕΡΡΟΚΗΣ, Α' Ἐμπορ. Ναυτ.



ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΚΟΥΣΙΔΟΥ
Ε' Τάξ. Δημ. Σχολ. Νικαίας

ΠΑΙΔΙΑ ΠΟΥ ΤΟΥΣ ΑΕΙΖΕΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΣ ΕΠΑΙΝΟΣ



Τζιώπη Μαρία
Τζιώπης Χρήστος
Δημ. Σχολ. Κί-
τρους Πιερίας



Ευδώρα Εὐαγ.
Δρίτσα Μαρία
Δημ. Σχολ. Μαυ-
ροματιῶν Θεβῶν



Γκερίδης Ἰωάν.
3ον Δημ. Σχολ.
Πειραιῶς



Βαρβέρης Γεώρ.
3ον Δημ. Σχολ.
Πειραιῶς



Χιωτέλλη Χρυσ.
Δημ. Σχολ. Παμ-
φίλων Λέσβου



Ντακουνάκης Εὐθ.
16ον Δημ. Σχολ.
Χανίων



Τσιρογιάννη Ἑλένη
Δημ. Σχολ. Ἀγ.
Δημητρίου Πιερίας



Κανλῆς Γεώρ.
Δημ. Σχολ. Μακρυ-
νίτης Σιντικής



Νικόλης Γεώρ.
Γυμν. Κύκλῆς



Χλωροῦ Βασ.
Βασ. Λιούρα
Δημ. Σχολ. Μαυ-
ρελίου Καλαμπάκας



Σουρίδου Ὀλυμ.
42ον Δημ. Σχολ.
Θεσ/νίκης



Γεωργούλης Σταμ.
Δημ. Σχολ. Λαγ-
κάδας Χίου



Στεργίου Δημ. - Ἀναγνώστου Δημ. - Πά-
τρας Κων. Δημ. Σχολ. Λουτρῶν Αἰδηψοῦ



Χασανίδης Κων.
Δημ. Σχολ. Διλό-
φου Ὁρεστιάδος



Πάνου Εὐαγ.
Γιώργας Παν.
Δημ. Σχολ. Μετα-
νῶν Πρεβέζης



Γιαννακούλα Δεσπ.
Δημ. Σχολ. Πολυ-
νερίου Τρικάλων



Μπέλεστης Γεώρ.
Δημ. Σχολ. Μο-
νεμβασίας Λακα-
νίας



Τσουκαρέλης Μάνθος - Λιανός Κων/νος -
Σιάφος Ἀποστ. - Ρεμπάκης Ἰωάν. - Ρου-
κάς Γερ. 1ον Δημ. Σχολ. Λαρίσης



Δαμίγος Γουλ.
5ον Δημ. Σχολ. Ν.
Σιμόνης Ἀθηνῶν



Βασιλειάδης Ἰωάν.
Δημ. Σχολ. Καλυ-
βίων Ἀναλήψεως
Ἐλασσόνας



Παναζῆς Παν.
Δημ. Σχολ. Ρεθίου
Σικανῶν



Τσοῦμπα Αἰκ.
Δημ. Σχολ. Λιμνῶν
Ἀργολίδος



Ντόνας Θωμᾶς
1ον Δημ. Σχολ. Δε-
σκάτης Ἐλασσόνας



Σκουλούδης Ἀνδ.
2ον Δημ. Σχολ.
Ἱεράπετρας



Τζώρτζης Περ.
Δημ. Σχολ. Ριζο-
χωρίου



Ζαχαροπούλου
Μαρία
Δημ. Σχολ. Κοσμη-
τῆς Ἐάνθης



Γερμανίδου Εἰρ.
2ο Δημ. Σχολ.
Αἰγινίου



Τζιφιντάνης Μιχ.
1ον Δημ. Σχολ.
Ἱεράπετρας

Ἀνεῦρον χρήματα καὶ διάφορα ἀντικείμενα ἀξίας τὰ ὅποια παρέδωσαν εἰς τοὺς δικαιοῦχους

ΜΕ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Μυθιστόρημα.

(1) "Εξω απ' το Παρίσι"

Άμετρητα ήταν τὰ κάρα, οἱ σοῦστες καὶ τὰ κάθε εἶδους φορτηγὰ ἀμάξια, πού στέκονταν μαζεμένα μπροστὰ στὴν πύλη τοῦ Μπερσύ καὶ περίμεναν νὰ γίνη ὁ ἔλεγχος, γιὰ νὰ μποῦνε στὸ Παρίσι.

Μέσα σ' αὐτὰ ἦταν κι ἓνα μικρὸ τροχόσπιτο, πού κινουσε ἰδιαίτερα τὴν προσοχή μὲ τὴν πρωτότυπη ἐμφάνισή του. Πάνω σὲ τέσσερες χαμηλές ρόδες στηριζόταν ἡ βάση ἑνὸς παμπάλαιου ἀμαξιοῦ, σκεπασμένου μ' ἓνα καταμπαλωμένο πανί, πού παρίστανε τὴν τέντα.

Κάποτε ἡ τέντα αὐτὴ ἴσως ἦταν γαλάζια ἢ πρασινωπὴ, μὰ μὲ τὶς βροχές πού εἶχε φάει ἡ δύστυχη, ἔπρεπε κανεὶς νὰ ἔχη μεγάλη τολμη γιὰ νὰ ὀνομάσῃ τὸ χρώμα πού εἶχε σήμερα. Καὶ ἡ κινητήρια δύναμη τοῦ δυστυχισμένου τροχόσπιτου

ἦταν ἓνας γαῖδαρος, κακοπαθημένος κι αὐτὸς ὁ ἄμοιρος ὄχι λιγώτερο ἀπὸ τὸ ὄχημα, πού εἶχε τὴν τιμὴ νὰ σέρνῃ. Οἱ κινήσεις του ἀπὸ τὴν πολλὴ κούραση δὲν παρουσίαζαν μεγάλη ἀρμονία, κι ὅσο γιὰ τὸ σῶμα του, ἦταν κι αὐτὸ ἀρκετὰ περίεργο, μὲ μερικές ἀσυνήθιστες κοιλότητες καὶ ἄφθονες γωνιές, πού μαρτυροῦσαν πὼς ἡ διατροφή τοῦ καμμένου δὲν ἦταν «ιδεώδης».

Πλάι του ἦταν καθισμένο σὲ μιὰ πέτρα ἓνα μικρὸ κορίτσι καὶ τὸν κρατοῦσε ἀπὸ τὸ χάμουρο. Εἶχε μαλλιὰ ξανθὰ, μαῦρα μεγάλα κ' ἐξυπνα μάτια, καὶ συνολικὰ πολὺ γλυκερὰ φυσιογνωμία. Ἐννοεῖται πὼς τὰ ρούχα του, γιὰ νὰ μὴ ξεφεύγουν ἀπὸ τὸ ρυθμὸ τῆς ὅλης εἰκόνας, ἦταν αὐτὰ καταμπαλωμένα καὶ μὲ χρώμα κυριολεκτικὰ προβληματικὸ.

Κάποια στιγμή τὰ τροχοφόρα μετακινήθηκαν λιγάκι, κι ὁ γαῖδαρος βρέθηκε πίσω ἀπὸ ἓνα κάρφο φορτωμένο μ' ἓνα βουνὸ ἀπὸ χορτάρια. Ἐτσι, παρ' ὅλη τὴν εὐγένεια πού εἶχε μέσα του, δὲν κρατιόταν καὶ κάθε τόσο τέντωνε τὸ λαιμό του καὶ τραβοῦσε μιὰ χαψιά.

— Παλληκάρη, κάτσε ἡσυχά, τοῦ φώναξε ἀμέσως τὸ κορίτσι.

Καὶ τὸ Παλληκάρη, ὁ γαῖδαρος δηλαδή, ἀποτραβοῦσε γρήγορα τὸ κεφάλι του, κατεβάζοντας ὑποταχτικὰ τ' αὐτιά του. Μὰ σὲ λίγο τὸν ἐσπρωχνε καὶ πάλι ἡ πείνα του καὶ ἐξαπνοβροῦσε ἄλλη χαψιά.

— Φρόνιμα, σοῦ εἶπα, Παλληκάρη, τοῦ ξανάειπε ἡ μικρή.

Ἦσπου κάποια φορὰ ἀκούστηκε μιὰ φωνή: Παυλίνα!

Τὸ κορίτσι πετάχτηκε ὀρθιο, ἀνοίξε μιὰ σκισμὴ τῆς τέντας καὶ μπήκε στὸ τροχόσπιτο, ὅπου βρισκόταν ξαπλωμένη μιὰ ἀρρωστη γυναίκα.

— Μὲ θέλεις, μαμά;

— Ναί. Τί κάνει;

— Τὸ Παλληκάρη;

— Τσιμπάει τὸ

χόρτο ἀπὸ τὸ

μπροστινὸ μας

ἀμάξι.

— Ἀ, μὴν τ' ἀφήνῃς.

— Πεινάει τὸ

κακόμοιρο.

— Αὐτὸ δὲ θὰ

πῇ πὼς μποροῦ-

με νὰ παίρνουμε

τὸ ξένο πράμα.

— Καὶ βέβαια, μαμά. Τώρα θὰ τὸ προσέχω

καλύτερα.

— Ὅ' ἀργήσωμε νὰ μποῦμε στὸ Παρίσι;

— Πρέπει νὰ περιμένουμε τὸν ἔλεγχο.

— Πολὺ ἀκόμα;

— Ἀρκετὰ. Ὑποφέρεις περισσότερο τώρα;

— Ἀ, εἶναι, ἀπ' τὴν κλεισούρα. Δὲν εἶναι τίποτα,

φιθύρισε μὲ κόπο.

Θέλησε νὰ ἡσυχάσῃ τὴν κόρη της. Ἡ ἀλήθεια

ὅμως ἦταν πὼς βρισκόταν σ' ἐλεεινὴ κατάσταση.

Ἡ ἀναπνοή κ' ἡ ὁμιλία της ἔδειχναν ὅτι ζήτημα

ἦταν πόσο θὰ μπορούσε ν' ἀντέξῃ ἀκόμα.

— Θέλεις νὰ σοῦ δώσω τίποτα; Τὴ ρώτησε ἡ

Παυλίνα. Ἐχει μαγαζιά ἐδῶ. Νὰ σοῦ πάρω κανένα

λεμόνι;

— Ὁχι, ἂς φυλάξωμε τὰ λεφτά μας. Εἶναι τόσο

λίγα...

Πήγαινε νὰ προσέχῃς τὸ

Παλληκάρη, μὴ βροῦμε κανένα

μπελά.

— Ἐννοια σου, μαμά, πηγαίνω.

Καὶ βγαίνοντας, ἀγκάλιασε τὸ

ἀγαθὸ ζῶο, τὸ χαῖδεψε κάμποσο,

κ' ἔτσι ἐκεῖνο, εὐχαριστημένο,

κάθισε φρόνιμα.

Τώρα ἡ Παυλινούλα ἀρχισε

νὰ παρακολουθεῖ τὰ βαποράκια

τοῦ Σηκουάνα, καὶ τὰ τραμ ἀπάνω

στὴν ἀντικρινὴ γέφυρα κ' ὅ,τι

ἄλλο γινόταν γύρω της. Κι ἀφη-

ρημένη μ' ὅλα αὐτὰ δὲν πρόσεξε καθόλου ἓνα

ἀγόρι ὡς 12 χρονῶν, πού θὰ ἦταν ἀτσιγγα-

νος, καὶ μὲ τὰ παράξενα ρούχα πού φοροῦσε

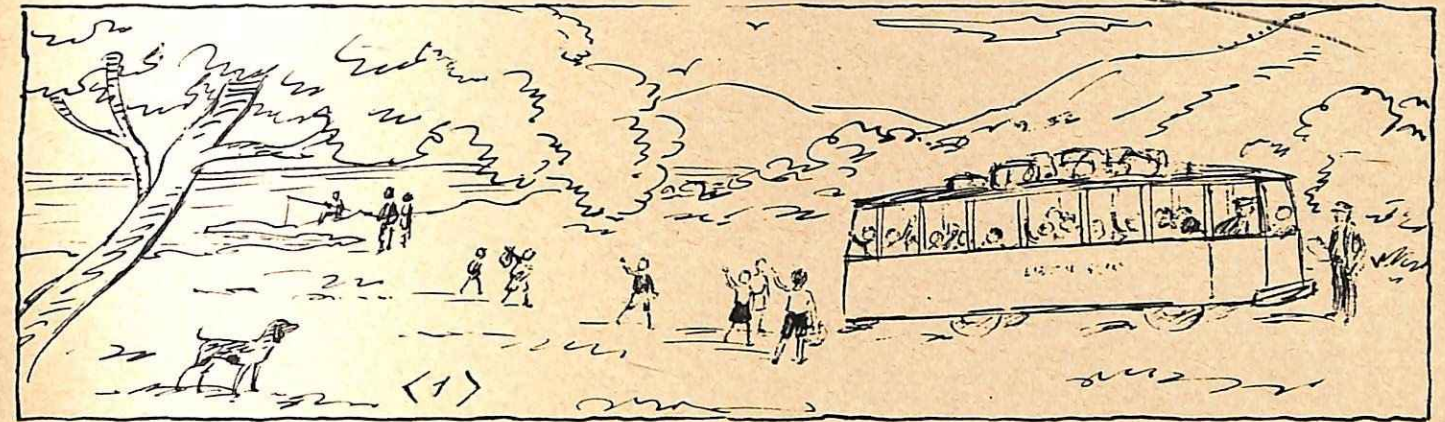
ἔμοιαζε μὲ κλόουν τοῦ ἵπποδρομίου.

ΔΙΑΣΚΕΤΗ Β.

(Συνεχίζεται)

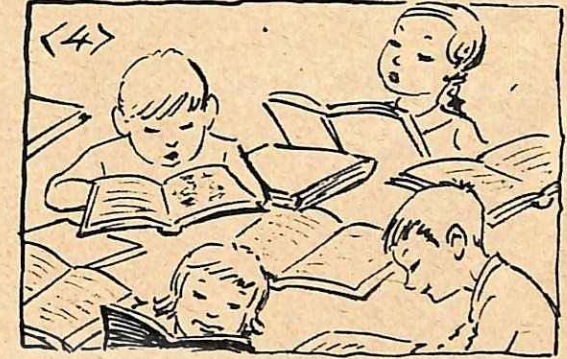
Φθινόπωρο

Στίχοι, σκίτσα Α. Β.



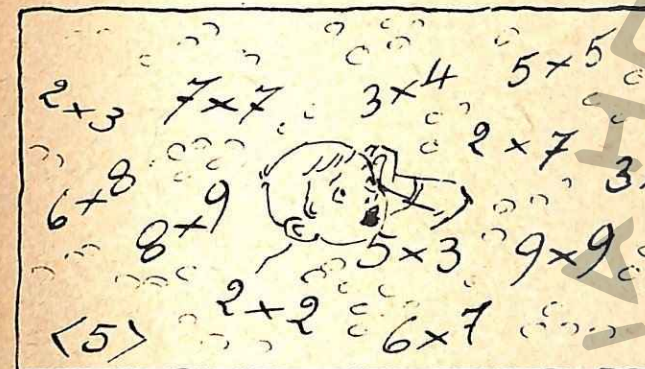
Γειά σου, καλὴ μας ἐξοχή, βουνόπλαγιές, ραχούλες, πεῦκα ψηλά κι ἀξέχαστες κρυστάλλινες πηγούλες!

Γειά σου, χρυσὴ μας ἀμμουδιά, γαλάζια θαλασσούλα, πού μὲ τὰ μπάνια ταχτικὰ μᾶς χάριζες δροσούλα!



Τώρα οἱ ζέστες οἱ πολλὲς περάσανε. Καὶ νά, δυὸ - τρεῖς ψυχάλες πέφτουνε. Φθινόπωρο ἀρχινᾷ. Τώρα ἄλλα γλέντια στοῦ σχολεῖο ἀρχίζουν τὴν αὐλὴ καὶ τὸ κουνδούνι ντάν - ντάν - ντάν στὴν τάξη μᾶς καλεῖ.

Κ' ἡ Κατινούλα κι ὁ Τοτὸς κι ὁ Νίκος κ' ἡ Εὐλαλία, πού ὡς τὰ προχθὲς ἐκάνανε βουτιὲς μέσ' στὸ νερό, τώρα μὲ ἄφρο σοβαρὸ βουτιώνται... στὰ βιβλία!



Ἀριστα παίρνουν ὅλοι τους. Μόνο ὁ μικρὸς ὁ Φῶτος — μ' ὅλο πού σ' ὅλα ἦταν γερός καὶ στὸ κολύμπι πρῶτος — στὸ πέλαγος τῶν ἀριθμῶν ὁ δύστυχος τὰ χάνει, μέσ' στὴν προπαίδεια βουτᾶ κι ὅλη τὴ μέρα μελετᾷ... μὰ μπουρμπουλῆθρες κάνει.



Καὶ ὁ Λελές: Μαριούλα μου, γιὰ κοιτάξε δωπέρα! — Πῶπα δουλειὰ πού θάχωμε, Λελέ μου, καθεμέρα! — Ἀ, τί μαθήματα πολλὰ!... — Ἀς μελετᾶμε ὥστε πολλὲς λοιπόν, καλὴ μου Μαίρη, γιὰτὶ ἂν τὰ μάθωμε καλά, θὰ εἴμαστε κ' οἱ δυὸ σοφοὶ τὸ ἄλλο καλοκαίρι!

ΟΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Μ. ΠΕΧΛΙΒΑΝΙΔΗΣ & ΣΙΑ Α.Ε.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΩΛΗΣΙΣ: «ΑΤΛΑΝΤΙΣ» ΚΟΡΑΗ 8 - ΑΘΗΝΑΙ



Σας προσφέρουν, με την ευκαιρία της Έθνικης Έορτης της Παλιγγενεσίας
ΤΑ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΠΑΙΔΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ ΜΕ ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ

Το άθνατο Εικοσιένα αποτελεί, για κάθε Έλλη-
νόπουλο, πηγή έμπνεύσεως, ψυχικής ανατάσεως
και χαράς. Οί ήρωίςμοι και τὰ κατορθώματα τών
πρωτεργατών της Έπαναστάσεως θέλγουν, συγκι-
νούν και συναρπάζουν. Είναι ευκαιρία νὰ συμπληρώ-
σετε την ΕΘΝΙΚΗ ΣΑΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ με όσα βι-
βλία σας λείπουν.

Σας δίδουμε τόν κατάλογο της σειράς τών βιβλίων
μας γύρω από την επανάσταση. Είναι τὰ καλύτερα,
τὰ πιό προσεγμένα του είδους των:

Η ΠΛΟΥΣΙΑ ΣΕΙΡΑ ΜΑΣ ΕΙΝΑΙ:

ΜΙΚΡΟΙ ΗΡΩΕΣ ΤΟΥ ΕΙΚΟΣΙΕΝΑ
ΚΡΥΦΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
ΘΕΑΤΡΙΚΕΣ ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΠ' ΤΟ ΕΙΚΟΣΙΕΝΑ
ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΠΡΟΜΗΝΥΜΑ
ΑΘΑΝΑΤΟ ΕΙΚΟΣΙΕΝΑ
ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΗΣ ΚΑΠΕΤΑΝΙΣΣΑΣ
ΤΑ ΣΗΜΑΝΤΡΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑ - ΣΟΦΙΑΣ
Ο ΑΪΤΟΣ ΤΟΥ ΣΟΥΛΙΟΥ
ΦΙΛΕΛΛΗΝΕΣ ΣΤΟ ΕΙΚΟΣΙΕΝΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ
Ο ΗΡΩΑΣ ΤΗΣ ΑΛΑΜΑΝΑΣ (ΑΘΑΝ. ΔΙΑΚΟΣ) ..
ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΤΟ ΕΙΚΟΣΙΕΝΑ
Ο ΘΑΛΑΣΣΟΜΑΧΟΣ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ (Λ. ΚΑΤΣΩΝΗΣ)
Η ΚΑΤΑΡΑ ΤΗΣ ΜΑΝΑΣ ('Απ' τούς άρματωλούς
και κλέφτες)
Ο ΚΑΤΣΑΝΤΩΝΗΣ (Τό άστροπελέκι της σκλαβιάς) ..
Ο ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗΣ
ΞΕΧΑΣΜΕΝΟΙ ΗΡΩΕΣ
ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΑΝΤΡΟΥΤΣΟΣ
ΟΙ ΔΥΟ ΠΡΙΓΚΗΠΕΣ ('Αλέξ. και Δημ. 'Υψηλάντης)
ΚΑΝΑΡΗΣ Ο ΜΠΟΥΡΛΟΤΙΕΡΗΣ
Η ΦΙΛΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

- Τὰ βιβλία μας αυτά διακρίνονται διά τó έκλεκτό τους
περιεχόμενο, διά τὰ Έλληνικά θέματα και την πλού-
σια είκονογράφησι από διαλεχτούς ζωγράφους

ΕΙΚΟΝΕΣ ΚΑΙ ΚΑΡΤΕΣ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΗΡΩΩΝ ΤΟΥ 21

